

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za Socialno delo

Neža Vrhovec

Aktivacija mladih v novonastalem skupnostnem centru – študija primera

Magistrsko delo

Ljubljana, 2022

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Neža Vrhovec

Aktivacija mladih v novonastalem skupnostnem centru – študija primera

Magistrsko delo

Mentorica: doc.dr. Alenka Gril

Ljubljana, 2022

Zahvala

Iskrena hvala mentorici doc.dr. Alenki Gril za vso podporo, usmerjanje in spodbude.

Zahvaljujem se tudi staršema, ki sta me celotno študijsko pot podpirala, tudi, če se vama je zdelo, da bi šlo lahko hitreje.

Hvala tudi mojima mentoricama na busu, Maji in Evelin, ki sta me s svojim pozitivizmom in podporo navdušili nad mladinskim delom.

Aktivacija mladih v novonastalem skupnostnem centru – študija primera

Povzetek magistrskega dela:

V magistrskem delu bomo na primeru novo nastalega skupnostnega centra raziskovali stopnjo aktivne udeležbe mladih. Primer se zdi posebej zanimiv, ker gre za precej alternativno obliko skupnostnega centra, saj sestoji iz odsluženega avtobusa. Tako bomo na eni strani predstavili postopek nastanka in zagona skupnostnega centra, na drugi pa bomo raziskovali kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih, kako na mlade vpliva sodelovanje v skupnostnih/mladinskih centrih, in kako vpliva delovanje skupnostnega centra na skupnost.

Ključne besede: mladi, aktivacija mladih, sodelovanje mladih, mladinsko delo, mladinski centri, skupnost, skupnostni centri

Youth activation in the newly created community center - a case study

Summary of the master's thesis:

In this master's thesis, we will investigate the level of active youth participation using the newly created community center as a case. The case seems particularly interesting because it is a rather alternative form of a community center, as the center's home is a used bus. On one hand, we will present the process of creating and starting a community center, and on the other hand, we will explore how to achieve more active participation within youth, how youth is affected by participation in community/youth centers, and how the community center affects the community.

Keywords: youth, youth activation, youth participation, youth work, youth centers, community, community centers

KAZALO

1. UVOD	1
1.1. PROSTI ČAS.....	3
1.2. MLADINSKO DELO.....	10
1.2.1. METODE IN POSTOPKI MLADINSKEGA DELA.....	12
1.3. MLADINSKI CENTRI V SKUPNOSTI	16
1.3.1. PARTICIPACIJA MLADIH V MLADINSKIH CENTRIH	19
2. PROBLEM	22
2.1. OPREDELITEV PROBLEMA	22
2.2. RAZISKOVALNA VPRAŠANJA.....	24
3. METODOLOGIJA.....	25
3.1. VRSTA RAZISKAVE	25
3.2. VIRI PODATKOV IN UDELEŽENCI.....	25
3.3. MERSKI PRIPOMOČKI	26
3.4. POSTOPEK ZBIRANJA PODATKOV.....	26
3.5. POSTOPEK ANALIZE PODATKOV.....	29
4. REZULTATI Z DISKUSIJO	38
4.1. UČINKI PARTICIPACIJE MLADIH ZANJE, SKUPNOSTNI CENTER IN SKUPNOST.....	38
4.2. POSTOPEK AKTIVACIJE MLADIH.....	43
4.3. POTEK NASTANKA SKUPNOSTNEGA CENTRA.....	49
4.4. OMEJITVE ŠTUDIJE IN ODPRTA VPRAŠANJA.....	56
5. SKLEPI	58
6. PREDLOGI.....	61
7. LITERATURA.....	62
8. PRILOGE	64
8.1. POLSTRUKTURIRAN VPRAŠALNIK: MLADINSKI DELAVCI	64
8.2. POLSTRUKTURIRAN VPRAŠALNIK: UPORABNIKI.....	65
8.3. POLSTRUKTURIRAN VPRAŠALNIK: DIREKTORICA JAVNEGA ZAVODA	66
8.4. PREPIS INTERVJUJEV: MLADINSKI DELAVCI.....	66
8.5. PREPIS INTERVJUJEV: UPORABNIKI	96
8.6. PREPIS INTERVJUJEV: DIREKTORICA JAVNEGA ZAVODA.....	109
8.7. KODIRANJE MDA	112

8.8. KODIRANJE MDB.....	121
8.9. KODIRANJE MDC.....	129
8.10. KODIRANJE MDČ.....	133
8.11. KODIRANJE MDD	137
8.12. KODIRANJE UPA.....	145
8.13. KODIRANJE UPB.....	147
8.14. KODIRANJE UPC	149
8.15. KODIRANJE UPČ.....	150
9.16. KODIRANJE UPD.....	151
8.17. KATEGORIJE MLADINSKI DELAVCI.....	152
8.18. KATEGORIJE UPORABNIKI	162

1. UVOD

V pričujočem magistrskem delu bomo z metodo študije primera raziskovali aktivacijo mladih v novo nastalem skupnostnem centru. Gre za precej alternativno obliko skupnostnega centra, saj sestoji iz odsluženega mestnega avtobusa, ki je sedaj lociran v soseski na obrobju mesta. Le ta je precej oddaljena od infrastrukture, ki jo uporabljajo njeni prebivalci. V istem času, ko so namestili skupnostni center je tudi Mestna občina prenavljala sosesko, kar je pomenilo veliko preobrazbo, ki je vplivala na celotno skupnost.

Prenovljen avtobus stoji v soseski v neposredni bližini prebivalcev, ima tako notranje prostore, kot tudi večjo zunanjo površino, ki je primerna za zbiranje večje skupine ljudi. V notranjosti je v prvem delu prostor za rekreacijo, s plezalno površino in gugalnico, v nadaljevanju je čajna kuhinja, v drugem delu je prostor z mizo, ki je primeren za učenje, zraven pa je tudi prostor za druženje in sproščanje. Še vedno ni dokončan v celoti saj je bila ideja, da bi ga opremili po željah in potrebah prebivalcev oziroma uporabnikov. Tako so tudi na vsakem sestanku z izvajalcema adaptacije skupnostnega centra, dobrodošli tudi vsi, ki bi si želeli sodelovati pri načrtovanju le te.

Sicer gre za skupnostni center vendar pa so ga v tem prvem letu delovanja najbolj uporabljali mladi med devetim in petnajstim letom starosti, zato bomo izmenično uporabljali izraza skupnostni in mladinski center. Na tem mestu naj opozorimo na ugotovitev do katere smo prišli tekom raziskovanja, in sicer, da skupnostnega centra ni smiselno ločevati od mladinskega centra in obratno, vsi uporabniki centra so namreč del skupnosti, kar pomeni, da delovanje centra neposredno ali posredno vpliva na celotno skupnost.

Eden izmed odločilnih povodov za začetek raziskovanja aktivacije mladih v novo nastalem skupnostnem centru, je bilo dejstvo, da so mladi prihajali v naš skupnostni center z željo, da bi nekaj počeli, vendar so čakali na ideje in napotke mladinskih delavk, ki sta zaposleni na avtobusu. Zanimalo nas je torej, kaj vse je potrebno, da uporabniki centra postanejo bolj aktivni pri izbiranju in izvajanju dejavnosti. Videlo se je namreč, da jih ima večina željo po tem, da bi nekaj počeli, le, da niso čisto vedeli kje bi začeli, kako bi to storili, kaj smejo itn.

Delovni odnos uporabnike in socialne delavce definira kot sodelavce v skupnem projektu, ki imajo nalogo, da soustvarjajo deleže v rešitvi (Čačinovič Vogrinčič, Kobal, Mešl in Možina,

2015). Ta element sodelovanja se zdi ključen tudi ob prizadevanju za večjo aktivacijo mladih v mladinskih/skupnostnih centrih. Tekom opazovanja z udeležbo, ki sem ga opravljala skozi prostovoljno delo v obravnavanem skupnostnem centru sem namreč ugotovila, da, če želim povečati stopnjo angažiranosti in aktivnosti med mladimi, v obliki lastnega prispevka, moram to povečati tudi sama, s svojo lastno aktivnostjo.

Magistrsko delo bo sestavljeno iz treh delov, teoretičnega uvoda, opisa metode raziskovanja in predstavitve rezultatov z diskusijo. V teoretičnem uvodu bomo nekaj besed namenili prostemu času, mladinskemu delu, mladinskim centrom ter participaciji v njih. V opisu metode, ki je v našem primeru študija primera, bomo povzeli vire zbiranja podatkov in udeležence, tehnike zbiranja podatkov in pripomočke ter postopek zbiranja podatkov in analize. V diskusiji pa se bomo osredotočili na potek nastanka skupnostnega centra, postopek aktivacije mladih, učinke participacije mladih zanje, skupnostni center ter lokalno skupnost, opozorili pa bomo tudi na omejitve študije ter odprta vprašanja na tem področju.

1.1. PROSTI ČAS

Pojem prosti čas je zelo pomemben za našo obravnavano temo, torej vprašanje aktivacije mladih v novo nastalem skupnostnem centru, saj mladi prav del svojega prostega časa preživljajo v skupnostnem/mladinskem centru. Zato je ob raziskovanju stopnje in načina aktivnosti mladih na avtobusu ključno, da razumemo koncept prostega časa.

Obstaja množica definicij prostega časa, slednja se zdi še najbolj na mestu, in sicer, da je to skupek aktivnosti, katerim se posameznik po lastni volji lahko popolnoma predaja, tako, da počiva ali se zabava, povečuje nivo svoje informiranosti ali izobrazbe, se prostovoljno družbeno udejstvuje ali uresničuje svojo svobodno ustvarjalno sposobnost, po tem, ko je osvobojen svojih profesionalnih, družbenih in družinskih obveznosti (Tepačević, 2003). Zadnja vrstica pravkar navedene opredelitve je lahko predmet debate o tem, koliko smo resnično "osvobojeni svojih profesionalnih, družbenih in družinskih obveznosti" oziroma koliko smo svobodni na sploh.

To da je prosti čas lahko videti kot polje svobode in tudi pobega od resničnosti je zgolj videz. V sodobnem času smo na različne načine opredeljeni, omejeni, obremenjeni, določeni z vidiki in procesi, ki opredeljujejo naše celotno življenje. In to na materialni, emocionalni, kognitivni, socialni in vsaki drugi ravni. Naša predstava o tem, kaj smo in kako se počutimo, vpliva tudi na načine preživljanja prostega časa. Le-ti so torej predvsem manifestacija izkušenj iz vsakodnevnega življenjskega sveta posameznega mladostnika (Postrak, b.d.). Raziskave kažejo, da ta čas vse pogosteje uporabljamo za lastno regeneracijo, za kompenzacijo identitetnih izgub in razreševanje konfliktov, ki nastajajo v drugih sferah življenja, za druženje in vzdrževanje socialnih mrež (Kuhar, 2007). Iz tega lahko zaključimo, da vsi aspekti v posameznikovem življenju vplivajo na to kako bo preživljal prosti čas. V tem smislu nismo popolnoma svobodni v tem času, saj ga ne živimo ločeno od ostalih delov sebe in svojega življenja. Morda je že res, da se do neke mere samostojno odločamo kaj bomo počeli v omenjenem času ampak to počnemo na podlagi svojih predstav o svetu in na podlagi tega kar nam je dostopno. Je pa to lahko čas, ki ponuja možnost razbremenitve in kanaliziranja vsakodnevnih situacij, ki nas v večji ali manjši meri kakorkoli bremenijo. Če ta razmislek ponazorimo na primeru - recimo, da ima mladostnik probleme v domačem okolju, oče se spopada z depresijo, kar vpliva na vzdušje doma in celotno družino. Da bi se nekoliko umaknil, se odpravi v bližnji mladinski center, kjer s tamkajšnjimi uporabniki kuha, kar je tudi njegov hobi. Njegova prostočasna dejavnost je torej kuhanje v mladinskem centru.

Vendar pa ne gre za čisto svobodno odločitev temveč bolj za odločitev, ki je rezultat spleta okoliščin. Prva okoliščina je, da se doma ne počuti dobro, če bi se, bi morda kuhal v domači kuhinji v družbi družine. Druga okoliščina pa je, da mu je dostopen prostor s kuhinjo, ki jo lahko uporablja, če ga ne bi bilo, bi se verjetno še vedno umaknil od doma, le, da bi počel nekaj drugega. Iz tega lahko naredimo zaključek, da je šlo za njegovo lastno odločitev, ko je izbral kuhanje za svojo prostočasno aktivnost, realizacija tega pa je bila odvisna tudi od drugih dejavnikov, v tem primeru izstopata predvsem dostopnost in izvedljivost. Poudarimo naj, da lahko rečemo, da je kljub temu prosti čas vseeno polje v katerem je največ prostora za izbiro posameznika, bistveno je le, da ob tem vzamemo v obzir, da to polje ni neodvisno ločeno od ostalih področij posameznikovega življenja.

Mladi izbirajo prostočasne aktivnosti glede na to koliko so jim dostopne, kakšno stopnjo priložnosti imajo zanje in kakšen odnos imajo do posameznih dejavnosti (Medrut, 2015). Znotraj teh okvirov se potem lahko svobodno odločajo kakšno prostočasno dejavnost bodo izbrali. Kar pomeni, da so vseeno do neke mere usmerjeni ali omejeni.

Prosti čas je tudi čas, ko mladi lahko odkrivajo in razvijajo individualna zanimanja, osebno identiteto ter se z eksperimentiranjem preizkušajo v različnih socialnih vlogah (Kuhar, 2007). S tem spoznavajo same sebe, ugotavljajo kaj jim je všeč in kaj ne, česa si želijo več in česa manj, kaj jim je zanimivo, kaj želijo iz sebe narediti itn.

Nadalje, dejavnosti v tem času najbolj vplivajo na znanje, ki mladim pride prav v življenju, na njihovo samozavest, pa tudi na spretnost komuniciranja (prav tam). Prostočasne aktivnosti oblikujejo mladostnike in imajo direkten vpliv na njihov razvoj (Medrut, 2015).

Vpeljava pojma prostega časa je prispevala k osnovanju mladosti kot samostojnega življenjskega obdobja in k sociokulturnemu osamosvajanju mladih, kar vodi tudi v večjo avtonomijo mladih (Kuhar, 2007). To obdobje življenja je čas, ko so, v primerjavi z ostalimi obdobji njihovih življenj, še v največji meri prepuščeni sami sebi in svojim izbiram. V tem času so najmanj omejeni s pravili in napotki drugih, kar jim omogoča, da se relativno samostojno oblikujejo in razvijajo v relativno lastni smeri. S trendom prostega časa mladi pridobijo legitimnost, postanejo del družbe, ki ima možnost soodločanja, niso več le pasivni akterji v družbi, njihovo mnenje in želje štejejo in vplivajo na njihov vsakdan.

Kot splošen družbeni pojav ima prosti čas različne funkcije, kot so socialne, zdravstvene, kulturne, pedagoške itn. Po J. Dumazedierju ima tri najpomembnejše funkcije: 1.) počitek, ki

omogoča premagati utrujenost in napetosti vsakdanjega življenja; 2.) razvedrilo in zabava, s pomočjo katerih naj bi uspešno prekinili rutino in monotomijo; 3.) razvoj osebnosti, ki je eden od pogojev spontane rasti in afirmacije človekovih ustvarjalnih moči, njegove zavesti (Tepačević, 2003). Lahko bi rekli, da na avtobusu stremimo h temu, da bi omogočili možnost uresničevanja vseh treh funkcij prostega časa. Počitek omogočamo tako, da damo prostor za to, da se uporabniki udobno namestijo, ob tem smo jim na voljo za neobvezujoče in neobremenjujoče pogovore. Poleg tega načrtujemo oblazinjen prostor, kjer se bodo lahko sprostiti, počivali, družili, brali, gledali filme ipd. Razvedrilo in zabavo trenutno spodbujamo v okviru kuharskih dejavnosti znotraj katerih v čajni kuhinji pečemo palačinke, hrenovke, čevapčiče in podobne dobrote, nadalje imamo na avtobusu tudi plezalno cono, gugalnico, žogo, obroče, družabne igre itd. Vedno pa tudi nagovarjamo mlade in jim damo prostor za to, da sami prispevajo z idejami in predlogi za aktivnosti na avtobusu/v skupnostnem centru. Prav na ta način tudi skušamo prispevati k razvoju osebnosti, velik poudarek dajemo na to, da poslušamo, slišimo in upoštevamo uporabnike. Želimo jim pomagati in podpreti pri uresničevanju lastnih idej. Težimo k vključevanju in sprejemanju, nudimo tudi pogovore o stvareh, ki jih zanimajo in skupaj razmišljamo o raznoraznih temah, kot je na primer lenoba, gnus, ljubezen, prijateljstvo, manjšinske skupnosti itn.

Mladi največji delež svojega prostega časa preživijo s prijatelji oz. prijateljicami in partnerji oz. partnericami. Zato je za pričakovati, da k različnim dejavnostim mlade pritegnejo prijatelji ali možnost navezovanja novih stikov (Kuhar, 2007). Tako je zelo pomembno kakšni odnosi, energija in vezi se prepletajo na mestu, kjer se odvijajo prostočasne dejavnosti. V obravnavanem skupnostnem centru, ki se nahaja v nekoliko odmaknjenem naselju od ostalega mestnega dogajanja, je resnično zaznati povezanost skupnosti, načeloma so mladi med seboj zelo vključujoči in sprejemajoči. S tem se oblikuje okolje v katerem se mladi počutijo varne, sprejete in morda lahko tudi rečemo domače, kar omogoča lažje utrjevanje in sklepanje prijateljstev.

Raziskave kažejo, da so najpogostejši načini preživljanja prostega časa mladih v Sloveniji pasivni - gledanje televizije, poslušanje glasbe, delno lahko zraven tudi štejemo druženje s prijatelji (Kuhar, 2007). V drugi raziskavi so prišli do podobnih ugotovitev, le da so poleg zgoraj naštetih dejavnosti dodali še prakticiranje različnih športov (Gril, 2004). Tovrstne ugotovitve so tudi povod za nastanek pričujočega dela, saj se tudi na avtobusu soočamo in spoprijemamo s pasivno udeležbo mladih. Sicer pridejo z radovednostjo do nas, zanima jih

kaj počnemo, vendar pa rabijo več spodbude za to, da tudi sami nekaj prispevajo oz. se vključijo v dejavnosti.

Aktivno preživljanje prostega časa je povezano s pozitivnimi razvojnimi rezultati, kot je boljši šolski uspeh, prilagodljivost, boljše mentalno zdravje itd. (prav tam). Pomembno vpliva tudi na preprečitev zlorabe nedovoljenih drog in problematičnih vedenj (Medrut, 2015). Dejavnosti, ki sodijo pod aktivno preživljanje prostega časa dajejo občutek kompetentnosti in samorealizacije. Po Bjarnadotti-u prostočasne dejavnosti prispevajo k štirim dimenzijam kompetentnosti: 1.) k zunanji osebni oz. praktični kompetentnosti (fizično in kognitivno znanje, obvladovanje nečesa konkretnega), 2.) notranji osebni oz. emocionalni kompetentnosti (na primer samonadzor), 3.) zunanji socialni kompetentnosti (socialne veščine) in 4.) notranji osebni kompetentnosti (sposobnost refleksije). Dosledna prostočasna participacija je tudi preventiva pred kriminalnimi dejanji in depresivnimi razpoloženji (Kuhar, 2007). Aktivno preživljanje prostega časa razumemo v smislu prispevanja, da dajemo svoje ideje in predloge, da nekaj ustvarimo, naredimo, proizvedemo, popravimo, tudi, da smo telesno aktivni itn. Ob tem pa naj izpostavimo, da ne mislimo, da mora biti ves prosti čas preživet aktivno, jasno je, da vsakdo potrebuje tudi nekaj pasivno preživetega prostega časa, da si odpočije od vseh vsakodnevnih obveznosti. To aktivnost vseskozi seveda spodbujamo tudi v našem centru, v večini, če ne skoraj zmeraj, so mladi zelo dovzetni za to, imajo ogromno zamisli, ki jih z veseljem tudi na glas izrazijo. Večji izziv predstavlja sama realizacija ideje, verjetno zaradi različnih vzrokov kot je izguba in pomanjkanje interesa, strah, negotovost, primanjkljaj materiala za izvedbo itd. Pri tem vidimo ključno vlogo mladinskih delavk, ki morajo odigrati vlogo mentorice, vseeno pa je potreben vsaj začetni interes iz strani uporabnikov.

Gordon in Caltabiano sta razmišljala o prostem času, kot o času izven šole in razvrstila dejavnosti v različne skupine: pasivni prosti čas (sproščanje, telefonski pogovori, brezdolje, dolgočasenje, gledanje televizije, poslušanje muzike, branje, razmišljanje), aktivni prosti čas (igranje inštrumentov, šport in telovadba, druženje z domačimi ljubljenci, kampiranje, igranje računalniških ali družabnih iger, spremljanje športa v živo), družabni prosti čas (obisk zabav, klubov ali kinematografov, obiski, druženje s prijatelji, pogovor s prijatelji, obisk cerkve, preživljanje časa z družino ali partnerjem ali partnerico), na delo vezane aktivnosti (plačano delo, domača opravila, učenje ali opravljanje domače naloge), hobiji, društva in organizacije, zloraba opojnih substanc (cigareti, alkohol ali droge) in kriminal (kraja, uničevanje tuje lastnine, vlomi, kraja vozil in ostale problemi s policijo, napad) (Medrut, 2015). Na podlagi te opredelitve lahko razberemo, da pod problematične

načine preživljanja prostega časa za razvoj mladostnikov, poleg pasivnega prostega časa lahko štejemo še zlorabo opojnih substanc in kriminal.

Neizpodbitno dejstvo je, da je velika večina popularnih pristočasnih aktivnosti nelegalnih (Medrut, 2015). V šestdesetih so bili mladi problematični, ker so želeli biti drugačni od svojih staršev, danes pa jim povzročajo probleme, ker jih prezgodaj posnemajo. Največji del prepovednih dejavnosti mladih namreč tvorijo vedenja, ki so jim začasno prepovedana, kot so kajenje, uživanje alkohola, vožnja avtomobilov, samovoljno odhajanje od doma itn. Ko bodo odrasli bodo dovoljena ali celo zaželena (Postrak, b.d.). Na tem mestu mladinski/skupnostni centri, kot je tudi naš avtobus, lahko pomembno vplivajo na načine preživljanja prostega časa, v smislu posredovanja, preprečevanja, usmerjanja. Mladi se namreč za omenjene začasno prepovedane aktivnosti pogosto odločajo iz samega dolgčasa, zato je ključno, da se jim ponudi alternativo. En tak primer iz naselja, v katerem se nahaja avtobus, bi lahko bil, ko sta dva mladostnika, sicer nič hudega sluteč, v času suše vrgla petardo v grmovje in povzročila požar take velikosti, da so ga morali pogasiti gasilci. To se je zgodilo v času izven odpiralnih ur našega skupnostnega centra, morda bi se v nasprotnem primeru mladostnika ustavila pri nas in zamotila s kakšno drugo dejavnostjo, ki ni škodljiva za druge in okolje. Prestopniško vedenje mladostnikov iz dolgčasa je posebej problematično v naseljih, kot je tudi to, v katerem se nahaja obravnavan skupnostni center, to so naselja, ki so dokaj izolirana in odmaknjena od vsega dogajanja ter niso opremljena z infrastrukturo, ki jo mladi potrebujejo za bolj raznoliko preživljanje svojega časa.

Dolgčas se pogosto definira kot neprijetno, prehodno stanje v katerem posameznik čuti prežemajoče pomanjkanje interesa in težave pri osredotočanju na dejavnost. Zdolgočasnost se lahko razume kot znak neuspeha in da posameznik nima nadzora nad lastnim življenjem. Izkazovanje občutkov dolgčasa je razumljeno kot neprimerno, zato se jih pogosto prikriva na različne načine, kot je mentalna zapustitev prizorišča, preklic družbene interakcije ali ukvarjanje s tveganimi vedenji, kar pogosto vodi v družbeno izolacijo in občutke osamljenosti. Dolgčas tako lahko vodi v slabo duševno zdravje – depresijo, osamljenost, anksioznost – in problematična vedenja kot je zloraba substanc, motnje v prehranjevanju, slaba učna uspešnost, osip iz šol in vandalizem. V normalnih okoliščinah pristočasne aktivnosti ustvarjajo smisel življenja, kar vodi v boljšo kvaliteto življenja. Ta občutek smisla izhaja iz pozitivnih emocij, ki jih ima posameznik do določene aktivnosti, ki jo ima rad, pozitivne identitete in samozavesti, interakcije z drugimi itd. (Spruyt, Vandenbossche, Keppens, Soingers in Van Droogenbroeck, 2016). Pristočasne aktivnosti se zdijo glavno

orodje za premagovanje dolgčasa mladih, zato je zelo pomembno, da imajo možnost dostopanja do raznih aktivnosti. Zdi se, da je tudi ena ključnih funkcij, ki jih opravlja obravnavan center prav premagovanje dolgčasa, saj mladi nemalokrat povejo, da so prišli zato, ker jim je dolgčas. V tem smislu je to odlična priložnost za izvajanje mladinskega dela, saj imamo neposreden dostop do problema.

Na to, na kakšne načine posamezniki preživljajo prosti čas in kako pogosto se soočajo z dolgčasom, lahko vplivajo trije tipi sredstev: ekonomski, družbeni in kulturni kapital (prav tam).

Ekonomski kapital, ki je razumljen kot materialna sredstva, ki so dostopna posamezniku, lahko vodi v dolgčas v prostem času iz vidika, da so mladim, ki živijo v materialnem pomanjkanju določene aktivnosti nedostopne in obratno, da imajo mladi, ki imajo več prihodkov, širši razpon možnih prostočasnih aktivnosti (prav tam). Na avtobusu te materialne omejitve premagujemo tako, da so naše dejavnosti brezplačne, saj je cilj, da smo dostopni čim širšemu krogu. Uporabniki lahko doprinesejo k skupnostnemu centru v obliki dajanja idej, skrbi za naš prostor, sodelovanja pri aktivnostih, prepoznavanju potreb, izvajanju dejavnosti itn.

Družbeni kapital v smislu razširjenih medosebnih odnosov je tudi lahko močno povezan z dolgčasom v prostem času. Socialna mreža lahko mladim ponuja tako emocionalno oporo kot tudi dostop do sredstev. Še pomembneje pa je, da prijatelji, sošolci in starši vplivajo na porabo časa mladih. Iz tega sledi, da višja kot je stopnja družbenega kapitala, manjša je pogostost dolgočassenja (prav tam). V našem skupnostnem centru krepimo družbeni kapital, mladi pogosto prihajajo zaradi družbe, v nekaterih primerih pridejo s prijatelji kar pogloblja njihovo vez, v drugih pa pridejo sami in spoznavajo nove prijatelje s čimer širijo svojo socialno mrežo.

Kulturni kapital zajema priložnosti in interes za kulturno udejstvovanje, lahko ga merimo tudi v stopnji vključenosti mladih v organizirane športne in glasbene aktivnosti, mladinske organizacije in ostala združenja. Predvideva se, da višja kot je mera vključenosti v te dejavnosti, manj pogosto prihaja do dolgčasa (prav tam). Na avtobusu skušamo nuditi kar se da širok spekter različnih aktivnosti, med katerimi vsakdo lahko najde nekaj, kar mu odgovarja, s tem jim tudi širimo obzorja in pokažemo še druge možnosti za katere morda prej niso vedeli. Pri tem je tudi velik poudarek na medsebojnem učenju, spodbujamo, da mladi

med seboj širijo svoje znanje, kar blagodejno vpliva na njihovo samopodobo, kompetentnost, sposobnost predajanja znanja ipd.

Naj še omenimo dva vidika, ki vplivata na to, kako bo posamezni mladostnik preživel svoj prosti čas, prvi vidik so odnosi v družini, drugi pa je odnos do šole. Ko govorimo o odnosih v družini je od kvalitete pomembnejša kvantiteta. Ni pomembno torej, koliko časa starši preživijo s svojimi otroki, temveč kako ga preživijo. Če so odnosi med njimi ustrezni in neogrožujoči, potem to pomeni, da starši otroku nudijo oporo in ga krepijo. To oporo mladostnik čuti tudi, ko ni v fizični bližini s starši, torej, ko samostojno, v družbi svojih vrstnikov ali drugih odraslih preživlja svoj prosti čas. Če pa so odnosi med starši in otroki obremenjujoči, polni zlorab, nasilja ipd., potem je po eni strani čas, ki ga mladostnik preživlja stran od staršev, lahko blagodejen in je na nek način obdobje počitka. Po drugi strani pa lahko v tem času mladostnikove stiske eskalirajo v različnih manifestacijah, ki so lahko ogrožujoče za mladostnika in/ali okolico (Poštrak, b.d.). Poleg tega pa je za razvoj mladostnika in to, kakšne načine preživljanja prostega časa bo izbral, pomemben starševski nadzor, ki deluje kot emocionalna podpora. S tem ko starši kažejo zanimanje za otroka in za to, kako preživlja svoj čas mu dajejo tudi občutek, da jim je mar (Spruyt idr., 2016). Mladostniki, ki prihajajo iz družin v katerih prevladujejo urejeni odnosi naj bi torej praviloma tudi svoj prosti čas preživljali na načine, ki niso škodljivi zanje. Na drugi strani pa naj bi bili mladostniki iz družin kjer vladajo neurejeni odnosi v večji nevarnosti, da bi prevzemali pritožne aktivnosti, ki so škodljive in niso družbeno sprejemljive. To pa ne pomeni, da so v našem skupnostnem centru prvi mladostniki bolj ali manj dobrodošli od drugih, za boljše medvrstniško sodelovanje in pomoč je zelo zaželeno ravno kombinacija obojih. Če si dovolimo kanček posploševanja, pa bi morda lahko rekli, da nekoliko hitreje pristopijo do nas prvi mladostniki, ker so lahko tudi bolj vajeni sodelovati v organiziranih pritožnih aktivnostih, drugi pa potrebujejo nekoliko več spodbude iz strani mladinskih delavk in uporabnikov, vrstnikov.

Odnos do šole pa je drugi vidik, ki vpliva tudi na to kako bo posameznik preživel svoj prosti čas. Mladostnik, ki doživlja šolo kot njemu odtujen, nesmiseln in obremenjujoč koncept vzgoje in izobraževanja, bo pojmoval prosti čas drugače od mladostnika, ki pojmuje šolo kot varen prostor, kjer razvija svojo ustvarjalnost. Prvi mladostnik bo pojmoval prosti čas kot nasprotje šolskega časa, drugi pa zgolj kot dodatno razsežnost. Morda bo celo dovršen del svojega prostega časa namenil obšolskim dejavnostim (Poštrak, b.d.). Iz tega lahko zaključimo, da je ob ponujanju pritožnih aktivnosti potrebno skrbeti za to, da so

posredovane v čim bolj neformalni obliki in, da pristop ni podoben šolskemu saj to lahko odvrča mlade. Poleg tega je morda potrebno nekoliko več pozornosti usmerjati v mlade, ki nimajo pozitivno naravnane odnosa do šole, iz vidika učne uspešnosti in spoštovanja tamkajšnje avtoritete, saj lahko sklepamo, da imajo manj strukturiran prosti čas, ker ne sodelujejo, ali pa sodelujejo v manjši meri, v obšolskih dejavnostih, ki drugače zaposlujejo pomemben del prostega časa mladih.

Če sklenemo, moramo biti ob proučevanju prostega časa mladih pozorni predvsem na dve vrsti problematičnega preživljanja prostega časa, na eni strani je to prestopniško vedenje kot je uživanje alkohola in ostalih prepovedanih drog, kraja, vandalizem ipd., na drugi pa že omenjeno pasivno preživljanje prostega časa, kjer mladostniki ne razvijajo svojih sposobnosti vendar stagnirajo.

1.2 MLADINSKO DELO

Na tem mestu bomo nekaj prostora namenili (neformalnemu) mladinskemu delu, ki skuša vstopati v polje prostega časa mladih in, ki ga opravljamo tudi v skupnostnem centru, ki je predmet naše raziskave.

Neformalno mladinsko delo pomeni ustvariti prostor s kulturo druženja mladih, s poudarkom na tem, da mladi sami prepoznajo smiselnost dogajanja in programske ponudbe, da v njej spontano (motivirano) in aktivno sodelujejo, da preko delovanja razvijejo pripadnost referenčni skupini in gradijo vezi, ki pomenijo kontinuiteto njihovega bodočega so-delovanja v polju vsakdanjega življenja (Mrgole, 2003). Prav to počnemo tudi na avtobusu, ki je sicer skupnostni center, vendar ga trenutno v večjem številu obiskujejo mladi in zato lahko brez težav rečemo, da na njem opravljamo mladinsko delo. Prav z namenom, da bi skupaj z uporabniki soustvarjali novo nastali center, idejne vodje projekta, ki so pod okriljem Javnega zavoda, ki je namenjen kakovostnemu preživljanju prostega časa mladih, niso v popolnosti opremile odsluženega avtobusa, ki je sedaj skupnostni center, zato, da bi uporabniki s svojimi zamislimi, idejami in potrebami prispevali pri oblikovanju tega prostora. Takšna aktivna vpetost v skupnostni center lahko močno vpliva na večji občutek pripadnosti in povezovanje skupnosti. S tem, ko ljudje sodelujejo pri takšnih projektih in prispevajo svoj čas in energijo, ga na nek način vzamejo za svojega, kar pa je tudi naš cilj. Poleg tega tudi sam program na avtobusu želimo ustvariti s pomočjo uporabnikov in na podlagi njihovih želja in potreb, in ne na podlagi tega, kar mi menimo, da bi bilo dobro za aktivno in kakovostno preživljanje

prostega časa. Vseeno pa smo se skozi prakso naučili, da je včasih potrebno uporabnikom pokazati kaj vse je možno in kaj vse lahko počnemo, da jih na nek način privabimo in tudi zbudimo, zato vseeno tudi sami kdaj organiziramo dogodke ali delavnice, saj s tem dobimo najboljši vpogled v to, kaj jim je všeč, s čim se radi ukvarjajo in tako tudi vzbudimo željo pri njih, da bi bilo več raznovrstnih dejavnosti, kar lahko spodbudi njihovo aktivno participacijo.

Obstaja več dejavnikov, ki vplivajo na to, zakaj mladi raje preživljajo svoj prosti čas v neformalnih okoljih kot pa v formalnih ustanovah. Gre predvsem za to, da skozi neformalno mladinsko delo mladi dobijo večji občutek sproščenosti, občutek, da so »gospodarji svoje scene«, da jim starejše generacije ne "solijo pameti", da nič ni obvezno in nič ne šteje za točke, da nihče do njih ne goji storilnostnih pričakovanj, da se srečujejo z ljudmi, ki mislijo enako in da se lahko identificirajo v novih vsebinah (prav tam). S tem pridobijo večji nadzor nad svojim življenjem oziroma delom svojega življenja, krepi se želja po samo-odločanju, s tem dobijo tudi boljši vpogled v to kaj jim je všeč, česa si želijo in kako lahko sami to tudi uresničijo, pridobijo na avtonomiji, na samopodobi, saj imajo večjo svobodo pri celotni izvedbi pristočasne aktivnosti. Ni se jim potrebno toliko obremenjevati s tem, če bo prav, če bo dovolj dobro, če bo dovolj hitro ipd., temveč se lahko bolj posvetijo sami izvedbi aktivnosti.

Gradnja medosebnih odnosov je ena ključnih sestavin mladinskega dela, ki poteka znotraj mladinskih/skupnostnih centrov. Izkušnje, ki jih mladi pridobivajo na individualnem (psihičnem) področju, skozi medosebne odnose in v polju širše družbene mreže, tvorijo zakladnico, iz katere je motivirano njihovo prihodnje delovanje – samozavest, optimizem, samozaupanje in pobude za družbeno participacijo (prav tam).

Sodelovanje pri organiziranih pristočasnih aktivnostih kakršne se v neki meri izvajajo tudi v sklopu mladinskega dela, ima številne pozitivne učinke na uporabnike. Manjša stopnja osipa v šolah, boljša učni uspeh in dosežke, nižja stopnja nesocialnih vedenj in depresivnih razpoloženj. Poleg tega se na stopnji posameznika razvija njegova identiteta, samoiniciativnost, razvijajo se tudi posebne veščine in sposobnost soočenja z izzivi. To sodelovanje vpliva tudi na izboljšanje in poglobljanje odnosov s starši, vrstniki in odraslimi voditelji (Denalut in Poulin, 2008). Pri tem pa se zdi pomembno poudariti dejstvo, da gre pri mladinskem delu le v neki meri za organizirano pristočasno dejavnost in ne v celoti. To pomeni, da imajo mladi prostor v mladinskem centru tudi za to, da preprosto le so in se odmaknejo od vseh vsakodnevnih obveznosti povezanih s šolo, domačimi opravili, hobiji itn.

Ključno je namreč ravnovesje med organiziranim in neorganiziranim preživljanjem prostega časa, saj v nasprotnem primeru lahko vodi v preobremenjenost, kar negativno vpliva na posameznike.

1.2.1. METODE IN POSTOPKI MLADINSKEGA DELA

Kot bistvo neformalnega pristopa Smith našteje naslednje karakteristične opredelitve. Prva je *možnost izbire*, programa se uporabniki lahko udeležijo ali ne, pri tem je poudarek na notranji motivaciji in prostovoljni udeležbi. Nadalje proces učenja zahteva *nenehno prilagajanje ciljev* glede na razvoj in razumevanje udeležencev. *Čas je odprto določen*. Dogajanje se odvija v *dialogu* med "posredniki" in "sprejemniki", pomen medsebojnih odnosov, medsebojno spoštovanje in primat govorne besede. Aktivnosti se odvijajo v *okolju*, ki uporablja znane kulturne obrazce in znotraj uveljavljenih socialnih sistemov, vpeto v lokalno skupnost in v vsakdanje življenjske izkušnje kjer odpira možnosti eksperimentiranja in pridobivanja novih izkušenj (Mrgole, 2003). Če rečemo, da sta v prostem času bistveni svoboda in svobodna izbira je na tem mestu uporaba neformalnega pristopa precej primerna. S takim načinom dela imajo mladi uporabniki več prostora za to, da nekaj samostojno prispevajo in ob tem rastejo in se oblikujejo. Za razvoj mladih je tudi zdi zelo pomembno, da so v čim večji meri vključeni v tovrstne aktivnosti, saj so po večini navajeni (formalnih) okolji, kjer je vse že določeno in kjer se ne pričakuje njihovega kreativnega razmisleka o idejah in rešitvah. To opazamo tudi pri mladih, ki obiskujejo naš center. Zelo pogosto pričakujejo nek začrtan program, ki bi mu sledili, menimo pa, da to ni zato, ker ne bi imeli lastnih idej temveč zato, ker so iz vrtcev, šol in organiziranih prostočasnih dejavnosti vajeni stalnega vodenja.

Da bi se neformalno mladinsko delo odzvalo na aktualne strukturne dejavnike tveganja in sodobna spoznanja o mladih je bilo potrebno določiti naslednje prioritete cilje (prav tam).

1. Omogočanje druženja mladih ob aktivnostih v projektih. S tem se namreč vzpostavijo in povežejo referenčne socialne mreže, ki so za mlade v lokalnem okolju ključnega pomena. Večja participacija mladih vodi tudi v višjo splošno motiviranost in večjo kakovost odraščanja mladih. Sem sodi še razvijanje solidarnosti, strpnosti, sodelovanja, medgeneracijskega povezovanja in promocija prostovoljnega dela (prav tam).

2. Vplivanje na preusmerjanje življenjske energije mladih: od apatije in bega v zasvojenost s trenutnimi ugodji k motivirani zavzetosti in navdušenju nad ustvarjalnimi možnostmi ter dvigu kakovosti bivanja. Z željo, da bi bili mladi pripravljeni investirati v večjo kakovost

procesa odraščanja: v izkušnje avtonomnosti, samoaktivnosti, pridobivanje za življenje nujnih in potrebnih kompetenc. Cilj mladinskega dela je tudi, da bi mladi prevzeli odgovornost za svoje odraščanje, se zavedali življenjskih izzivov, ki so pred njimi in prihodnost načrtovali v duhu učenja skozi življenje (prav tam). Na tem mestu se zdi pomembno opozoriti, da kot prvo mladi predvsem potrebujejo priložnost, da bi lahko prevzeli odgovornost nad svojim odraščanjem, saj se zdi, da so na vseh sferah svojega življenja precej omejeni z idejami, pravili in omejitvami, ki prihajajo iz strani različnih avtoritet (starši, učitelji, trenerji itd.). Šele takrat, ko bodo dobili bolj odprto pot pri odločanju, bodo namreč začutili entuziazem v zvezi s smerjo razvoja njihovega življenja.

3. Povezovanje različnih identitetnih skupin mladih na lokalnem nivoju (prav tam). Pomembno je, da se med mlade širi zavest o sprejemanju raznolikosti, ravno to sodelovanje med različnimi skupinami bogati skupnost. Tudi v našem skupnostnem centru močno nasprotujemo kakršnikoli diskriminaciji in na različne načine skušamo nagovarjati h sprejemanju tistega kar je drugačno od tega česar so morda vajeni. To počnemo tako na neosebnem nivoju, kot je na primer kompostno stranišče, kjer se izločkov ne izplakuje na klasičen način se čimer zmanjšujemo onesnaževanje in porabo virov, kot tudi na bolj osebnem, kot je recimo avtiranje ne-heteronormativne spolne usmerjenosti zaposlenih.

4. Vzpodbude za kritično misel, ustvarjalnost, refleksijo do aktualnih družbenih dejstev, kar vodi mlade v to, da razvijajo lastno avtonomnost in povečujejo samostojnost (prav tam). To se zdi pomembno predvsem iz vidika, da mladi v drugih aspektih svojega življenja nimajo te priložnosti, saj so po večini v vlogi poslušalcev in prejemnikov informacij, kjer njihovo mnenje ni na prvem mestu.

5. Vključevanje in motivacija pasivnih skupin mladih in možnost ponovne družbene integracije za družbeno izločene ali mlade na obrobju (prav tam). Ta cilj je eden pomembnejših tudi na našem avtobusu, saj se slednji nahaja v soseski kjer živijo različne manjšinske skupine, ki kljub sicer uspešnemu trudu vključevanja še vedno čutijo nesprejemanje družbe, kar vodi v to, da se izolirajo, kar predvsem mladim zmanjša možnosti za razvijanje.

6. Z aktivnim angažiranjem mladine pričakujemo, da bodo mladi prostor prepoznali kot "njihov" in na ta način vzpostavili odnos odgovornosti do programa in tudi do lokalne skupnosti (prav tam). Kar se zdi ključen moment sploh, če govorimo v navezavi na skupnostni center, saj se s tem, ko imajo skupen prostor za katerega vsi skupaj skrbijo,

sodelujoči mladi in vsi ostali lažje povežejo med seboj. Kot je bilo omenjeno, to počnemo tudi v skupnostnem centru, ki je predmet raziskave, namenoma smo ga pustili nedokončanega, da bi ga lahko dokončali v duhu soustvarjanja z uporabniki, s čimer bi povečali občutek pripadnosti.

7. Ponudba praks, ki omogočajo izkušnje bolj kakovostnega življenja (prav tam). Ta cilj na našem avtobusu uresničujemo tako, da organiziramo kosila na katerih s pomočjo naše nutricionistke kuhamo jedi, ki bazirajo na lokalno pridelanih sestavinah, pri čemer je poudarek na zelenjavi in sadju. Poleg tega smo veliki zagovorniki trajnostnega razvoja, le tega spodbujamo z namestitvijo že omenjenega kompostnega stranišča, z ustvarjalnimi delavnicami kjer so glavni pripomočki odpadni materiali, z uporabo deževnice za umivanje rok in še bi lahko naštevali.

8. Razvoj preventivnih in alternativnih oblik dela z mladimi (prav tam). Mladinski/skupnostni centri so namenjeni tako motiviranim kot tudi manj motiviranim posameznikom. Predvsem se teži k sodelovanju med prvimi in drugimi. Ideja je tudi, da se ponudi prostor za pridobivanje znanja, ki ga ne moremo pridobiti v institucijah, ki ponujajo formalno izobraževanje. En tak primer, ki smo ga imeli v našem skupnostnem centru, bi lahko bil, ko smo popravljali naslonjala od stolov, ki so se strgala. Drug primer pa je, kako zakuriti ogenj za žar. Širjenje tovrstnih znanj, ki spadajo pod učenje za življenje, se zdi v današnjih časih še kako pomembno, saj se za veliko teh znanj smatra, da jih mladi oziroma ljudje znajo, čeprav sploh ni nujno, da so kadarkoli dobili priložnost, da bi se jih lahko naučili. Zato so mladinski centri idealen prostor, ki lahko omogoči priložnost za pridobivanje teh znanj, s čimer lahko preprečimo morebitno stigmatizacijo.

9. Zlasti mladi iz obrobja z vključevanjem v dejavnosti, ki jih ponujajo mladinski centri, pridobijo izgubljen družbeni status in lastno osebno vednost (prav tam). S tem se krepi njihova samopodoba in samozavest, kar jim omogoči, da so aktivni del družbe.

Ko razmišljamo o mladinskem delu je poglavitno vzeti v obzir tudi dejavnike, ki vplivajo na to, da se mladi vključijo v dejavnosti, ki zadevajo mladinsko delo. Izpostavili bi predvsem tri; razvojni dejavniki, motivacijski dejavniki pri mladih in pripadnost referenčnim socialnim skupinam (Mrgole, 2008).

Razvojni dejavniki se nanašajo na starostno skupino uporabnikov, ki obiskujejo mladinski/skupnostni center, kjer izvajamo mladinsko delo. Lestvica starosti je med 12-15,

16-18, 19-21, 22-25, 26-29 letom. Ko delamo z mladimi moramo upoštevati v katero starostno kategorij spadajo, saj imajo na podlagi tega različne interese. V našem skupnostnem centru imamo na primer pretežno uporabnike, ki spadajo v starostno skupino med 9-12 let in pa mlade, ki spadajo v starostno skupino med 12-15 let. Pri prvi skupini smo tekom opazovanja z udeležbo opazili, da najraje sodelujejo pri aktivnostih kot je kuhanje in pečenje, igre z žogo in druge družabne igre, ustvarjanje itn. Povedali so tudi, da se ne želijo pogovarjati ampak bi raje nekaj delali. Med tem, ko mladi, ki spadajo v drugo starostno skupino do nas pristopijo predvsem zaradi pogovorov, pri čemer imajo najraje, če so ti individualne narave. Omenili so, da niso toliko zainteresirani za ustvarjalne delavnice, ker so že toliko stari, da lahko počnejo tudi druge stvari, ki so jim bolj zanimive, kot je na primer obisk vodnega parka, centra mesta, lokalov ipd. Tako imamo dve skupini, ki se glede na interese precej izključujeta, zato moramo imeti v mislih, da obema damo prostor in pozornost, ki jo vsaka od njiju potrebuje. Pri tem se soočamo predvsem z izzivom, da ne bi ena skupina prevladala in izrinila druge ter tako prevzela prostor. Vseeno je ideja, da bi bil to skupnostni center, ki je namenjen celotni skupnosti in s tem vsem starostnim skupinam.

Pri motivacijskih dejavnikih mladih ključno vlogo igrajo notranji dejavniki in pa vzorci preživljanja prostega časa, ki so jih pridobili skozi odnose z družino. Prostočasna dejavnost je mladim torej zanimiva, če do nje čutijo neke notranje vzgibe, če so v povezavi z njo razvili kakršnakoli pozitivna čustva in pa, če jim je dejavnost poznana in domača, če imajo izkušnje z njo, če jim jo predstavil nekdo, ki mu zaupajo, ki ga poznajo. V našem skupnostnem centru najbolj izstopa želja po kuhanju, tako med dekleti kot tudi med fanti, na drugem mestu pa so igre z žogo in plezanje.

S skupnostnim centrom, ki stoji v neposredni bližini ciljne skupine najlažje izpolnimo dejavnik pripadnosti referenčnim socialnim skupinam, saj smo s tem pokrili ogromno povezovalnih točk med uporabniki. Gre namreč za to, da imajo med seboj že vzpostavljene med-soseske odnose, mladi obiskujejo isto šolo, srečujejo se na enakih prostočasnih dejavnostih, obiskujejo isto cerkev, imajo podoben gmotni položaj, spopadajo se s podobnimi izzivi kar zadeva okolje v katerem živijo in še bi lahko naštevali. Na podlagi naštetega lahko zaključimo, da je prisotnih ogromno faktorjev, ki jih med seboj povezuje in združuje. Kar pa je odločilnega pomena za to, da se dobri odnosi in energija vzpostavijo tudi v skupnostnem centru, saj tako mladi kot tudi starejši izpostavljajo potrebo po druženju z vrstniki oziroma z ljudmi s katerimi imajo nekaj skupnega.

1.3. MLADINSKI CENTRI V SKUPNOSTI

Kljub temu, da je je naziv našega centra skupnostni center in je namenjen vsem, ga trenutno pretežno obiskujejo mladi in zato tudi deluje kot mladinski center. Vseeno pa moramo opozoriti na dejstvo, da pogosto tudi mladinski centri vplivajo na povezovanje celotne skupnosti, saj delujejo znotraj le te in, če želimo kvalitetno delovanje, je skoraj neizbežno, da deluje v sožitju s celotno skupnostjo, ne le s ciljno publiko, ki so v tem primeru mladi. Zato bi lahko tudi rekli, da je vsak aktiven in dobro delujoč mladinski center na nek način tudi skupnostni center.

Obstajajo tri ključne sestavine, ki zagotavljajo uspešno delovanje mladinskega/skupnostnega centra, to so ljudje, ustrezna socialna atmosfera in prostor (Čular, 2008). Ljudje so mladinski delavci in prostovoljci, ki delajo v posameznem centru, pomembno je, da oblikujejo vezi z obiskovalci centra, katerih ključni elementi so zaupanje, komunikacija in zanesljivost. Ko mladinski delavci in prostovoljci stopajo v prostor skupnostnega/mladinskega centra morajo vzeti v obzir, da pravzaprav stopajo v prostor uporabnikov in se morajo temu primerno tudi obnašati. Zato je ključno, da vse kar počnejo in kar vpliva na okolico počnejo v sodelovanju z ostalimi, ki so v bližini in si tega želijo. Skupnostni/mladinski center je namreč namenjen uporabnikom ne tistim, ki center upravljajo, zato morajo izvajalci delati v smeri, ki se zdi smiselna in koristna uporabnikom, ne pa v smeri, ki se zdi smiselna in koristna njim samim. Ustrezna socialna atmosfera in prostor se oblikujeta tako, da smo predvsem dostopni uporabnikom, ko nas potrebujejo. Da se le ti lahko zatečejo k nam po pomoč, se nam zaupajo, se skupaj posvetujemo in jih opremimo z informacijami, ki jih potrebujejo. Glavno je torej da, samo tam za njih. Tretja ključna sestavina pa je prostor kjer se mladinsko delo lahko izvaja. Važno je, da je dostopen vsem, ki bi radi prišli in je oblikovan tako, da uporabniki lahko izvajajo dejavnosti, ki so jim blizu.

Ena izmed osnov, ki se je moramo držati je tudi stalen delovni čas, ki naj bo, če se le da kontinuiran. Če želimo, da bo mladinski/skupnostni center tekoče funkcioniral, moramo biti na voljo na enakem mestu ob enakem času, le tako se ljudje lahko navadijo, da njihov obisk postane del vsakdana. To kako pomemben za obisk uporabnikov je stalen obratovalni čas, smo izkusili tudi v našem skupnostnem centru. Ko smo na primer predstavili delovni čas le za eno uro kasneje, se je to več kot en mesec poznalo na stopnji udeležbe uporabnikov.

Do spremembe vloge od koristnikov do aktivno sodelujočih pride, ko se temeljna skupina dovolj okrepi in postane dovolj avtonomna (Mrgole, 2008). Za to, da uporabniki vzamejo prostor za svojega v katerem lahko aktivno sodelujejo pri dejavnostih, ki se v centru dogajajo je potreben čas in pa vzpostavitev tesnih vezi z ljudmi, ki so soudeleženi. Le tako dosežemo sproščenost v kateri se uporabniki lahko razvijajo in izražajo.

V mladinskih/skupnostnih centrih so (mladi) ljudje aktivni del okolja, tako so izhodišče za nadaljnje aktivnosti prav stališča in položaj mladih (Kauppinen, Kiilakoski in Palojoki, 2021). Pomembno je, da so uporabniki slišani in upoštevani, le s tem bomo odprli možnost za razvijanje njihove aktivne vloge v centru. Moramo jim dati čas in prostor za to, da pridejo do besede, povejo svoje ideje in predloge ter smo jim v pomoč pri realizaciji le teh. Bistveno je, da je program aktivnosti, ki se izvajajo v mladinskem/skupnostnem centru oblikovan na podlagi želj uporabnikov.

Pogosta dejavnost v mladinskih/skupnostnih centrih je priprava hrane, hrana je in vedno bo sestavni element centrov. Kuhanje krepi skupnost in je tudi dobro orodje za spodbujanje aktivne udeležbe uporabnikov (Kauppinen, Kiilakoski in Palojoki, 2021). Tudi v našem centru se je priprava hrane in pijače izkazala za primarno dejavnost. Mladostniki so vedno željni prevzeti sodelovalno ali vodilno vlogo pri pripravi hrane. Tudi med seboj si radi pomagajo in si funkcionalno porazdelijo vloge, kar krepi njihove veščine, ki jim bodo prišle prav v življenju in katerih se ne učijo v sklopu formalne izobrazbe. Dobijo izkušnje na področju dela v skupini, iskanja alternativnih rešitev, podajanja lastnih pobud, izvedbe lastne ideje, reševanja morebitnih zapletov in še bi lahko naštevali. Predvsem v delu kjer pripravljeno hrano pojemo, se razvija tudi občutek za sočloveka, aktualni "šef kuhinje" praktično vedno poskrbi, da vsi udeleženi dobimo pravičen delež hrane. Kar je specifično za hrano, ki smo jo sami pripravili, v primeru, da imamo piškote, ki so bili kupljeni, namreč po navadi niso tako pozorni na to, da bo za vse dovolj. Na tej točki je tudi zelo izrazito medvrstniško sodelovanje, kuhanje je zelo pogosto skupni projekt prisotnih uporabnikov, v veliki meri si mladi med seboj pomagajo in za pomoč prosijo mladinski delavki ali mene, ki sem sicer prostovoljka a vseeno nekoliko starejša od njih, šele, ko med seboj ne najdejo rešitve.

Arhitektura prostora mladinskega centra je po navadi sestavljena iz kuhinje, sobe v kateri se lahko gleda televizijo ali igra igrice, velikega prostora s stoli, kavči in (pogosto) mizo za biljard in prostorov za druženje (Kauppinen, Kiilakoski in Palojoki, 2021). Tudi v skupnostnem centru, ki je predmet naše raziskave je precej podobno zasnovan prostor

oziroma je v planu, da se ga tako uredi, saj še ni opremljen v celoti. So pa seveda določena odstopanja, saj smo upoštevali želje in potrebe naših uporabnikov. Naš center tako vsebuje kuhinjo, namesto sobe za gledanje televizije in igranja iger imamo planiran kotiček za branje in igranje družabnih iger, ki je tudi lahko prostor kjer se lahko udobno namestijo in družijo, namesto biljardne mize imamo prostor za rekreacijo kjer se lahko pleza in gunca, imeli bomo tudi dve mizi kjer se bo izvajalo učno pomoč, poleg tega imamo veliko zunanjega prostora kjer se lahko družimo, imamo piknike in igramo igre z žogo, posebnost našega centra je tudi terasa na vrhu avtobusa, ki je odlično mesto za druženje ob lepem razgledu. S tem ko prilagajamo prostor uporabnikom želimo, da se počutijo čim bolj domače in sproščeno. Verjamemo namreč, da tako okolje omogoča, da se najbolj optimalno razvijajo, v smeri, ki jim najbolj ustreza in, ki jo sami izberejo.

Posamezni mladinski center naj bi opravljal 7 temeljnih programov. Že omenjeno (1.) zagotavljanje prostora, (2.) dejavnost informiranja in svetovanja, (3.) dodatno izobraževanje, (4.) možnost opravljanja prakse v tujini ter izvajanje skupnih mednarodnih projektov, medkulturno učenje, (5.) promoviranje in izvajanje prostovoljnega dela, (6.) organiziranje dejavnosti aktivnega državljanstva, (7.) seznanjanje mladih z raziskovalnim delom (Čular, 2008). O zagotavljanju prostora smo že nekaj povedali, zato se na tej točki ne bomo ponavljali. Na informiranju in svetovanju je velik poudarek tudi v našem centru, to počnemo na način od ust do ust, pri čemer uporabnike spodbujamo, da povejo naprej, če organiziramo kakšno dejavnost skupaj z uporabniki raznosimo vabila po domovih in razobesimo plakate po soseski, tudi na samem avtobusu imamo oglasno desko in vse pomembne informacije, kot so pomembne telefonske številke, odpiralni čas, kaj ponujamo, predvidene dejavnosti itn. Dodatno izobraževanje pri nas poteka skozi delavnice naredi si sam, kjer ustvarjamo in popravljamo stvari, v mesecu maju smo imeli tudi zunanje sodelavce, ki so uporabnike učili "10 ključnih stvari, ki jih šola ne nauči", poleg tega se tudi skozi kuhanje medsebojno učimo. Program možnosti opravljanja prakse v tujini uresničujemo na način, da sodelujemo z Evropsko solidarnostno enoto, v okviru katere smo imeli tudi dve študentki iz tuje države na praksi. Tako sta bili uporabnikom za zgled, s tem se jim je odprla nova možnost, poleg tega sta skozi potopisno predavanje uporabnike učili tudi o svoji kulturi. Prostovoljno delo na nek način promoviram tudi sama, saj redno dvakrat na teden opravljam prostovoljno delo o čemer so seznanjeni tudi vsi uporabniki. Do sedaj je enega uporabnika moje udejstvovanje motiviralo v tej meri, da se je tudi sam preizkusil v vlogi prostovoljca. Povedali smo mu namreč, da spodbujamo rast in razvoj in, da lahko iz uporabnika raste do prostovoljca, nato do

študenta in morda nekoč do redno zaposlenega. Možnost zaslužka je seveda pogosto največja motivacija. Aktivno državljanstvo spodbujamo posredno skozi neobvezne pogovore, in sicer v obliki naslavljanja pomembnih tem, kot so aktualne volitve, človekove pravice, moralne vrednote itd. O raziskovalnem delu najpogosteje osveščamo z rednimi evalvacijami po vsakem organiziranem dogodku. Poleg tega to počnem tudi jaz, saj je naš skupnostni center in njegovi uporabniki, predmet moje raziskave za magistrsko nalogo. Ker me zanima aktivacija mladih v novo nastalem skupnostnem centru, imajo tako mladi ključno vlogo v moji raziskavi. O vseh fazah so seznanjeni in imajo precej sodelovalno vlogo, saj skupaj ugotavljamo, kako bi dosegli, da bi se imeli na avtobusu še bolje in, da bi vsak izmed nas na tak ali drugačen način prispeval še več.

1.3.1. PARTICIPACIJA MLADIH V MLADINSKIH CENTRIH

Ko govorimo o participaciji mladih pri merjenju le te ni pomemben zgolj obseg temveč kvaliteta. Slednja je učinkovita, ko imajo ljudje učinek na proces, ko vplivajo na določeno odločitev ali proizvedejo zaželen rezultat (Gril, Klemenčič in Autor, 2009). Stvar torej ni v tem, da uporabnike le vprašamo za njihovo mnenje, temveč, da imajo aktivno vlogo pri ustvarjanju vsega kar se dogaja v mladinskem centru. Potrebno jim je dati možnost odločanja in vodenja, šele s tem lahko zavzamejo aktivno vlogo v celoti.

Poglejmo si Hartovo lestvico participacije, pri čemer je na najvišji ravni 8 iniciativa mladih in skupne odločitve z odraslimi, na ravni 7 je iniciativa mladih, pa tudi vodenje, na ravni 6 je iniciativa odraslih, ki se odločajo skupaj z mladimi, na ravni 5 so mladi vključeni v svetovanje in informiranje, na ravni 4 gre za pripisano participacijo in informiranje, zadnje tri ravni pa ne zajemajo udeležbe, temveč gre za manipulacijo, dekoracijo in simbolično udeležbo (Hart, 1992). Pogosto je cilj mladinskih centrov, da bi mladi v večji meri zavzemali osmo in sedmo stopnjo participacije, da bi torej prevzeli vodilno vlogo pri načrtovanju in izvedbi posamezne ideje, odrasli pa bi jim bili vedno na razpolago. Vendar je to tek na dolge proge, kar pomeni, da je potrebno z mladimi postopoma priti do te stopnje. Še kar pogosto uporabniki na avtobusu zavzemajo šesto raven, problem je le, da niso prisotni v vseh fazah, saj imajo še druge obveznosti, razlog za to lahko pripišemo tudi dejstvu, da gre še za precej nov skupnostni center, zato je potreben čas, da se nanj navadijo in ga vzamejo za del svojega življenja in delovanja. Najbolj pogosti sta peta in četrta stopnja, mladi zelo radi sodelujejo in dajejo svoje predloge vseeno pa jim je všeč tudi ko so samo del nekega dogajanja, to jim je tudi najbolj poznana vloga, ki jo po večini zavzemajo v ostalih sferah svojega življenja.

Otroci morajo biti vključeni v pomembne projekte z odraslimi. Nerealno je pričakovati, da bodo nenadoma postali odgovorni, sodelujoči odrasli državljani pri starosti 16, 18 ali 21 let, ne da bi bili predhodno izpostavljeni zadevnim veščinam in odgovornostim (Hart, 1992). Razlog za nastanek te teme in za odločitev, da bomo raziskovali aktivacijo mladih v novo nastalem skupnostnem centru je, da so mladi na začetku prihajali z željo, da bi nekaj počeli vendar niso pokazali večje lastne pobude za to. Seveda pa je tak odnos na začetku povsem razumljiv, saj kot vemo vsi potrebujemo čas, da vzamemo določen prostor za svojega, kar je predpogoj za to, da se počutimo dovolj sproščene, da lahko začnemo podajati in realizirati lastne ideje. Vseeno pa je večina mladinskih delavcev (ki delajo v centrih in so tam že dlje časa) s katerimi smo se pogovarjali o stopnji aktivnosti mladih, izrazila željo po tem, da bi bila le ta višja. Menimo, da je največji razlog za to, da mladi potrebujejo več spodbude in časa za to, da po svojih lastnih željah uresničujejo svoje ideje preprosto ta, da tega niso vajeni. Tako v šoli kot tudi v organiziranih prostočasnih dejavnostih, kot so razni treningi in vaje, so predvideni določeni programi in načrti, za katere se pričakuje, da se jim bo sledilo in ni prostora za prilagajanje in spreminjanje. Otroci in mladostniki nimajo veliko priložnosti zato, da izražajo svoje mnenje, da se jih upošteva, zato tudi, ko imajo priložnost za aktivno participacijo, za sodelovanje pri ustvarjanju pogosto ne vejo, kako naj se obnašajo, kaj se od njih pričakuje, kaj smejo in kaj ne, saj nimajo izkušnje s tem, da lahko sodelujejo pri reševanju problemov, vajeni so, da vse drugi naredijo namesto njih. Takega sistema so vajeni, kljub temu, da je vseeno zaželeno, da bodo v odrasli dobi samostojni in samoiniciativni, kar pa je zelo težko, če jim nihče ne ponudi priložnosti, da bi lahko razvijali tovrstne sposobnosti.

Vključenost spodbudi motivacijo za aktivno sodelovanje (Hart, 1992). Če torej želimo povečati stopnjo aktivne participacije moramo, dati uporabnikom občutek, da so del mladinskega/skupnostnega centra. Vključiti jih moramo v vse procese, jih spraševati, upoštevati in v sodelovanju iskati rešitve, ki so najbolj optimalne za celotno skupnost.

Tudi samozavest vpliva na stopnjo aktivnega sodelovanja pri dejavnostih v mladinskih centrih (prav tam). Jasno je, da se uporabniki med seboj razlikujejo, nekateri so bolj samozavestni od drugih, vseeno pa je potrebno ustvariti prostor, ki bo pozitivno vplival na razvoj le te. Pridobivajo jo tako, da so slišani in upoštevani, ter da v primeru neuspešnih poskusov niso zasmehovani, preslišani ali kakor koli drugače kaznovani. Vsak prispevek je dobrodošel, v primeru, da je kaj neizvedljivo, neprimerno ali škodljivo s skupnimi močmi najdemo alternativno rešitev in ob tem damo vedeti, da je vse, v meji zdravega razuma, dobrodošlo.

Učinki aktivne participacije mladih se kažejo v oblikovanju podobe sebe kot člana širše skupnosti; sposobnosti, ki posameznikom omogoča sprejemanje odgovornosti za širše dobro; opredelitvi mladostnikovih prepričanj in njihove družbene vednosti; zmožnosti prepoznavanja družbenih problemov in mnenju, da imajo vpliv na razreševanje javnih vprašanj saj skupnost sprejema njihovo sodelovanje; pozitivnejšem odnosu do avtoritete in sprejemanju družbenih norm. Spretnosti, ki jih ob tem posameznik dobi pa so: komunikacijske in socialne veščine, sposobnost reševanja socialnih konfliktov, zmožnost prevzemanja socialne perspektive, medosebno razumevanje, zastavljanje ciljev, odločanje, samozaupanje, interes za druge ljudi in prosocialne norme (Gril, Klemenčič in Autor, 2009).

Mladostniki se trudijo najti pomembno vlogo v družbi. Če ne najdejo priložnosti za razvoj svojih sposobnosti na odgovoren način, bodo našli druge, ki so neodgovorni (prav tam). Aktivno sodelovanje pri dejavnostih, ki imajo nek pomen lahko pozitivno vpliva na mladostnike, lahko jih odvrne od prestopniškega vedenja (kraja, nasilje, zloraba prepovedanih drog).

Aktivna participacija pozitivno vpliva tako na posameznike kot tudi na organizacijo znotraj katere delujejo, kar ima pozitivne učinke na širšo skupnost. Na individualnem nivoju, posamezniki z udeležbo pri projektu, ki se jim zdi pomemben in uporaben dobijo zagon za nadaljnjo tovrstno sodelovanje, kar vpliva na njihov celostni razvoj. Na nivoju širše skupnosti pa so ti posamezniki zgled ostalim, lahko so jim neke vrste inspiracija kar spodbudi celotno bližnjo okolico pri aktivni udeležbi. To okrepi delovanje celotne organizacije in jo opolnomoči, da lahko še naprej uspešno funkcionira.

Sodelovanje otroku ne omogoča le pravice do glasu, enako dragoceno je pri omogočanju otrokom, da odkrijejo pravice drugih, da imajo svoje zelo različne glasove (Hart, 1992). To krepi sprejemanje in upoštevanje različnih mnenj in pa tudi kreativno razmišljanje. Z medsebojnim sodelovanjem posamezniki pridejo do spoznanja, da ni ene prave rešitve, obstaja več različnih poti do istega cilja. Na ta način lahko pridejo do realizacije zamisli, do katerih ne bi prišli, če ne bi delovali v skupini z drugimi.

2. PROBLEM

2.1. OPREDELITEV PROBLEMA

Idejo in navdih za pisanje svoje magistrske naloge sem dobila, ko sem začela prostovoljno delati na avtobusu, skupnostnem/mladinskem centru, ki je osrednji predmet raziskave. Še dvema zaposlenima v tem skupnostnem centru sem se pridružila v sredini septembra leta 2021, kar pomeni, da sem se ekipi priključila približno dva tedna po otvoritvi.

Projekt preoblikovanja odsluženega avtobusa v skupnostni center me je v trenutku navdušil saj zajema vse to, kar se tudi meni osebno zdi izjemno pomembno, to je kreativnost, iznajdljivost, prepoznavanje problema, reševanje problema, izogibanje nepotrebnim potrošnji, sodelovanje itn. Ideja se je rodila zaradi pomanjkanja bivalno-delovno-družabnih prostorov za mlade na eni strani in presežka avtobusov, ki so bili za odpis, na drugi, saj niso bili več primerni za vožnjo po mestu. Poleg tega je bila glavna namera, da se ustvarja nove mladinske/skupnostne centre na področjih, kjer je to resnično potrebno in kjer je primanjkljaj le-teh, ne pa v središču mesta, kjer je tovrstnih ponudb več kot dovolj. Kar se mi zdi ključno, če namreč želimo prispevati k spremembam na bolje, moramo v prvi vrsti vzeti v obzir potrebe ljudi, ne pa to kar se nam zdi najbolj optimalno in praktično.

Kljub temu, da na avtobusu delam kot prostovoljka skoraj od začetka njegovega delovanja, ga je takoj ob mojem prihodu obiskovalo že kar nekaj uporabnikov. Predvidevam, da predvsem iz dveh razlogov, prvi je, ta, da so leto in pol pred tem, pod okriljem istega Javnega zavoda, hodili z mobilnim mladinskim centrom pred osnovno šolo, ki je slab kilometer stran od našega skupnostnega centra. Tako, da so že pridobljene uporabnike obveščali o nastajanju novega skupnostnega centra ter jih povabili, da ga obiščejo, hkrati pa so tudi nehali hoditi z mobilnim mladinskim centrom na že omenjeno lokacijo, saj ni bilo več potrebe po tem. Drugi razlog pa je, da avtobus stoji na obrobju mesta, kjer je infrastruktura precej okrnjena, v sredini soseske, ki je gosto naseljena s hišami, kar pomeni, da vsaka nova stvar v soseski pritegne veliko pozornosti lokalne skupnosti. To pa seveda ni pomenilo, da so nas že vsi v okolici poznali in, da ni bilo potrebno pridobivati novih uporabnikov, ter jim razložiti in pokazati, kaj je namen skupnostnega centra in čemu služi.

Za pisanje magistrske naloge z naslovom Aktivacija mladih v novonastalem skupnostnem centru – študija primera, sem se odločila predvsem zaradi dveh dejavnikov. Prvi dejavnik je, da se mi zdi to odličen projekt, ki ima ogromno potenciala za širitev na drugih lokacijah. V

Sloveniji je namreč ogromno naselij, kot je to, v katerem se nahaja novonastali center, in bi bila primerna za vzpostavljanje podobnih skupnostnih/mladinskih centrov. Gre torej za naselja, ki so odrezana od vsega mestnega dogajanja in v katerih so ljudje, ki tam bivajo prikrajšani za veliko priložnosti, saj je ponudba dejavnosti, ki se tam izvajajo precej okrnjena. Pričujoče delo bi torej v tem smislu lahko služilo kot neke vrste vodnik za ljudi, ki bi v takem projektu videli potencial in bi si ga želeli ponoviti na drugih lokacijah. Ta projekt je pripomogel predvsem k "oživljanju" soseske, povezovanju skupnosti, v kateri živijo zelo različni ljudje, ter podpiranju trajnostnega razvoja s ponovno uporabo nečesa, kar bi šlo sicer med odpadni material, kar ima dolgoročno gledano lahko zelo dober vpliv na okolje.

Drugi dejavnik za izbiro teme magistrske naloge pa je, da se aktivno sodelovanje mladih pri izvajanju dejavnosti v mladinskih/skupnostnih centrih zdi poglobitnega pomena za razvoj posameznikov. Vpliva na krepitev samozavesti, samostojnosti, sposobnosti kreativnega razmišljanja, samoiniciativnosti. Pridobijo veščine za reševanje problema, saj imajo aktivno vlogo pri uresničevanju dane ideje. S tem, ko so del nečesa, osmišljajo tako svet kot tudi svoje življenje, kar jih po eni strani lahko odvrča, po drugi strani pa jim jemlje čas za škodljiva vedenja, kot je zloraba prepovedanih substanc, kajenje, kraja, nasilno vedenje, uničevanje tuje lastnine.

Vseeno pa je kljub interesu mladih za obisk mladinskega centra, nizka stopnja aktivnega sodelovanja mladih v njih pogost problem, s katerim se srečujejo mladinski delavci. Vzrok, ki pri tem najbolj izstopa je ta, da mladi enostavno nimajo veliko priložnosti za to, da bi lahko povedali svojo idejo in jo realizirali. Doma, v šoli in v organiziranih prostočasnih dejavnostih, kot so treningi, učenje igranja glasbil ipd., se namreč pogosto srečajo z že pripravljenimi načrti in napotki, za katere se pričakuje, da jih bodo upoštevali in jim sledili, pri čemer se le redko vpraša za njihove zamisli in mnenja. Tako se ob vstopu v mladinski/skupnostni center praktično prvič srečajo z možnostjo uresničevanja svojih idej, kar jim je seveda tuje in nepoznano in potrebujejo čas in dodatne spodbude, da začnejo z aktivno participacijo.

Zato sem si zastavila osrednji raziskovalni problem magistrske naloge preučiti možnosti spodbujanja aktivnega sodelovanja mladih v mladinskem centru. Zanimalo me je, če je aktivno sodelovanje res problem, kako pogost je, kako se kaže, kako spodbuditi mlade k aktivni participaciji in, če si mladi tega sploh želijo, če vidijo smisel v tem, da nekaj prispevajo. Ker je celoten projekt avtobusa baziral na idejah trajnostnega razvoja, me je tudi

zanimalo, kakšen vpliv ima to na mlade, če to prepoznavajo in opazijo, če vidijo smisel v tem in, če sodelujejo pri tem, tako v skupnostnem centru kot tudi ločeno od njega.

2.2. RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?
2. Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?
3. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?
4. Kako vpliva delovanje skupnostnega centra na skupnost?
5. Kako zagnati nov skupnostni center?

Pri raziskovanju odgovorov na zastavljena raziskovalna vprašanja smo si zastavili nekaj hipotez oz. pričakovanih rezultatov:

1. Mladinski delavci in delavke se pogosto srečujejo s problemom aktivnega sodelovanja mladih.
2. Aktivno sodelovanje pri programu skupnostnega centra pozitivno vpliva na uporabnike.
3. Skupnostni center ima lahko velik vpliv na višjo stopnjo povezanosti med prebivalci v soseski.

3. METODOLOGIJA

3.1. VRSTA RAZISKAVE

Naša raziskava je študija primera, ki jo umeščamo med eksplorativno ali poizvedovalno raziskavo, pri čemer želimo odkriti probleme, jih formulirati in postaviti preverljive hipoteze (Mesec, 2009). Študija primera je celovit opis posameznega primera ter njegova analiza in opis procesa odkrivanja teh značilnosti. Opišemo lahko enega ali nekaj primerov, poglavitni kriterij je teoretična ali praktična relevantnost, sicer pa tako izjemnost kot tipičnost. Pri proučevanju posameznega primera smo usmerjeni v to, da bi odkrili konkretne spletke značilnosti, različne poteke dogodkov in različne možnosti doživljanja in ravnanja sistemov (Mesec, 2007). Hkrati je to kvalitativna raziskava, saj so osnovno izkustveno gradivo, ki je zbrano v raziskovalnem procesu, besedni opisi ali pripovedi, pri čemer je to gradivo tudi obdelano in analizirano na beseden način brez uporabe merskih postopkov, ki dajo števila, in brez operacij nad števili (Mesec, 2007). V naši raziskavi bomo torej raziskovali, kako vzpostaviti nov skupnostni center in kako pri tem doseči aktivno udeležbo mladih. Za nas sta pomembni tako teoretična kot tudi praktična relevantnost. Sprva smo namreč teoretično podkrepili pomembnejše pojme, ki zadevajo našo raziskavo, to so prosti čas, mladinsko delo, delovanje mladinskih centrov ter participacija mladih v mladinskih centrih. V nalogi opisujemo en primer, postopek in tekoče stanje novonastalega skupnostnega centra. Do konkretnih spletoev značilnosti smo prišli predvsem s tem, da sem bila devet mesecev kot prostovoljka na avtobusu aktivno udeležena pri njegovem razvoju. Dostop do različnih potekov dogodkov in različnih možnosti doživljanja smo si zagotovili s tem, ko smo v raziskavo vpletli različne deleženike, to je direktorico Javnega zavoda, ki je idejna vodja projekta, mladinske delavce v Javnem zavodu in uporabnike skupnostnega centra. V raziskavo sem bila preko opazovanja s popolno udeležbo, kot prostovoljka na avtobusu, udeležena tudi sama.

3.2. VIRI PODATKOV IN UDELEŽENCI

Vir podatkov, ki smo ga uporabili v raziskavi je brošurnik o novonastalem skupnostnem centru. V le tem je opisano kako izpeljati tak skupnostni projekt. Poleg tega smo se pri predstavitvi rezultatov posluževali tudi dnevniških zapisov, ki so nastali tekom opazovanja s popolno udeležbo.

V raziskavi je sodelovalo več posameznikov iz različnih skupin deležnikov skupnostnega centra. Vključili smo pet mladih uporabnikov, ki redno obiskujejo avtobus; pet mladinskih delavcev, ki so zaposleni pri Javnem zavodu, pod okriljem katerega deluje skupnostni center, ki je predmet raziskave; dve mladinski delavki, ki delata na avtobusu; direktorica Javnega zavoda, ki je idejna vodja projekta.

V raziskavi smo uporabili tudi več vrst virov podatkov. Izvedena sta bila dva pogovora, v prvega je bilo vključenih pet rednih uporabnikov in ena od zaposlenih, drugi pa je potekal v obliki Odobravajočega spraševanja, v katerega sta bili vključeni dve redni uporabnici. Poleg tega imamo tudi dnevniški zapis v katerem so zabeležena dogajanja in ugotovitve, do katerih sem prišla tekom opazovanja z udeležbo, ki sem ga vodila dva meseca, vsak ponedeljek in petek v obratovalnem času avtobusa.

3.3. MERSKI PRIPOMOČKI

Podatki so bili zbrani s pomočjo različnih metod, to so: polstrukturiran intervju, skupinski pogovor in odkrito opazovanje s popolno udeležbo. Za vsako metodo smo oblikovali lastne merske pripomočke. Za polstrukturirane intervjuje smo oblikovali vprašalnik z odprtimi vprašanji, ki so služila kot vodila za intervju, ki smo jih po potrebi še dopolnili z dodatnimi vprašanji za nekatere intervjuvance. Oblikovali smo tri različne vprašalnike za polstrukturirane intervjuje, za uporabnike, mladinske delavce in direktorico javnega zavoda. Nekaj vprašanj je bilo enakih oz. slogovno preoblikovanih glede na starost sogovornika/-ce in njegovo vlogo, druga so se razlikovala po temah, ki smo jih naslavljali s sogovorniki. Vprašalniki so predstavljeni v prilogi 8.1.-8.3..

3.4. POSTOPEK ZBIRANJA PODATKOV

Zbiranje podatkov je potekalo od aprila do junija leta 2022. Osebe, ki so bile vključene v mojo raziskavo so bile obveščene o namenu raziskave, pred vsakim pogovorom sem jim to ponovno povedala in jim zagotovila, da bodo ostali anonimni. Za mladoletne udeležence sem poleg tega, da sem njih obvestila, zbrala tudi pisna informirana soglasja staršev¹.

Podatke sem zbirala z različnimi metodami zbiranja podatkov, ki jih predstavljam v nadaljevanju.

¹ Soglasja so shranjena pri avtorici naloge za petletno obdobje.

Polstrukturirani intervjuji

Opravila sem pet intervjujev z mladinskimi delavci, pet z rednimi uporabniki in enega z direktorico Javnega zavoda. Vsi intervjuji so potekali individualno in vsi so bili zvočno posneti, za kar sem pred začetkom vsakega pogovora preverila, če se strinjajo.

Z mladinskimi delavci, ki so zaposleni v isti organizaciji pod okriljem katere je tudi naš skupnostni center, pri čemer je bil en moški in štiri ženske, so trajali med 45 in 60 minut. Od tega je ena zaposlena v skupnostnem centru, ki je predmet raziskave, ena je zaposlena v mladinskem centru, ki stoji 3 kilometre stran od avtobusa, kar pomeni, da je posredno sodelovala pri vzpostavljanju centra, dve intervjuvanki sta zaposleni v ločenih mladinskih centrih, ki se precej razlikujeta tako glede na lokacijo, kjer sta, kot tudi glede na vrsto aktivnosti, ki so tamkajšnjim uporabnikom zanimive. Intervjuvančevo področje pa je ulično delo, kar pomeni, da se sooča zopet, s čisto drugo dinamiko dela z mladimi, ki tudi variira od lokacije do lokacije, kjer deluje. Teme pogovora so bile oblikovane na podlagi naslednjih raziskovalnih vprašanj: Kako zagnati nov skupnostni center?; Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?; Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?; Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?; Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike? Intervjuji z rednimi uporabniki, natančneje s tremi dekleti in dvema fantoma, so v povprečju trajali 10 minut, dve dekleti sta stari 9 let, eno dekle in en fant sta stara 10 let, en fant pa je star 15 let. Vsi živijo v bližini skupnostnega centra, vsi razen 15-letnega fanta, praviloma vsaj enkrat tedensko obiščejo skupnostni center, tudi 15 letni fant ga je včasih pogosto obiskoval, zadnja dva meseca pa ga je, zaradi šolskih obveznosti, nekoliko manj. Vprašalnik je bil oblikovan s pomočjo sledečih raziskovalnih vprašanj: Kako zagnati nov skupnostni center?; Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?; Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?; Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?; Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?; Kako vpliva delovanje skupnostnega centra Borc na skupnost?

Z direktorico je intervju potekal 45 minut, osrednja tema najinega pogovora se je navezovala na raziskovalno vprašanje "kako zagnati nov skupnosti center?".

Skupinski pogovor

Prvi pogovor je potekal v mesecu maju, leta 2020 drugi pogovor, ki je bil izveden trikrat pa je potekal v maju in juniju, istega leta. Pred pričetkom so bili vsi udeleženi seznanjeni z mojimi raziskovalnimi nameni, maloletni udeleženci so imeli podpisana soglasja od staršev, vsem je bilo tudi zagotovljeno varovanje podatkov. Pogovori so se s predhodno privolitvijo udeležencev snemali. Pri prvem in drugem pogovoru so sodelovali različni udeleženci, nihče torej ni sodeloval pri obeh, razen mene kot raziskovalke in udeleženke hkrati.

V prvem pogovoru je sodelovalo pet posameznikov, ena zaposlena in štirje uporabniki, v starostnem okvirju med 9 in 11 let, od tega je bil en fant. Pogovor je trajal 20 minut, pri čemer sem postavila le dve široki vprašanji, prvo je bilo, kaj jim je všeč v skupnostnem centru, drugo pa je bilo, kaj bi lahko bilo bolje. Pri pogovoru sem sodelovala tudi sama, to pomeni, da ga nisem le vodila in usmerjala temveč sem podala svoje mnenje.

V drugem pogovoru, ki je potekal po modelu Odobravajočega spraševanja, sta sodelovali dve uporabnici, ena je stara 10 let, druga pa 15 let. Odobravajoče spraševanje je sodelovalno dialoško iskanje in raziskovanje najboljšega v ljudeh, njihovih organizacijah in svetu, ki jih obkroža (Šugman Bohinc, 2021). Skozi pozitivno naravnani pogovor smo torej skupaj z uporabnicama ugotavljale, kaj je dobrega v našem skupnostnem centru in kaj bi lahko bilo še boljše, v navezavi na dejavnosti, ki jih izvajamo, in stopnje aktivne udeležnosti pri tem. Vsaka izmed nas je dala konkretno idejo za manjši projekt, ki bi ga lahko izvedla in bi spodbujal stopnjo aktivnosti, tako pri nas samih kot tudi pri ostalih uporabnikih. V okviru spraševanja naj bi se dobile trikrat, na prvem srečanju bi prišle do ideje za manjši projekt, na drugem srečanju naj bi se pogovarjale o izvedbi, dilemah, izboljšavah, na tretjem srečanju pa naj bi opravile neke vrste evalvacijo, na kateri bi se pogovarjale o tem, kako smo zadovoljne z rezultati in kaj bi bilo lahko bolje. Zaradi šolskih obveznosti se starejša uporabnica ni udeležila drugega in tretjega srečanja in tudi ni izpeljala svoje ideje, tako, da sva z mlajšo uporabnico sami dokončali cel potek Odobravajočega spraševanja. Ker sva vse to počeli v skupnostnem centru, ki je odprt prostor za vse, so bili posredno vpleteni tudi drugi uporabniki, ki so si tega želeli in so bili tako seznanjeni z vsem dogajanjem in so lahko tudi prispevali.

Opazovanje s popolno udeležbo

Opazovanje je potekalo v prostorih skupnostnega centra, v času obratovalnih ur, ki so ob ponedeljkih in petkih popoldne. Izvajala sem ga od aprila do junija leta 2022. Vsi obiskovalci so bili obveščeni o mojem raziskovanju, pri čemer sem jim zagotovila tudi njihovo anonimnost.

Tekom opazovanja sem bila popolnoma vključena v skupino, prevzela sem v njej običajno vlogo, kar pomeni, da sem sodelovala pri aktivnostih, kot je peka palačink, igranje steklenice resnice, podajanje z žogo, igra s pogovornimi karticami ipd., pri čemer sem druge člane seznanila s svojim raziskovalnim namenom. Ob tem sem vodila dnevnik, ki ga bom uporabljala le za namene raziskave, če bi kdorkoli od opazovancev izrazil zanimanje za vsebino, ki je v dnevniku, jim je dostopna (Mesec, 1998). S tem, ko sem opazovala, sem se neposredno poučila o stvarnosti, prišla sem do podatkov na podlagi lastnih izkušenj. Opazovanje je namreč metoda zbiranja podatkov o pojavih z njihovim neposrednim čutnim zaznavanjem. S tem sem dobila realističen in živ vtis o celoti prepletenih dogajanj. Poleg tega sem dobila tudi bolj celovito sliko o obravnavani temi, do katere le s spraševanjem ne bi prišla. Priča sem bila tudi procesom v skupnosti, razvoju in spremembam (Mesec, 2009).

3.5. POSTOPEK ANALIZE PODATKOV

Uporabila sem kvalitativno metodo obdelave gradiva. Že tekom raziskovanja sem vse dokumente v obliki dnevniških zapisov opremila z naslovom, datumom in z imenom ter vlogo posameznega sodelujočega, ki jo ima v odnosu do skupnostnega centra (uporabnik ali mladinski delavec), vse to sem po kronološkem zaporedju spravljala v eno mapo. Intervjuje in skupinska pogovora sem s strinjanjem udeležencev zvočno posnela, kasneje pa je sledila transkripcija. Oba vprašalnika za intervjuje, ki sem jih opravila z mladinskimi delavci in uporabniki, sem razdelila na teme, ki so relevantne za raziskavo, pri tem sem si pomagala z raziskovalnimi vprašanji, s čimer sem si zagotovila bolj sistematično analizo podatkov. Tako sem vse odgovore primerjala znotraj posameznih tem. Vse sem prepisala tako kot je tekel pogovor, prepisovanje je dokaj dobesedno, narečnih izrazov, slenga in mašil nisem popravljala (Mesec, 1998). Zaradi varovanja osebnih podatkov pri označevanju intervjujev nisem uporabila pravih imen udeležencev v raziskavi. Intervjuje mladinskih delavcev sem označila s kratico "MD" in zaporedno črko abecede – MDA, MDB, MDC, MDČ, MDD. Podobno sem storila z intervjuji uporabnikov, označila sem jih s kratico "UP" in zaporedno črko abecede – UPA, UPB, UPC, UPČ, UPD.

Intervjuje z mladinskimi delavci in uporabniki sem analizirala s pomočjo kodiranja (odprtega in osnega). Intervju z direktorico, skupinski pogovor in odobravajoče spraševanje pa sem v izogib preobilici informacij povzemala in uporabila informacije, ki so relevantne za mojo raziskavo (prav tam).

Med opazovanjem z udeležbo sem redno vodila dnevniški zapisnik, kamor sem zapisala datum, kraj in vsebino dogajanja, ki sem mu bila priča. Po vsakem zaključenem opazovanju sem ugotovitve iz tistega dne razporedila po temah, ki so relevantne za magistrsko nalogo, pri tem sem si pomagala z raziskovalnimi vprašanji.

Iz gradiva, ki sem ga pridobila s pomočjo intervjujev, ki sem jih opravila z mladinskimi delavci in uporabniki, sem izpisala pomembne izjave za pričujočo raziskavo, iz teh sem izluščila ustrezne pojme, ki sem jih razvrstila v kategorije znotraj tem, ki se nanašajo na raziskovalna vprašanja. Primer postopka je podan v spodnji tabeli.

Tabela 1. Odprto kodiranje intervjujev z mladinskimi delavci (primer)

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
MDB1	Ampak realno se mi zdi, da prihajajo zaradi tega, ker rabijo družbo, ker jim je dolgčas preprost in, ker smo jim na dosegu rok.	- Družba - Dolgčas - Dostopnost	Razlog za obisk
MDB2	Torej zaposleni Mladih zmajev, prostovoljcev, študentov, kasneje pa tut zrd samega programa.	- Zaposleni - Prostovoljci - Študenti - Program	Razlog za obisk
MDB3	Se mi zdi, da je prvo to, da se oni počutijo kul, da so sproščeni, da se počutijo varne.	- Dobro počutje	Razlog za obisk
MDB4	K majo filing da nm ne visi dol za njih.	- Občutek, da je nekomu mar	Razlog za obisk
MDB5	Potem je ne vem mlada oseba, k bi si pa želela recimo kuhat vsak petek Al pa pečt, kokr koli.	- Želja po aktivnosti	Razlog za obisk
MDB6	Ker prostovoljci so tudi naša ciljna skupina, da lahko delajo z mladimi po eni strani, po drugi strani pa da uresničujejo te svoje želje in ambicije, ki jih imajo.	- Delo z mladimi - Uresničevanje žel in ambicij	Razlog za obisk

MDB7	Potem so pa pol tuki študentje in študentska nadomeščanja, kjer pa pač mladi prihajajo zrd tega ker pridobivajo izkušnje, Al na svojem področju dela, Al rabijo zaslužek, spet	- Pridobivanje izkušenj - Zaslužek	Razlog za obisk
MDB8	Al so jim kul možnosti k jim omogočajo da so priklopljeni, se prav, da so informirani v vse to.	- Informiranost	Razlog za obisk
MDB9	Oh dolgčas mi je, ok kul, kaj maš na voljo in kaj lih iz tega narediš, kaj ti manjka, in če ti kej manjka, a loh nrdimo plan, da bi to naslednjič naredil.	- Osmišljanje - Prepoznavanje lastnih želj in udejanjanje le teh	Vloga uporabnikov
MDB10	Prvo je to, da majo plac kjer so lahko, kjer lahko hengajo. Potem pa to, da se pogovarjamo in družimo	- Druženje	Vloga uporabnikov
MDB11	Se pogovarjamo, gradimo odnose, spontano kej skuhamo, kakšne palačinke naredimo, igre z žogo	- Pogovarjanje - Grajenje odnosov - Kuhanje - Igre z žogo	Vrste dejavnosti
MDB12	Pa učna pomoč, skupnostna kosila, ki jih pripravljajo tut naši prostovoljci, pa v planu imamo tudi free style delavnice, in zdej v mesecu maju imamo eno skupino mladih, ki hoče mlade opremit z veščinami za življenje, to je teh 10 ključnih stvari	- Učna pomoč - Skupnostna kosila - "Freestyle" delavnice - Delavnice veščin za življenje	Vrste dejavnosti

MDB13	Danes imamo na sporedu tudi bolj aktivistične teme, pridejo punce iz Mesta žensk in se bomo pogovarjali o filmih, o vlogah avtomobilov v različnih filmih.	- Delavnica o vlogi žensk v družbi	Vrste dejavnosti
MDB14	men se zdi da vse to vpliva na njih tko, da jih potiska iz cone udobja	- Grejo iz cone udobja	Vpliv na mlade
MDB15	Pol pa dobijo najrazličnejše stvari, prvo je itak družba, občutek pripadnosti, da nekam spadajo, da se lahko nekam vrnejo, da imajo osebe ki jim lahko zaupajo. To da se ful zabavajo, da majo odklop, sproščenost, odmik od staršev, odmik od bratov pa sester, Mal pobega.	- Družba - Občutek pripadnosti - Varen prostor - Imajo osebe, ki jim lahko zaupajo - Zabava - Odklop - Sproščanje - Pobeg, odmik	Vpliv na mlade
MDB16	Mal je to da smo kot družba oblikovani oziroma od mejhnga vzgajani v to da prejemajo vsebino	- Sistem - Vzgajani, da prejemamo	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDB17	Pasivni so tut zrd tega načina zabavanja družbe današnje, govorim o uporabi tehnologije, tiktoka, instagrama, snapchata.	- Pasivni načini preživljanja prostega časa (Tiktok, Instagram, Snapchat)	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDB18	Pa tut mal vzgoja staršev, ker do kok pozne strosti jih jemljejo kot otroke.	- Vzgoja	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDB19	Ja itak bi si želel, da bi bila višja	- Prenizka	Stopnja aktivne udeležnosti
MDB20	Ker ste tut prostovoljci in študentje vrstniki na nek način, gre tut za medvrstniško	- Med vrstniško sodelovanje	Načini spodbujanja aktivne udeležbe

	sodelovanje in, da vi ful laži približate te teme.		
MDB21	Tko da ja to je en pristop, da smo mi ožja ekipa, k eni lovilci teh idej. Da jih skos spodbujamo v to, da se poskušajo razvit.	- Prepoznavanje idej mladih	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDB22	Potem je en program k sm ga že prej omenjala , je mestni inkubator. Kjer direktno naslavlja to aktivno participacijo mladih, in jim omogoča tut finančno in mentorsko podporo, da lahko mladi realizirajo	- Programi - Finančna in mentorska podpora	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDB23	Kompetenci model prostovoljcev, ki naslavlja te stopnje, ki jih lahko prehajate, torej uporabnik, prostovoljec, študent, pri študentu imaš različne stopnje, kok je usposobljen za delo z mladimi in potem konc koncev tut zaposlen	- Možnost napredovanja znotraj organizacije - Od uporabnika do zaposlenega	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDB24	Moja ideja je, da se gradi skupino, ki deluje na hudih, prostovoljce, študente, ker če bomo mi složna ekipa, če se bomo mi stekal, pa če bomo mi vedl kaj si želimo, bojo mladi temu sledil.	- Grajenje ekipe zaposlenih, študentov in prostovoljcev - Vzor ekipe	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDB25	Kaže jim, kaj se da vse narest, povezuje jih med sabo.	- Vpogled v možnosti - Povezovanje	Vpliv aktivne udeležbe na mlade

		mladih	
MDB26	Se mi zdi, da ko jim damo možnost, da nekaj naredijo kar na enkrat dobijo glas	- Dobijo glas	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDB27	Konkretno se udeležujemo tut Evropskega tedna mobilnosti, gre za enkratni letni dogodek na ravni Mestne občine Ljubljana oziroma tut širše in spodbujamo trajnost. Vsako leto je določena tema, kamor se mi tudi priključimo, recimo lani je bila tema kake so trajnostne oblike prevoza.	- Izobraževalni dogodki	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja

Nato je sledilo osno kodiranje, pri čemer sem pod vse kategorije, ki sem jih dobila s pomočjo odprtega kodiranja, zapisala pojme. Za boljšo preglednost sem zraven v oklepaju dodala še številko izjave. Del osnega kodiranja je razviden spodaj, celota pa je dostopna v prilogi (št.8.17.-8.18)

Razlog za obisk:

- Aktivnosti, mladinski delavec (MDA1)
- Pregarjanje dolgčasa, zabava, želja po aktivnem sodelovanju, sprostitvev (MDA2)
- Želja po deljenju lastne izkušnje (MDA18)
- Družba, dolgčas, dostopnost (MDB1)
- Zaposleni, prostovoljci, študenti, program (MDB2)
- Dobro počutje (MDB3)
- Občutek, da je nekomu mar (MDB4)
- Želja po aktivnosti (MDB5)
- Delo z mladimi, uresničevanje želj in ambicij (MDB6)
- Pridobivanje izkušenj, zaslužek (MDB7)
- Informiranost (MDB8)

- Druženje, sproščanje (MDC1)
- Računalnik za video igrice, fitnes (MDC2)
- Koordinator, pridejo pozdravit, sproščanje, varen prostor, izobraževanje (MDČ1)
- Radovednost, prijatelji, sproščanje, zabava (MDD1)
- Reševanje osebnih težav, koordinator (MDD2)
- Učna izkušnja, pridobivanje znanja, veščin in spretnosti (MDD3)
- Iskanje družbe, osmišljanje svojega časa (MDD4)
- Sodelovanje pri projektih (MDD5)
- Zabava, spoznavanje novosti, pogovarjanje, raznolikost aktivnosti (UPA1)
- Preganjanje dolgčasa (UPA3)
- Zanimivo je, raznolikost aktivnosti, prijaznost zaposlenih in prostovoljcev (UPB2)
- Zabava, preganjanje dolgčasa, dejavno (UPC2)
- Pogovarjanje, druženje (UPČ2)
- Preganjanje dolgčasa (UPD4)

Po osnem kodiranju, s pomočjo katerega sem prišla do preglednih rezultatov obravnavane raziskave, sem za lažjo analizo rezultatov, kategorije umestila znotraj raziskovalnih vprašanj. Ker sem spraševala dve ciljni skupini, ki imata različne vloge glede na skupnostni center, ki je predmet raziskave, to so na eni strani mladinski delavci in na drugi uporabniki, si kategorije niso povsem skladne med seboj. Zato je za vsako kategorijo posebej tudi podan podatek o tem katera ciljna skupina je odgovarjala znotraj določene teme.

Kategorije razvrščene po raziskovalnih vprašanjih:

Raziskovalno vprašanje 1: Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

1. Razlog za obisk: Tako mladinske delavce kot tudi uporabnike sem spraševala zakaj menijo, da se mladi odločijo za obisk. Mladinski delavci so govorili iz svojih izkušenj z mladimi, uporabniki pa so govorili iz lastnih izkušenj.
2. Vrste dejavnosti: Zanimalo me je, kaj počnejo v mladinskem/skupnostnem centru, kakšne dejavnosti izvajajo, prav tako sem o tej temi govorila z obema ciljnim skupinama.
3. Vloga uporabnikov: Tudi o tej temi sem govorila z mladinskimi delavci in uporabniki, le, da sem mladinske delavce neposredno spraševala o vlogi uporabnikov v

mladinskem/skupnostnem centru, od uporabnikov pa sem poizkušala dobiti odgovor na to vprašanje bolj posredno, spraševala sem jih, kaj počnejo. Vprašani uporabniki so namreč stari med 9 in 15 leti in sem zato želela oblikovati vprašanja kar se da starosti primerno. Na omenjeno vprašanje so mi odgovorili trije uporabniki.

4. Vpliv na mlade: Pri tej temi, ki je nisem naslavljala z direktnim vprašanjem sem ugotavljala, kako vpliva sodelovanje uporabnikov na njihov razvoj, pogled na svet in pogled na njih same. Do teh podatkov sem prišla s pomočjo obeh ciljnih skupin, niso pa odgovarjali vsi vprašani.

Raziskovalno vprašanje 2: Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

5. Razlog za prevzemanje pasivne vloge: Na tej točki sem raziskovala kaj so tisti dejavniki, ki vplivajo na to, da mladi v mladinskih/skupnostnih centrih ne prispevajo toliko kot bi lahko, v smislu aktivnega sodelovanja pri dejavnostih. O tem so spregovorili vsi mladinski delavci, med uporabniki pa sta se te teme dotaknila le dva vprašana.

Raziskovalno vprašanje 3: Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

6. Stopnja aktivne udeležnosti: Tukaj sem poizvedovala, če so mladinski delavci zadovoljni s stopnjo aktivne udeležbe mladih, ali bi si želeli, da bi mladi v mladinskih centrih v večji meri sodelovali pri aktivnem sodelovanju in formiranju programa dejavnosti. Z uporabniki o tej temi nisem govorila.

7. Načini spodbujanja aktivne udeležbe: Znotraj te teme sem raziskovala kakšni so pristopi, prijemi, programi za spodbujanje aktivne udeležbe mladih v mladinskih/skupnostnih centrih. Zanimalo me je tudi, če imajo mladinski delavci, kakšno svoj lastno idejo za spodbujanje aktivne participacije mladih. Tudi o tem smo se pogovarjali le z mladinskimi delavci.

8. Vpliv aktivne udeležbe na mlade: Mladinske delavce sem spraševala, kako se jim zdi, da vpliva aktivno sodelovanje mladih na njih same. Direktno se o tej temi nisem pogovarjala z uporabniki, sta pa dve vprašani posredno vseeno nekoliko prispevali k tej temi.

Raziskovalno vprašanje 4: Kako vpliva delovanje skupnostnega centra na skupnost?

9. Spoznavanje ljudi: S to temo sem s pomočjo uporabnikov ugotavljala, če so z odprtjem skupnostnega centra in obiskovanjem le tega spoznali kakšne nove ljudi, če so si razširili socialno mrežo.

10. Vpliv avtobusa na spoznavanje soseske: Na tem mestu pa me je zanimalo, če je odprtje skupnostnega centra znatno prispevalo k oživitvi tega dela soseske ali so na ta konec prihajali že prej. O tem smo govorili le z uporabniki.

11. Odnos v skupnosti: Z uporabniki sem se pogovarjala o njihovem občutku za skupnost v soseski, kako se počutijo v njej, če imajo občutek, da se lahko obrnejo na ljudi v skupnosti in tudi, če se jim zdi, da je od prenove soseske in odprtja skupnostnega centra drugačna dinamika med prebivalci.

Raziskovalno vprašanje 5: Kako zagnati nov skupnostni center?

17. Pridobivanje uporabnikov: Z mladinskimi delavci in uporabniki smo se pogovarjali o tem kako doseči, da pridejo uporabniki v nov mladinski/skupnostni center. Uporabniki so povedali, zakaj so oni prvič prišli v skupnostni center, mladinski delavci pa so govorili na podlagi izkušenj, ki so jih pridobili tekom dela v mladinskem/skupnostnem centru.

18. Zagon mladinskega centra: Z mladinskimi delavci smo se pogovarjali o prvih korakih pri vzpostavljanju novega mladinskega/skupnostnega centra.

19. Odnosi z okolico: Razmišljali smo o pomembnosti vzpostavitve odnosa z ljudmi v neposredni bližini in s kom vse je dobro navezati stik. O tej temi smo govorili le z mladinskimi delavci.

20. Možne pasti: Mladinski delavci so izpostavili na kaj je potrebno biti pozoren, ko se vzpostavlja nov mladinski/skupnostni center.

21. Na koga se obrniti: Znotraj te teme so mladinski delavci povedali kdo so bili njihovi pomembni zavezniki, ko so zaganjali nov mladinski/skupnostni center.

4. REZULTATI Z DISKUSIJO

4.1. UČINKI PARTICIPACIJE MLADIH ZANJE, SKUPNOSTNI CENTER IN SKUPNOST

V tem poglavju bomo po kategorijah predstavili podatke, ki smo jih dobili z intervjuvanjem mladinskih delavcev in uporabnikov. Pri čemer sta relevantni dve raziskovalni vprašanji, prvo je: "Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?", znotraj tega smo oblikovali vprašanja na katera so odgovarjali tako mladinski delavci kot tudi uporabniki. Na drugo raziskovalno vprašanje, ki se glasi: "Kako vpliva delovanje skupnostnega centra na skupnost?" pa so posredno odgovarjali le uporabniki. Do podatkov smo prišli tudi s pomočjo dnevniških zapisov, ki sem jih vodila tekom opazovanja s popolno udeležbo. Poleg tega se bomo opirali tudi na podatke, ki smo jih dobili s pomočjo obeh skupinskih pogovorov.

Kategorije v sklopu raziskovalnega vprašanja 1: Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

RAZLOG ZA OBISK

Mladinski delavci so med najpogostejši razlog za obisk mladih v mladinskem/skupnostnem centru navedli sprostitev. Po mnenju vseh vprašanih mladinskih delavcev je mladinski/skupnostni center prostor, kjer se mladi dobro počutijo in v prvi vrsti zato tudi prihajajo. Nadalje štirje od petih mladinskih delavcev menijo, da se mladi odločijo za obisk tudi zaradi družbe ostalih uporabnikov in pa tudi zaradi zaposlenih, študentov in prostovoljcev, ki delajo v posameznem mladinskem/skupnostnem centru. Trije vprašani pripisujejo velik pomen pridobivanju izkušenj in znanj ter želji po aktivnem sodelovanju. Poleg tega so omenili še naslednje dejavnike, ki po njihovem mnenju vplivajo na to, da mladi prihajajo v mladinske/skupnostne centre, to so: aktivnosti, ki jih izvajajo, preganjanje dolgčasa, želja po deljenju lastne izkušnje z drugimi, dostopnost (to lahko razumemo tako finančno kot prostorsko), občutek, da je nekomu mar, radovednost, informiranost o številnih možnostih za mlade, uresničevanje želja in ambicij, reševanje osebnih težav in osmišljanje svojega časa.

Trije od petih sodelujočih uporabnikov skupnostnega centra, ki je predmet raziskave so navedli **zabavo** (*Ker mi je tuki zabavno, nikol' n'm ni dolgčas, vedno neki delamo...* UPC2) kot razlog za obisk avtobusa. Kar je po pomenu precej blizu pojmu sprostitev, ki je pojem, ki

so ga izpostavili vsi uporabniki. Trije vprašani prihajajo tudi zato, da bi **pregnali dolgčas** (*Včasih, ker mi je dolgčas, če ni kaj za delat...* UPD4), kar je izpostavil tudi en mladinski delavec. Dva sta izpostavila raznolikost aktivnosti, kot dejavnik, ki ju navdušuje. Nato pa so omenili še, da radi prihajajo, ker spoznavajo novosti in ker je dejavno. Poleg tega so omenili, še dva dejavnika, ki so ju omenili tudi mladinski delavci, in sicer druženje ter prijazni zaposleni in prostovoljci.

Med skupinskim pogovorom v katerem je bilo udeleženih pet uporabnikov in ena zaposlena v skupnostnem centru, so uporabniki povedali, da zelo radi prihajajo, ker lahko pečejo palačinke, posebej jim je všeč, da so pri tem samostojni in, da ne pečejo na klasični ponvi, temveč na avtomatu za palačinke, ker je drugače, kot so vajeni. Povedali so tudi, da radi prihajajo, ker ustvarjamo.

VRSTE DEJAVNOSTI

Med dejavnosti, ki jih po pripovedovanju vseh ali večine mladinskih delavcev, ki so sodelovali v raziskavi, najpogosteje izvajajo v mladinskih/skupnostnih centrih sodi pogovarjanje, igranje družabnih iger, učenje, prakticiranje različnih vrst **športa, kuhanje**, (*Športa je dosti, ne vem mogoče fuzbal, košarka. Kaki piknik smo imeli...* MDA8) ustvarjanje in sproščanje. Nato so posamezni mladinski delavci omenili še dejavnosti, ki so bolj specifične za njihove centre, to je igranje glasbil, glasbene delavnice, učenje tujih jezikov, razstave, delavnice z aktivističnimi temami, organiziran pogovor na temo duševnega zdravja.

Vse dejavnosti, ki so jih omenili vprašani uporabniki sodijo pod pogoste dejavnosti, ki so jih omenili tudi mladinski delavci, povedali so torej, da se igrajo družabne igre, se pogovarjajo, **ustvarjajo, kuhajo** (*Velikrat ustvarjamo, kuhamo, vse skupi.* UPB4).

Kot je bilo omenjeno že zgoraj, uporabniki zelo radi kuhajo, zato to dejavnost tudi pogosto izvajamo. V sklopu Odobravajočega spraševanja, pri katerem sta na začetku sodelovali dve uporabnici, smo na pobudo ene od vprašanih izvedli manjši projekt, barvali smo stare bele majice, vzporedno smo imeli tudi piknik na katerem smo imeli šolsko solato in čevapčiče, vse smo pripravili sami. Ob evalvaciji so udeleženci aktivnost zelo pohvalili, ker so lahko ustvarjali, kuhali in jedli, kar so njihove najljubše aktivnosti.

Med skupinskim pogovorom, na katerem smo ugotavljali, kaj je dobro in kaj bi lahko bilo še bolje, so uporabniki najbolj izpostavljali, da najraje vidijo, ko nekaj delamo, ko kuhamo, se

igramo družabne igre in ustvarjamo. Povedali so, da bi se raje manj pogovarjali in imeli več športnih aktivnosti.

VLOGA UPORABNIKOV

Znotraj te kategorije nas je zanimalo kakšna pričakovanja imajo mladinski delavci do uporabnikov na eni strani in na drugi kaj mislijo uporabniki, da se pričakuje od njih. Trije od sodelujočih mladinskih delavcev so dejali, da se jim zdi **podajanje lastnih predlogov** (*Mlade se proba spodbujati, da so čim več aktivni, da tudi sami sodelujejo, predlagajo, pomagajo, še koga pripeljejo.* MDA3) pomembna vloga uporabnikov. Dva mladinska delavca sta izrazila, da si prizadevata za to, da bi uporabniki pomagali pri raznih aktivnostih, da bi skrbeli za center in za druge. Omenjeno je bilo tudi sodelovanje in širjenje glasu o mladinskem centru na način, da pripeljejo svoje prijatelje.

Doprinos uporabnikov v relaciji do skupnostnega centra najbolj izstopa v smislu **skrbi za avtobus** (*Recimo, čist'la s'm za otvoritev pa kdaj ko je kon'c že avtobusa, pomagam not'r znest stvari.* UPA6), o čemer so pripovedovali trije vprašani. Skrbijo predvsem na način, da pomagajo pri pospravljanju, popravljanju in izdelovanju novih pripomočkov. V dobrobit skupnostnega centra delajo tudi skozi skrb za ljudi na avtobusu in skozi skrb za skupnost. Med seboj si pomagajo, kuhajo drug za drugega, če je potrebno pospravijo za drugimi.

Primer skrbi za avtobus lahko predstavim tudi na podlagi dogodka, ki sem mu bila priča tekom opazovanja s popolno udeležbo. Na avtobusu se je zgodil manjši pripetljaj, ko smo prišli v ponedeljek v skupnostni center, so bila prva vrata avtobusa odprta, notranjost le tega pa počekana s krednimi flomastri. Dve redni uporabnici, ki sta stari 9 in 10 let, sta se brez obotavljanja lotili čiščenja.

VPLIV NA MLADE

Na tem mestu smo se predvsem osredotočali na to kaj pridobijo mladi uporabniki s tem, ko obiskujejo mladinski/skupnostni center. Nobena izjava mladinskega delavca se ni v celoti pokrivala z drugo. Omenili so aktivacijo zdravega življenjskega duha in socialno aktivacijo; ena mladinska delavka je dejala, da udejstvovanje mladih v mladinskih centrih spodbudi, da grejo iz cone udobja; druga mladinska delavka je mnenja, da mladi pridobijo novo družbo, da dobijo občutek pripadnosti, da si oblikujejo varen prostor, spoznajo osebe, ki jim lahko zaupajo; zadnja mladinska delavka pa je izpostavila, da jih obiskovanje mladinskega centra spodbudi, da se **aktivirajo** (*Ker jih j's skos' stimuliram in jim rečem: »Pa dej neki nazaj, sej*

lepo da si tuki, ampak dejva neki najdt, kar tebe zaganja, kar ti bo všeč pa ti bom pomagala to narest». Nekateri se odzovejo temu, nekateri pa pač rečejo: »Ah spet teži s pobudami«. MDČ10).

Po pripovedovanju vprašanih uporabnikov so z obiskovanjem avtobusa največ pridobili v smislu **spoznavanju novih ljudi** (*Si spoznal kakšne nove prijatelje? Ja, velik ljudi. UPC4*). To sovпада tudi z mnenjem ene od vprašanih mladinskih delavk, ki je dejala, da mladi dobijo novo družbo. Ena uporabnica je omenila, da je pridobila novo znanje in si razširila obzorja.

Po tem, ko smo imele prvo srečanje v okviru Odobravajočega spraševanja, na katerem smo začele z načrtovanjem manjšega projekta z naslovom Tie dye majice, je 10 letna udeleženka začela redno obiskovati avtobus, prišla je vsakokrat, le v redkih primerih, kadar je imela druge obveznosti ni prišla, o čemer me je prej tudi obvestila. Zdi se, da je bil to moment, ko je dodobra razvila občutek pripadnosti do skupnostnega centra.

Kategorije v sklopu raziskovalnega vprašanja 3: Kako vpliva delovanje skupnostnega centra na skupnost?

SPOZNAVANJE LJUDI

V sklopu te teme so uporabniki odgovarjali na vprašanje, če so, odkar obiskujejo skupnostni center, spoznali koga novega iz soseske. S tem smo želeli ugotoviti, če ima skupnostni center že vpliv na vzpostavljanje novih vezi med ljudmi iz lokalne skupnosti. Vsi vprašani uporabniki so povedali, da so spoznali nove ljudi, večinoma so to njihovi vrstniki, gre torej za mlajše prebivalce skupnosti. Ena uporabnica je povedala, da je spoznala **enega starejšega moškega** (*Od mlajših eno punco pa en'ga fanta. Od starejših nikogar. Gospoda s kužkoma sem spoznala. UPA9*), ki je tudi redni obiskovalec skupnostnega centra in je eden izmed redkih rednih odraslih obiskovalcev.

VPLIV AVTOBUSA NA SPOZNAVANJE SOSESKE

V tej kategoriji smo ugotavljali, če je nastanek skupnostnega centra vplival na spoznavanje dela soseske na katerem stoji. Pred tem na tem mestu ni bilo ničesar, ta del soseske pa je po pričevanju starejših domačinov veljal za "nevarno sosesko", kamor naj mladi ne bi zahajali. Na vprašanje, če so že prej prihajali na ta konec in, če vejo kako je bilo tukaj pred nastankom skupnostnega centra, so uporabniki odgovarjali različno. Dva uporabnika sta povedala, da sta se že prej zadrževala na tem koncu, pri čemer eden živi v neposredni bližini, tako, da je

prebivalec tega dela soseske, drugi pa živi pet minut stran, vendar se je na ta konec prihajal igrat s prijatelji. Prvi uporabnik je povedal, da je avtobus **točka zbiranja ljudi, da povezuje ljudi** (*Všeč mi je b'lo, da je b'lo dost več interesiranja kokr s'm pričakoval. Ta nova igrala pa avtobus je privabu dost' novih otrok, ne sam' iz naselja ampak tut iz t'm dol. Pa tut vem, da s'm pr'hajajo tut k' v's ni, pridejo tle gor se igr't, starši pa gledajo, ne vem, če veste to, pač pridejo s'm. Pa tut mi učasih pridemo t'ko ponoč' kle gor k se vid'jo zvezde, gledamo zvezde.* UPD7). Ljudje se zbirajo okrog njega tudi zunaj delovnega časa skupnostnega centra. Ostale uporabnice so povedale, da pred tem niso hodile na ta konec, ker ni bilo nič za početi, in, da naselja prej praktično niso poznale. Uporabnica je povedala, da je **avtobus razlog, da je začela hoditi na ta konec naselja** (*Ne, ko ni b'lo tega naselja, me ni b'lo tuki. Zato ne vem, kaj je b'lo prej tuki.* UPČ4). Ena od uporabnic je povedala, da ji je tukaj boljše kot pet minut stran, kjer sama živi, ker je bolj urejeno, več je igral, soseska je bila ob nastanku skupnostnega centra v celoti prenovljena.

ODNOSI V SKUPNOSTI

Z vprašanjem uporabnikom, če se jim zdi, da bi šli lahko do kogarkoli v soseski, ki je v neposredni bližini avtobusa, in ga vprašali za pomoč, če bi kaj potrebovali, smo skušali ugotoviti, kakšni odnosi vladajo v skupnosti. S tem smo posredno lahko dobili tudi občutek, kakšen odnos ima skupnost do skupnostnega centra. Vsi razen enega vprašanega so dejali, da imajo **občutek, da se lahko zanesejo na ljudi v soseski** (*Ja, zakaj pa ne, enostavno greš vprašat: »A lahko to pa to?« pa se lahko pol neki dogovorimo.* UPC10). En uporabnik je še povedal, da so bili pred prenovo soseske in odprtjem skupnostnega centra vsi v hišah, sedaj pa je veliko več življenja na ulici. Le uporabnik, ki živi v naselju, ki je v neposredni bližini avtobusa, je izrazil, da se ne bi mogel na kogarkoli obrniti na pomoč, izpostavil je predvsem eno sosedo, s katero sta imela kratek stik. To lahko razumemo v smislu, da bi sicer lahko vprašal za pomoč, vendar ne čisto vsakega.

Ko smo izvedli že prej omenjen projekt barvanja majic, v sklopu katerega smo organizirali tudi piknik, in je bil izveden kot del Odobravalnega spraševanja, je šla 10-letna uporabnica, ki je bila idejna vodja projekta, prosit za led gospo, ki je ni poznala in ga tudi dobila. To je bil lep prikaz dobrih odnosov v skupnosti, ravno utrjevanje odnosov se zdi eden izmed ključnih ciljev skupnostnega centra.

4.2. POSTOPEK AKTIVACIJE MLADIH

Rezultate smo pridobili s pomočjo intervjujev, ki smo jih opravili z mladinskimi delavci in uporabniki skupnostnega centra, poleg tega smo se opirali tudi na podatke, ki smo jih pridobili tekom opazovanja s popolno udeležbo, in skupinskega pogovora v obliki Odobravajočega spraševanja.

Kategorije v sklopu raziskovalnega vprašanja 2: Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

RAZLOGI ZA PREVZEMANJE PASIVNE VLOGE

Mladinski delavci so odgovarjali na vprašanje, če se jim zdi, da mladi v mladinskih/skupnostnih centrih prevzemajo pasivno vlogo in zakaj je temu tako. Na podlagi tega, kar so povedali, bi lahko rekli, da velik razlog pripisujejo **sistemu** (...v svojem življenju še ne morejo prevzemat take aktivne vloge, ker nimamo takega sistema... MDA13), v katerem živimo - to sta neposredno izpostavila dva sodelujoča v intervjuju - ki je oblikovan tako, da so mladi po večini v pasivni vlogi in tako nimajo izkušenj s prevzemanjem aktivne vloge, kar se udejanja v tem, da nimajo idej, ne vedo, kako bi se stvari lotili, ne vedo, kaj so njihove možnosti, kako bi to sploh izvedli, ne vedo na koga se lahko obrnejo ipd. Mladi so namreč vajeni, da od rojstva pa nekje do osemnajstega leta le sledijo navodilom drugih, doma, v izobraževalnih ustanovah in organiziranih prostočasnih dejavnostih. Tudi nizko informiranost sta navedla dva sodelujoča, kot razlog za prevzemanje pasivne vloge, kar je lahko na nek način posledica prejšnjega razloga, saj nimajo izkušenj z aktivnim uresničevanjem lastnih idej in tako niso opremljeni z vsemi znanji o možnostih, ki so jim na voljo. Nadalje sta dva mladinska delavca izpostavila **veliko obremenjenost** (*Pa tut v šoli velik' zahtevajo od njih, velik' se mor'jo učiti', pol 'majo tut k'sne treninge in vse te aktivnosti neki terjajo od njih in nekaj' se mi zdi, da je pri nas edini prostor, kjer lahko samo so.* MDC13). Mladi so namreč preplavljeni z vsemi šolskimi in obšolskimi dejavnostmi ter domačimi obveznostmi, zato pogosto nimajo energije za udejanjenje idej. Kar navzven lahko deluje kot lenoba, ki je tudi razlog, ki ga je ena vprašana omenila. Potem so tukaj še pasivni načini preživljanja prostega časa (Tik Tok, Instagram, Snapchat), posledice ukrepov za zaježitev Covida19 in osebne skrbi.

Na tem mestu lahko povemo primer, ko so bile osebne skrbi razlog za to, da uporabnica ni bila zainteresirana za aktivno udejstvovanje. Ker je dobila slabo oceno v šoli, na začetku

svojega obiska skupnostnega centra ni imela volje in energije za aktivnost, ki jo je prej načrtovala en mesec in se je zelo veselila. Zato vemo, da ni šlo za nezainteresiranost, temveč bolj za trenutek šibkosti.

Z uporabniki se neposredno sicer nismo pogovarjali o tej temi, vendar pa smo pri dveh intervjujih na posreden način prišli do odgovorov. Ena vprašana je izrazila pomanjkanje motivacije in nezaupanje v uspeh, kot razlog za to, da ni izpeljala aktivnosti, ki jo je poimenovala Lov na zaklad. Drugi uporabnik pa je povedal, da bi bil bolj aktiven, če bi imel na voljo sredstva, ki jih za to potrebuje.

Če skušamo povzeti rezultate, ki smo jih dobili, bi lahko rekli, da je, široko gledano, neizkušenosť prevzemanja aktivne vloge mladih glavni razlog za prevzemanje pasivne vloge. Ker po navadi sodelujejo v aktivnostih, ki jih je pripravil in jih vodi nekdo drugi, nimajo zaupanja vase in tudi ne vedo, na kakšen način lahko dobijo sredstva, ki drugače so na voljo. Na tem mestu naj vseeno poudarimo, da vsi vprašani uporabniki skupnostni center obiskujejo manj kot eno leto in zato tudi še niso tako informirani o možnostih, ki jih mladinski/skupnostni centri, ki so pod okriljem tega Javnega zavoda, omogočajo.

Kategorije v sklopu raziskovalnega vprašanja 3: Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

STOPNJA AKTIVNE UDELEŽENOSTI

Znotraj te kategorije so mladinski delavci odgovarjali na vprašanje, kako so zadovoljni s stopnjo aktivne udeležnosti mladih v mladinskih/skupnostnih centrih. Le ena vprašana od petih je dejala, da je trenutno zadovoljna z aktivno participacijo, saj imajo v enem dnevu tudi po tri različne aktivnosti. Vsi ostali so izrazili željo po tem, da bi bila višja, da je torej **prenizka** (*V resnici bi si želela, da bi bili mladi mal' bolj aktivni, da bi večkrat dal' kakšno svojo pobudo, al' pa b'li pripravljeni pomagat pri kakšnih mal' večjih projektih.* MDC14). Ena mladinska delavka je povedala, da so glede na program, ki ga imajo za vodenje evidence o aktivni udeležbi, **17 % pod želeno normo** (*V Z. recimo je na mesečni ravni fasilitacije 8 %, mi kot zavod si pa želimo, da bi b'lo tega vsaj 25 %, to 'mamo tut v letnem cilju napisano za naš mladinski center in se mi zdi, da z'lo počas' lezemo gor.* MDC15).

Stopnja aktivne udeležnosti bi bila po mnenju večine vprašanih lahko višja, kar je bil pričakovan rezultat, saj je bilo ravno predvidevanje o nizki stopnji aktivne participacije in

želja po aktivaciji mladih v mladinskih/skupnostnih centrih glavni povod za nastanek te raziskave.

NAČINI SPODBUJANJA AKTIVNE UDELEŽBE

Tudi na vprašanje, ki se nanaša na to kategorijo, so odgovarjali le mladinski delavci. Zanimalo nas je, če se poslužujejo kakšnih posebnih pristopov, prijemov ali programov za spodbujanje aktivne udeležbe. Govorili smo tako o pristopih na ravni zavoda kot tudi o njihovih osebnih predlogih. Pristop, ki so ga posredno omenili vsi sodelujoči v intervjuju je možnost izvajanja in sodelovanja pri projektih. Največkrat je bila omenjena tako imenovana **mladinska pobuda** (*Mladinska pobuda je ful fajn ker jih lahko mi kot koordinatorji odobrimo v znesku do 100 €. To je res, da gre najbolj na to, da mladi, ki so v mladinskem centru, sami predlagajo, da se učijo po eni strani aktivne participacije, po drugi strani pa pač, da vidijo, ko'k' 'maš ti možnosti, ko'k' je mogoče v lajfu.* MDD15) To je orodje, s pomočjo katerega mladi lahko prijavljajo manjše projekte, ki jih lahko odobrijo sami koordinatorji programa v posameznem mladinskem centru. Pri čemer mladi dobijo mentorsko podporo in finančna sredstva v višini do 100 €. S tem je mladim zagotovljen precej varen prostor, v katerem lahko pridobivajo svoje prve izkušnje z uresničevanjem lastnih idej.

Aktivnost se spodbuja tudi s tem, ko so vsem uporabnikom predstavljene možnosti napredka znotraj mladinskega/skupnostnega centra. To sta najbolj izpostavila dva vprašana, ki sta govorila iz lastne izkušnje. Zavodu sta se namreč sprva priključila kot prostovoljca in nadaljevala pot od študenta do redno zaposlenega. S tem, ko so uporabniki seznanjeni z možnostjo rasti, se smatra, da se jih spodbuja, da aktivno sodelujejo, saj imajo jasno motivacijo. Primer tega se je zgodil tudi v našem skupnostnem centru, ko je uporabnik, ki je star 18 let, zvedel za možnost prehajanja stopenj od uporabnika, do prostovoljca, do študenta in nazadnje zaposlenega. Začelo ga je zanimati, zato se je želel preizkusiti v vlogi prostovoljca.

Vsi mladinski delavci so mnenja, da se aktivacijo mladih lahko spodbudi s tem, ko se jih **posluša, vključuje** (*Ful sledimo mladim, pa smo sam' tam za njih, al' pa oni za nas, al' pa skupaj.* MDA12) in **upošteva uporabnikove želje** (*Tut poslušat, kaj jim je zanimivo, ne samo neki, kar mi misl'mo, da bi b'lo ful dobr'. Velikrat se ujamemo v to zanko, da j's kot koordinatorica predvidevam, kaj bo mladim zihr ful dobr'.* MDC18). Če izhajamo iz tega, da mladi pogosto prevzemajo pasivno vlogo zato, ker nimajo izkušnje s prevzemanjem aktivne vloge, saj so pogosto v situaciji, ko le prejemajo in izpolnjujejo, kar jim je bilo naročeno, je

resnično pomembno, da za namen spodbujanja aktivne udeležbe mladih, uporabnikom jasno damo vedeti, da nas zanimajo njihove ideje in da jih tudi upoštevamo.

Ena vprašana mladinska delavka je izpostavila tudi dejstvo, da mlade aktiviramo s tem, ko smo sami aktivni, da jim na nek način pokažemo zgled. Tega prijema sem se tekom opazovanja s popolno udeležbo posluževala tudi sama. Najbolj vidni rezultati tega so se zgodili pri uporabnici, ki je sodelovala pri Odobravajočem spraševanju in je z mojo pomočjo izvedla projekt barvanja majic. Pred tem je sodelovala na obeh mojih ustvarjalnih delavnicah, ki sta ji bili všeč, vendar sta bili morda nekoliko zahtevni. Zato se je domislila svoje ustvarjalne delavnice, ki ji je bila v celoti kos in v kateri je zelo uživala.

Dva mladinska delavca sta povedala, da se mlade lahko spodbudi tudi z **medvrstniškim sodelovanjem** (*Ker ste tukaj prostovoljci in študentje vrstniki na nek način, gre tukaj za medvrstniško sodelovanje in, da vi ful laži približate te teme.* MDB20), in sicer v smislu, da so prostovoljci in študentje mladi ljudje, ki so po starosti blizu uporabnikom. Tako se namreč lažje približajo drug drugemu, imajo podobne poglede in interese, s pomočjo katerih lahko bolj sproščeno aktivno delujejo.

Poleg tega so omenili še dobro informiranost mladih o tem, kaj jim je na razpolago; hitro realizacijo ideje, ko se le-ta pojavi, saj tako hitro kot dobijo zanimanje, ga lahko tudi izgubijo; grajenje odnosov med ekipo zaposlenih, študentov in prostovoljcev, saj z dobrim vzdušjem in funkcionalnostjo lahko kažemo dober vzor.

VPLIV AKTIVNE UDELEŽBE NA MLADE

Tako z mladinskimi delavci kot tudi uporabniki smo v okviru te kategorije raziskovali, kako vpliva aktivno udejstvovanje mladih na njih same. Mladinski delavci so dejali, da mladi z aktivnim udejstvovanjem pridobijo **občutek večje lastne vrednosti, samozavest, možnost povezovanja, izkušnje dela v skupini, spoznavanje različnih vlog** (*Jaz mislim, da jim da občutek večje lastne vrednosti, samozavest, možnost povezovanja, timskega dela, možnost tega, da lahko preizkuša različne vloge ...* MDD18). S tem torej sami sebe krepijo in opremljajo za boljše delovanje v življenju.

Zavedanje odgovornosti (*To neko zavedanje, ker se mi zdi, da mladi ne dobijo dovolj priložnosti za odgovornosti in potem se ne naučijo te odgovornosti, ki pride s tem.* MDA37) so izpostavili mladinski delavci. Ker mladi niso vajeni prevzemati aktivne vloge, s tem pogosto tudi ne razvijejo občutka odgovornosti, ki pa je zelo pomemben za to, da oseba resno

jemlje dogovore in izpolni in izvrši svoje načrte. Tako postane tudi bolj zanesljiva in učinkovita pri uresničevanju svojih idej.

S tem, ko so mladi vpeti v izvajanje aktivnosti znotraj mladinskih/skupnostnih centrov, povečajo tudi lastno **informiranost** (*Ker možnosti za mlade je res dosti, samo se mor'š res kar aktivirat pa moraš k'r ene stvari poznat, ki ti jih dejansko v nekem normalnem procesu šolanja noben ne bo povedal.* MDA35), kar sta še posebej izpostavila dva mladinska delavca. Kot smo že omenili, je ravno nepoznavanje vseh možnosti razlog za to, da se mladi ne aktivirajo. Ko začnejo biti enkrat dejavni, se jim začnejo odpirati različne nove možnosti.

En mladinski delavec je izpostavil, da mladi z aktivno udeležbo pridobijo na **napredku in razvoju** (*Ogromno enih mladih smo vključili iz ulice v ene druge centre, iz ulice v 'digija', iz ulice v poletne tabor.* MDA22). Z aktivnim vključevanjem lahko prehajajo na različne stopnje, ki so jim omogočene v navezavi na Javni zavod, pod katerim delujejo mladinski/skupnostni centri. S tem se oblikujejo in lahko celo gradijo na poklicnem usmerjanju.

Mladinski delavci opažajo, da s tem, ko mladi aktivno prispevajo pri dejavnostih, pridobivajo in krepijo **samoiniciativnost** (*Men' je že to krasno, da znotraj samega mladinskega centra organizirajo sami stvari, da ni vse samo na zaposlenih, al' pa na zunanjih izvajalcih, al' pa praktikantih, da vzamejo to kot nek' poligon z lego kockami, da jih lahko sestavljaš v varnem okolju.* MDD14). Naučijo se torej opaziti stvari, ki jih je potrebno ali dobro postoriti, brez prigovarjanja drugih ljudi. S tem, ko so sami sposobni prepoznavati, kaj potrebuje skupnost, prostor, oseba v bližini ali pa tudi oni sami, pridobivajo na samostojnosti in samozavesti. Preko opazovanja s popolno udeležbo ugotavljam, da je to stvar, na kateri je potrebno še graditi, mladi namreč zelo radi pomagajo pri raznih opravilih in aktivnosti, vendar pa pogosto čakajo na direktivo. Je pa tudi res, da k nam prihajajo pretežno mlajši mladi, stari so med 9 in 12 let, kar je lahko tudi razlog za to, da samoiniciativnost pri njih še ni tako razvita.

Vrednotenje dela, pridobitev znanja (*Izkušnja, ki jo dobiš s tem, in tut znanje, ko'k' gre en'ga angažmaja, ene energije, da se neki zgodi, je zlata vredno, ker tut oni pol gledajo drugač', kon'c koncev tut na naše delo.* MDČ15) so omenile tri mladinske delavke in dve uporabnici. S tem, ko so mladi aktivno vpeti v nek kreativen proces, dobijo občutek za to, koliko truda je bilo vloženega in kaj vse je bilo potrebno narediti, da se je stvar izvedla. Tako začnejo ceniti take aktivnosti, dve uporabnici sta izrazili **zavedanje odgovornosti**,

zavedanje, da izvedba ideje zahteva delo (*Pomoč, ker ne mor'm sama. Kakšna od vas pa kakšen od prijateljev ... UPA8*).

Mladinski delavci so še dejali, da aktivna udeležba vpliva na to, da mladi **ugotovijo kaj bi radi** (*Bolj poznajo kaj bi sploh radi delali, ful mamó recimo nekih mladih, ki ne vejo kaj bi in vidijo v tem, kar mi delamo, neki smisel. MDA27*); da dobijo željo po znanju: dobijo glas, kar pomeni, da dobijo moč za to, da na glas izrazijo svoje ideje in razmišljanja; in da pridobijo na finančni pismenosti, dobijo občutek, koliko kaj stane in kaj vse je treba upoštevati, dobijo tudi občutek, koliko je posamezno delo vredno.

V okviru Odobravajočega spraševanja sem tudi sama lahko opazila, kako sta obe udeleženci začutili odgovornost. Vsaka zase je namreč razmislila o okvirnem planu za izvajanje aktivnosti, ki si jo je spomnila, določile smo tudi okvirne datume. Ker je starejša udeleženka zaključevala deveti razred osnovne šole je imela v juniju še ogromno šolskih obveznosti, zato ni imela časa za realizacijo svoje ideje. O tem me je pravočasno obvestila, se mi opravičila in me poklicala takoj, ko je zaključila z obveznostmi, da bi določili nov termin. Mlajša udeleženka, ki je uspešno izvedla svojo aktivnost, je prav tako pokazala odgovornost do naših dogovorov, vestno je prihajala v skupnostni center, da sva lahko planirali, ko ni utegnila, me je o tem prav tako pravočasno obvestila.

Postopek barvanja majic je potekal dva dni, v petek in ponedeljek, prvi dan smo barvali, drugi dan pa smo vse majice ročno oprali. Pri drugem delu sta bili udeleženi dve uporabnici, ki sta tudi barvali, ena od teh je bila idejna vodja projekta, med samim pranjem sta se rahlo sprli, vendar sta kljub temu nadaljevali z opraviлом. Sama bi rekla, da je šlo predvsem za vzgib vrednotenja dela, ki sta ga do sedaj že vložili v ta projekt in, da verjetno ne bi obe nadaljevali z delom, če ne bi bili toliko vključeni v celoten proces. Šlo je namreč za njun izdelek, delali sta zase, za svoje veselje, kar ju je še dodatno motiviralo, da sta uspešno zaključili z dejavnostjo.

Ob zaključku te kategorije bi še dodala lastno predstavo o tem, kako vpliva aktivna udeležba na mlade, ki sem jo dobila preko opazovanja s popolno udeležbo. Rekla bi, da je aktivacija ene mlade uporabnice v skupnostnem centru spodbudila k aktivni udeležbi tudi ostale uporabnike. Aktivna participacija mladih torej na druge mlade vpliva tako, da jih spodbudi k sodelovanju.

4.3. POTEK NASTANKA SKUPNOSTNEGA CENTRA

V tem delu bomo po pripovedovanjih direktorice Javnega zavoda, ki je idejna vodja tega projekta, sprva opisali postopek nastanka skupnostnega centra. Podatke smo dobili s pomočjo pol-strukturiranega intervjuja, pogovor je trajal 40 minut. Nato pa bomo obravnavali raziskovalno vprašanje: "Kako zagnati nov skupnostni center?" Do podatkov smo prišli s pomočjo intervjuja, v katerem je sodelovalo pet mladinskih delavcev, od tega je ena mladinska delavka zaposlena na avtobusu. Podatke bomo predstavili po posameznih kategorijah.

Prvi zametki ideje so nastali, ko je na srečanju vodstva Mestne občine, direktor javnega avtoprevoznika povedal, da bo šlo v naslednjih letih okrog 50 avtobusov na odpis. Ker se direktorica pogosto srečuje s problemom pomanjkanja prostorov za mlade je pomislila, da bi avtobuse lahko izkoristili in jim dali nov namen. Iz tega je sledil projekt nastanka mobilnega mladinskega centra. Cilj projekta je bil, kako uporabiti nekaj, kar bi sicer zavrgli. Po tem uspešnem projektu so razmišljali, kako bi lahko še uporabili star odslužen avtobus, in rodila se je ideja o prenovi avtobusa v stacionarni skupnostni center. Kriterij za oba projekta je trajnost, to pomeni, da ne trošiš virov, če obstaja ugodnejša rešitev.

Projekt se je od prvega razlikoval predvsem v tem, da je šlo v tem primeru za resnično dotrajan avtobus, ki niti ni več vozen in zato tudi niso mogli predvideti, kaj se bo skozi čas dogajalo z materialom avtobusa. Poleg tega gre za stacionarni skupnostni center, ki potrebuje svoje stalno mesto, kar pomeni velik poseg v okolje, v katerem le-ta stoji.

Glavni izzivi, s katerimi so se ob načrtovanju in uresničevanju projekta soočali, so bili trije. Prvi izziv je bil, kam ga postaviti, ker gre namreč za precej velik objekt, ki potrebuje veliko prostora, poleg tega je bil pogoj, da stoji v sivi coni na obrobju (*"Zanima me vstop v okolja, kjer se nobenemu drugemu ne da."*). Želja direktorice je namreč, da ustvarja tovrstne projekte na območjih, ki to resnično potrebujejo, kjer ni veliko možnosti in dogajanja za tamkajšnje prebivalce. Upoštevajoč te kriterije, je bila lokacija dodeljena iz strani Mestne občine. Drugi izziv je bil, kako postaviti odslužen avtobus, da ne bo dajalo videza kot da smo odložili kup stare pločevine. Kot tretji izziv pa je bilo potrebno upoštevati vso zakonodajo.

Kreativna smer, ki so jo ubrali:

- avtobus naj v prostoru vizualno deluje kot umetniški objekt,

- predelava avtobusa se dogaja na sami lokaciji, skupaj s prebivalci soseske in kot počitniški program za otroke in mladino,
- ime skupnostnega centra mora nastati skozi moderiran proces, skupaj s prebivalci soseske,
- za upravljanje skupnostnega centra iščemo partnerje v skupnosti (Javni zavod, 2022, 11).

Z upoštevanjem teh smernic so si povečali možnosti za uspeh projekta, saj so na ta način v nastajanje projekta vključili celotno skupnost, v kateri sedaj avtobus stoji in kateri je skupnostni center tudi namenjen. V interesu izvajalcev projekta je namreč, da lokalna skupnost vzame avtobus za svojega. Končni cilj projekta je namreč, da bi se Javni zavod umaknil iz projekta in, da bi ga prevzeli ljudje iz skupnosti. Na ta način bi resnično postal skupnostni center, ki bi služil kot povezovalni člen skupnosti. Vprašanje, ki se ob tem poraja, je: kdo je prava oseba za to, da ne bo izločala določenih posameznikov ali skupin v skupnosti, in pa, da bo pripravljena sprejeti odgovornost. Da bi se izognili temu, da bi kdorkoli zavzel teritorij, intervjuvanka rešitev vidi v tem, da vlogo prevzame več oseb iz različnih generacij. Mnenja je namreč, da mora imeti prostor element javnosti, če želimo doseči čim širši krog ljudi in, da se bodo ljudje z različnimi karakteristikami počutili dobro. Kako ohranjati prostor, v katerem se bodo ljudje počutili povabljene, je velik izziv.

Direktorica je izpostavila, kako pomembno je, da se zavedamo koliko tako imenovanega nevidnega dela je za takim projektom. Vloženega je bilo namreč kar precej truda, preden je bil sam projekt sploh odobren. Poudarila je, da je bila za uresničitev projekta potrebna obilica vztrajnosti, saj so se soočali z nenaklonjenostjo in nezaupanjem v projekt (*"Če hočeš izpeljati nove stvari, se moraš navaditi na ne. Vsak ne je še boljša priložnost, da izpelješ projekt. Iskanje rešitev na ne-je."*). Zato je bilo potrebnega veliko dokazovanja, da je projekt možno izpeljati, pri čemer je ključno prispeval že prej uspešno uresničen projekt prenove odsluženega avtobusa v mobilni mladinski center. Pri izvedbi projekta je imela podpora različnih akterjev pomembno vlogo, to je župan, javni avtoprevoznik, različni strokovnjaki na področju gradnje in projektiranja ter ostali ljudje, ki so želeli sodelovati. Povedala je tudi, da na začetku projekta ne moreš predvideti vseh izzivov, s katerimi se boš srečal na poti, gre predvsem za sprotno reševanje problemov.

Projekta prenove odsluženega avtobusa v mobilni mladinski center in v stacionarni skupnostni center sodita pod širši projekt ustvarjalnih avtobusov, sta torej začetna inspiracija za to, kaj vse se lahko iz odsluženega avtobusa naredi.

Raziskovalno vprašanje 5: Kako zagnati nov skupnostni center?

ZAGON MLADINSKEGA CENTRA

O tej kategoriji smo se pogovarjali z mladinskimi delavci, trije od njih imajo konkretne izkušnje z zaganjanjem novega mladinskega/skupnostnega centra, izkušnje dveh intervjuvank pa so bolj posredne narave, ena je vzpostavljala že obstoječ mladinski center, ki pa ni imel uporabnikov in uspešnega programa, druga pa je bila posredno vpletena v nastanek skupnostnega centra, ki je predmet raziskave.

Ko sem vprašala enega od intervjuvancev, kako začeti z zagonom skupnostnega centra, je izpostavil naslednje pomembnejše dejavnike: **ideja, iniciativa, preveriš delovanje, obdržiš in nadaljuješ z delom** (*Najprej je ideja, potem iniciativa, nekdo nekaj naredi, se pogleda, če to funkcionira, se določi neki krajši rok, daljši rok, pol se pa na neki točki odločiš, da boš to skos fural.* MDA45). Trije mladinski delavci so opozorili, da je vseeno pomembno, da preden začnemo realizirati idejo preverimo, če za njo stoji tudi potreba, **natančneje upoštevanje potreb lokalne skupnosti** (*J's bi rekla, da začneš v lokalni skupnosti, pogovor s prebivalci lokalne skupnosti. Najprej preverit', če se tut njim zdi to potreba ...* MDC28). Dober in sistematičen način za ugotavljanje potrebe je izvedba **raziskave** (*Pa v primeru busa smo tudi s pomočjo ankete o potrebi mladih po začasnih skupnostnih prostorih ugotovili, da je prisotna ta potreba.* MDB43). S tem zajamemo kar se da širok krog ljudi, s pomočjo katerih lahko dobimo realno predstavo o tem, če se tudi ljudem, katerim bo (v našem primeru) skupnostni center namenjen, to zdi dobra in uporabna ideja. Vseskozi je pomembno, da prisluhnemo željam uporabnikov, tudi, ko že ugotovimo, da je prisotna potreba. Ključno je, da z uporabniki preživimo čim več časa in z njimi vzpostavimo odnos, v katerem se bodo počutili varno in sproščeno za deljenje svojih razmišljanj.

Da bi ljudi pridobili na svojo stran in dosegli njihovo zaupanje, je ena od mladinskih delavk izpostavila **samo promocijo, predstavitev tega kar že delaš** (*Začet' torej pri tem, da se znaš predstaviti ljudem, pa povedat' kaj že delaš in potem pri ljudeh čakati na povabilo, da bodo rekl': »Ej mi pa rab'mo neki tazga kar vi delate.«* MDB42). Ko prvič vzpostavimo stik z

ljudmi, ki nas ne poznajo, moramo imeti nekaj, s čimer jim lahko dokažemo, da v sodelovanju z njimi lahko naredimo nekaj v skupno dobro.

Ob tem je vprašani mladinski delavec opozoril, da ne smemo pozabiti na prilagodljivost, da smo torej vedno znova pripravljeni prisluhniti uporabnikom in slediti njihovim željam, in **vztrajnost** (*Recimo, s kolegico sva [na drugi lokaciji, op.a.] en mesec sedela sama, dva uporabnika, 0 uporabnikov, pol pa k'r na enkrat so se pa odločili prihajat in sva jih 'mela, ne vem, 20. Če ne bi takrat hodila dva mesca vsaki petek tja, tega ne bi b'lo, ne. MDA60*). Vzpostavljjanje skupnostnega centra je namreč tek na dolge proge, saj ljudje potrebujejo čas, da se navadijo na novosti in, da prostor vzamejo za svojega.

PRIDOBIVANJE UPORABNIKOV

V sklopu te kategorije smo z mladinskimi delavci govorili o tem, kako doseči uporabnike, da začnejo prihajati v skupnostni/mladinski center.

Dva mladinska delavca sta izpostavila, da se uporabnike pridobiva s kakovostnim programom, da se torej izvaja dejavnosti, ki so mladim zanimive in uporabne. Do tega pa lahko pridemo le z odprtim komuniciranjem z mladimi. Kot smo že omenili je pomembno, da prisluhnemo njihovim željam in predlogom, saj se mladi od vsakega mladinskega/skupnostnega centra razlikujejo in ne obstaja en program, ki bi deloval v vseh centrih.

Tudi sami mladinski delavci so lahko pogosto tisti, ki pritegnejo mlade, da se odločijo za obisk mladinskega/skupnostnega centra. En mladinski delec je izpostavil **določen karakter mladinskih delavcev** (*Mislím, da to se pozablja, mladinski delavci morajo bit' določeni karakterji ljudi, ker ne more bit' vsak ... MDA50*). S tem je želel povedati, da ni vseeno kdo izvaja mladinsko delo in, da to tudi vpliva na dobro počutje mladih v centrih in posledično tudi na njihov prihod v centre. Še dve mladinski delavki sta bili nekoliko bolj konkretni in h temu dodali dostopnost, prijaznost, spoštovanje njihovih pravil.

Pomembna sestavina za uspešno delovanje mladinskega/skupnostnega centra je tudi **doslednost, stalnost** (*In se mi zdi, da je naša prednost to, da smo ful stalni, da smo skos tam. Recimo, tisti dan v tednu smo na tej lokaciji in smo skoraj vedno, in se mi zdi, da nas za razliko od ostalih to naredi ful prepoznavne ... MDA55*). Za to, da bi dosegli, da se ljudje navadijo na obiskovanje centra, mora biti jasna lokacija in čas izvajanja. Tudi preko opazovanja s popolno udeležbo sem opazila, da na obisk mladih vpliva že, če obratovalni čas

prestaviš le za eno uro. Potrebno je držati red, da obiskovanje skupnostnega centra lahko postane rutina.

Tudi organizacija dogodkov je dobra strategija, ki spodbudi mlade h obisku. Sploh v naseljih, kakršno je to, v katerem stoji obravnavan skupnostni center, ki je nekoliko umaknjeno od vsega mestnega dogajanja, razni dogodki močno pritegnejo mlade, ki si želijo več pestrega dogajanja. S tem se dela na prepoznavnosti, beseda se hitreje razširi med ljudmi, saj dosežemo več ljudi na enkrat.

Dober odnos z osnovno šolo je lahko odločilen dejavnik za pridobivanje uporabnikov. Ena vprašana je predlagala udejstvovanje na **roditeljskih sestankih in predstavitev po razredih** (*Da greš mogoče na roditeljski sestanek, ker so dostikrat starši odločevalci, da mladi lahko pridejo. Pa tudi, da greš po razredih predstavljat, najboljše je oboje. Mogoče tut kake kontakte met, da maš kakega informatorja, da on pol širi besedo.* MDD37). Na ta način najhitreje dosežemo svojo ciljno populacijo, poleg tega je osnovna šola dober posrednik, saj starši in mladi načeloma zaupajo v dejavnosti, ki jih izvajajo in podpira, kar dobro vpliva na njihovo predstavo o skupnostnem centru, ki jim je predstavljen in na voljo.

Še en pristop, ki ga je omenila ena od sodelujočih v raziskavi je, da se **pridobi skupino mladih, ki so tvoji predstavniki** (*Pol pa 'nahajpat' neko skupinico mladih, al preko aktivnosti, ki jih ponujaš, al preko tega, da jim predstaviš kaj lahko pa oni ustvarijo še poleg teh aktivnosti in pol gradit, en po en.* MDD32). Ideja je torej, da se doseže manjši krog mladih, ki se jim predstaviš, poveš jim kaj je namen skupnostnega centra in kakšne so njihove možnosti znotraj njega, nato pa oni na nek način oglašujejo ta skupnostni/mladinski center med svojimi prijatelji.

ODNOSI Z OKOLICO

Ko so mladinski delavci govorili o odnosih, ki jih imajo s širšo okolico, so pripovedovali predvsem o tem, kako pomembno je imeti vzpostavljen dober stik z vsemi prebivalci skupnosti, v kateri deluje mladinski/skupnostni center, ne le s tistimi, katerim je center ciljno namenjen.

Dve mladinski delavki sta dejali, da so ob vzpostavljanju mladinskega/skupnostnega centra ključni dobri odnosi z ljudmi, ki živijo v okolici, povedali sta, da se le-te gradi s pomočjo druženja in vzpostavljanja osebnih stikov. **Osebni stik** (*Ampak ne v smislu, kdo smo mi kot organizacija, ampak kdo sem jaz, iz kje je moja familija kon'c koncev tut, a ne, ker se tut dost'*

zbondajo na to, al' si balkan'c al' nisi balkan'c. MDB45) predvsem v smislu, da se mladinski delavci, kot posamezniki predstavijo, kdo so oni kot osebe, ne kot mladinski delavci. Gre namreč za to, da z odpiranjem mladinskega/skupnega centra posegamo in vstopamo v prostor prebivalcev, ki tam živijo, na nek način smo njihovi gostje, zato je precej naraven vzgib, da prebivalci želijo vedeti več o svojih "gostih".

Mladinski delavec je omenil **sobivanje** (*Tudi s starši 'mamo nek odnos, na začetku v CD so nas malo grdo gledali, zdaj pa že delijo pecivo, kavo, si delimo klopco. MDA57*), v navezavi na vzpostavljanje odnosov z okolico. Ta komponenta deljenja med seboj lahko pomembno vpliva na vzpostavljanje vezi z okolico, s čimer te na nek način vzamejo za svojega, ali pa za del skupnosti, kar pripomore k bolj kakovostnemu izvajanju mladinskega dela.

Na tem mestu je smiselno omeniti tudi **poudarjanje skupnega dobrega** (*Tak', da z njimi gradit odnose, tak skupnostni moment je, ker se mi zdi pomembno ozavešcat', da smo vsi mi pomembni, zato, da bodo 'meli mladi boljšo prihodnost. MDD31*). Konec koncev so skupnostni/mladinski centri namenjeni ljudem v skupnosti, kjer center stoji. Namen centrov ni vsiljevati svojih predstav, želja in prepričanj, temveč iskati in prepoznavati interese in želje ljudi iz lokalne skupnosti, kar je potrebno tudi jasno izpostaviti.

Iz strani dveh mladinskih delavk je bilo izpostavljeno tudi vključevanje, pri čemer je mišljeno, da se v aktivnosti centra vključuje tudi ljudi, ki drugače niso naši uporabniki. Pomembno je torej, da se center v nobenem primeru ne zapira pred okolico.

En pristop, ki je lahko učinkovit pri nameri, da bi skupnost sprejela skupnostni/mladinski center kot dejanski del skupnosti, je **sledenje njihovim navadam** (*Ful b'l' zaupajo, če njihov jezik govoriš, in to je ena stvar, k' je ful pomembna, k' vstopaš v skupnost, da se jim približaš tam, kjer oni so. MDB46*). Kot njihovi gostje tako sprejemamo njihova pravila in ne vsiljujemo lastnih. Če izhajam iz lastnega primera, s katerim se srečujem tekom prostovoljnega dela, in sicer, ko na primer organiziramo piknik, vedno razmišljam o tem, kaj bi si želeli uporabniki, česa so oni vajeni, kaj bi si sami pripravili. Ker vem, da obožujejo čevapčiče, pečene na žaru, to tudi želim zagotoviti, ne glede na to, da sem sama vegetarijanka in tega ne jem. Kar pa je v tistem trenutku le moja osebna stvar in odločitev, ki jo zadržim zase.

Dober primer vzpostavljanja skupnostnih odnosov se je zgodil tudi, ko je šla ena od rednih uporabnic, ki je bila vključena v raziskavo, po led h gospe, ki živi v neposredni bližini

avtobusa in je prej ni poznala. Ravno to sodelovanje in pomoč drug drugemu sta nekaj, k čemur je dobro stremeti pri vzpostavljanju in grajenju dobrih odnosov.

MOŽNE PASTI

Mladinski delavci so izpostavili nekaj napak, na katere je dobro biti pozoren, ko zaganjamo skupnostni/mladinski center. En mladinski delavec je opozoril, da moramo biti previdni, da kar delamo ni **samo sebi namen, pretirana previdnost, prekomerno načrtovanje** (*To, da ni samo sebi namen, plus na drugi strani, da nisi preveč previden, da ne načrtuješ preveč in pač greš in sprobaš ene stvari in vidiš, če delujejo*. MDA58). Ljudje so torej na prvem mestu, zato mora biti center zasnovan tako, da ga le-ti lahko uporabljajo. Ob tem je dobro, da stvari poizkusimo in vidimo, če resnično delujejo, brez pretiranega razmišljanja o tem, kakšen bo učinek in kaj vse gre lahko narobe. Pri čemer ne smemo predolgo časa in energije nameniti načrtovanju, saj v odnosu in delu z ljudmi ogromno stvari ne moremo predvideti, zato je pogosto najbolje, da odreagiramo v danem trenutku na dano situacijo na način, ki je najbolj optimalen za vse udeležene.

Pozorni moramo biti tudi na to, da ne **obupamo prehitro** (*Pa to, da je včasih treba ful enih sredstev, da se sploh kaka stvar kam premakne, da ne obupaš, da ne greš dvakrat nekam in rečeš to ni*. MDA59). Te stvari potrebujejo čas, da jih ljudje opazijo in jih vključijo v del svojega vsakdana, zato moramo biti pri tem potrpežljivi. Če se ne pokažejo takoj rezultati in zanimanje, še ne pomeni, da mladinski/skupnostni center ni dobro zasnovan ali pa, da je to nekaj, česar ljudje ne potrebujejo.

Vsiljevanje svojega mnenja, neupoštevanje njihovih potreb (*Pozorni mor'no bit' predvsem na potrebe iz strani skupnosti. Res raziskat' to in se odzivat' na te potrebe. Pasti so pa naša miselnost, kaj mi mislimo, da soeska potrebuje* MDB47) so pasti, ki so bile omenjene že na več mestih. Ko torej začnemo z delovanjem novega skupnostnega centra moramo paziti, da upoštevamo želje in potrebe tistih, katerim je center ciljno namenjen. Važno je, da se ne ujamemo v lastne predstave o tem, kaj bi bilo dobro za ljudi in, da jih vprašamo in poslušamo, ko povejo, česa si želijo, kaj jim manjka.

Ena mladinska delavka je opozorila tudi na upoštevanje rokov oddaje poročil, saj je od tega lahko odvisno financiranje našega mladinskega/skupnostnega centra.

NA KOGA SE OBRNITI

Ko smo govorili z mladinskimi delavci o tem, kdo jim je najbolj pomagal ob vzpostavljanju mladinskega/skupnostnega centra so največkrat omenili četrtno skupnost, mestno občino, osnovne šole, društva in športne organizacije v bližini. To so se jim zdeli najbolj pomembni akterji za to, da so lahko začeli uspešno delovati. So pa to odnosi, ki se ne zaključijo, ko center obratuje, so odnosi, ki jih je dobro vzdrževati in negovati skozi ves čas.

Mladinska delavka, ki dela v skupnostnem centru, ki je predmet raziskave, je izpostavila še **prebivalce v skupnosti, ki prispevajo** (*Potem pa so zavezniki vsi ljudje, k' vsaj mal štekajo kaj delamo, vsaka tista mamica, k' pr'nese piškote pa kavo, vsak otrok, k' prinese od doma 5 jajc, vsak k' pr'nese liter vode, al pa šal'ce, k' n'm jih manjka.* MDB50). Le-ti so bili pomemben element za to, da je center začel z uspešnim delovanjem. Pri čemer niso prispevali le z materialnimi dobrinami, temveč so s tem, ko so prinašali razne potrebščine, izrekli dobrodošlico skupnostnemu centru in ljudem, ki tam delujejo, in so jim s tem dali priložnost, da se predstavijo in začnejo vzpostavljati prve stike.

4.4. OMEJITVE ŠTUDIJE IN ODPRTA VPRAŠANJA

Pomanjkljivost študije vidim predvsem v delu opisovanja postopka projekta preoblikovanja odsluženega avtobusa v skupnostni center, veliko vidikov, ki so relevantni in pomembni bi bilo še vredno predstaviti. V raziskavo bi lahko še vključili izvajalca gradbenih del, ki bi nam lahko predstavil svojo zgodbo, s čim se je soočal, kdo mu je pomagal, kateri fizični posegi v avtobus so bili potrebni ipd.

Poleg tega bi bilo zanimivo raziskati tudi delež, ki ga je imela Mestna občina pri samem projektu. Zakaj je bila za projekt primerna prav ta soseska, kakšni so njihove predstave o ciljih, v katerih fazah projekta so bili najbolj prisotni, ali imajo na vidiku še kakšno podobno sosesko, kjer bi se lahko izpeljalo podoben projekt itd.

Potem je tukaj še vidik javnega avtoprevoznika, ki je omogočil prostor za skupnostni center. Kaj je za njih predstavlja to, da odstopijo avtobus, kako so ga pripeljali na lokacijo, v kakšnem fizičnem stanju mora biti, da je primeren za ponovno uporabo, kako bi se ga sicer znebili itn.

Ne nazadnje pa bi bilo vredno pobliže pogledati tudi temo trajnostni razvoj. Sam skupnostni center je namreč izdelan po načelih trajnostnega razvoja, že sam prostor je reciklaža, potem pa je tukaj še kompostno stranišče, ki je nadomestek klasičnega na izplakovanje. Tudi večina rekvizitov in pohištva je "iz druge roke", dejavnosti, ki jih izvajamo so zelo trajnostno naravnane in še bi lahko naštevali. Verjamem, da je to zelo pomembna tema, ki jo je potrebno naslavlјati in prenašati na mlajše generacije.

5. SKLEPI

Mladi uporabniki skupnostnega centra poročajo o tem, da se za obisk centra odločijo zato, ker jim je zabavno in ker želijo pregnati dolgčas. Mladinski delavci pa so mnenja, da so najpogostejši razlogi za to, da mladi pridejo v mladinski/skupnostni center, sprostitev; družba tako ostalih uporabnikov kot tudi zaposlenih, študentov in prostovoljcev; pridobivanje izkušenj in znanja.

Če povzamemo odgovore mladinskih delavcev in uporabnikov, so pogoste dejavnosti, ki jih izvajamo, igranje družabnih iger, pogovarjanje, ustvarjanje in kuhanje. Pri čemer bi lahko rekli, da je kuhanje aktivnost, ki je najbolj zaželena in ob kateri uporabniki najbolj uživajo.

Lahko bi rekli, da je skrb za avtobus, vloga uporabnikov v skupnostnem centru, ki se najbolj odraža in, ki jo uporabniki najbolj prevzemajo.

Dva vpliva obiskovanja skupnostnega centra na mlade uporabnike, ki sta se v praksi najbolj pokazala, sta spoznavanje novih ljudi in razvoj občutka pripadnosti. S pomočjo raziskave smo torej prišli do ugotovitve, da so mladi pridobili nova poznanstva in da so pridobili občutek, da so del skupnosti na avtobusu.

Skupnostni center že vpliva na vzpostavljanje novih socialnih vezi med uporabniki, ki so tudi prebivalci lokalne skupnosti, gre predvsem za vzpostavljanje novih poznanstev med mladimi, predvsem mlade, različnih starosti, in tudi druge, starejše krajane/prebivalce soseske, kar pomeni, da mladi spoznavajo nove mlade.

Odprtje skupnostnega centra je pozitivno pripomogla k oživitvi in prepoznavanju soseske. Pred tem je imela status "nevarne soseske", ki pa se je znatno zmanjšal s prenovo soseske in z nastankom skupnostnega centra na tem območju.

Na podlagi dosedanjih izkušenj bi lahko rekli, da so v glavnem odnosi v skupnosti povezovalni, vsaj v relaciji do mladih uporabnikov.

Razlog za to, da mladi v mladinskih centrih prevzemajo pasivno vlogo, je najpogosteje ta, da nimajo izkušenj s prevzemanjem aktivne vloge, ker sistem, v katerega so vključeni, spodbuja pasivno vlogo.

Aktivno udeležbo mladih v mladinskih/skupnostnih centrih, mladinski delavci najpogosteje spodbujajo s pomočjo Mladinske pobude, ki je orodje, s pomočjo katerega mladi lahko

izvajajo manjše projekte. Mlade spodbudi h aktivnemu sodelovanju tudi informacija o možnostih napredka. Mladi dobijo zagon za uresničevanje svojih idej tudi, če se jih posluša, vključuje in upošteva njihove želje. Mladinski delavci menijo, da aktivnost mladih dosežejo tudi s tem, da so sami aktivni in na ta način pokažejo zgled. Poleg tega se mladinskim delavcem zdi, da so mladi bolj aktivni s pomočjo medvrstniškega sodelovanja, da torej sledimo modelu 'mladi za mlade'.

Vpliv, ki ga ima aktivno udejstvovanje na mlade, se kaže predvsem v pridobivanju občutka večje lastne vrednosti, samozavesti, možnosti povezovanja, izkušenj dela v skupini in spoznavanju različnih vlog. Zavedajo se tudi odgovornosti; bolj so informirani o vseh možnostih, ki za mlade obstajajo; omogoči jim osebni napredek in razvoj tudi v smislu razvoja kariere; postanejo bolj samoiniciativni, začnejo bolj vrednotiti delo, tako delo drugih kot tudi svojega; in ugotovijo, kaj bi radi, kaj jim je všeč, kaj jim prinaša zadovoljstvo.

Osnovno vodilo, ki se ga je dobro držati ob zaganjanju novega skupnostnega centra je, da se domislamo ideje, nato preverimo, če za njo stoji tudi potreba, ali obratno, če najprej prepoznamo potrebo, potem moramo poiskati rešitev zanjo, v obliki ideje za aktivnost, za tem sledi iniciativa, na kar preverimo delovanje, ko ugotovimo, da deluje, stvar obdržimo in nadaljujemo z delom.

Ob vzpostavljanju novega skupnostnega/mladinskega centra mlade uporabnike pridobivamo lahko s kakovostnim programom, ki temelji na potrebah in željah naše ciljne skupine; s tem, ko bomo stremeli k doslednosti in stalnosti, se bodo mladi hitreje navadili na našo prisotnost, kar lahko prispeva k povečanju obiska mladih; z organiziranjem dogodkov se bomo približali mladim, saj bomo s tem vnašali pestrost v dogajanje v naselju, poleg tega je to način, na katerega lahko dosežemo čim več ljudi hkrati; na pridobivanje uporabnikov dobro vpliva tudi vzpostavljen dober odnos s šolo; ne nazadnje pa uporabnike lahko pridobimo tudi tako, da sprva na svojo stran pridobimo skupino mladih, ki so naši predstavniki in oni širijo dobro besedo o skupnostnem/mladinskem centru.

Pri vzpostavljanju skupnostnega/mladinskega centra je pomembno stremeti k vzpostavljanju dobrih odnosov z okolico, v kateri stoji center. To dosežemo z navezavo osebnega stika z ljudmi iz lokalne skupnosti; s sobivanjem in sodelovalnim odnosom; s poudarjanjem skupnega dobrega, saj je to cilj mladinskih/skupnostnih centrov, torej, da se dela za dobro ljudi, ki tam živijo; dobrodošlo je tudi, da ob tem sledimo pravilom v skupnosti, saj smo konec koncev njihovi gostje.

Stvari, na katere moramo biti pozorni, ko odpiramo nov skupnostni/mladinski center, so naslednje: da ni samo sebi namenjen, pretirana previdnost, prekomerno načrtovanje, vsiljevanje svojega mnenja, neupoštevanje njihovih potreb. Moramo biti tudi vztrajni.

Najbolj pomembni zavezniki ob zagonu novega skupnostnega centra so predstavniki iz četrtni skupnosti in mestne občine, šole, društva in športne organizacije v bližini skupnostnega/mladinskega centra. Poleg tega so pomembni tudi vsi ljudje iz skupnosti, ki kakorkoli prispevajo skupnostnemu/mladinskemu centru.

6. PREDLOGI

Potrebno je delati na boljših odnosih med celotno skupnostjo, ne le, ko govorimo o odnosu skupnosti do mladih. Opaziti je bilo namreč določena nesoglasja in neodobravanja ljudi iz naselja v neposredni bližini avtobusa do starejšega uporabnika, ki prihaja v skupnostni center. Morda je prvi korak, da bi intenzivno delali na tem, da bi avtobus vzeli ljudje iz okolice za skupnostni center, torej prostor, ki je namenjen vsem ljudem v skupnosti in ne le mladim. Sedaj imajo prebivalci soseske namreč občutek, da je to mladinski center, ker vanj prihaja pretežno mlajša populacija, kar pa ni res.

Ko razmišljamo o tem, kako bi zmanjšali stopnjo prevzemanja pasivne vloge mladih v mladinskih centrih, moramo dati velik poudarek na opolnomočenju mladih, da se bodo čutili suverene in sposobne v prevzemanju aktivne vloge. To bi lahko dosegli s čim večjim informiranjem mladih o vseh možnostih, ki jih imajo in s tem, da smo jim vedno v oporo.

Kar sem opazila sama, ko sem želela ugotoviti, na kakšen način je najbolje spodbuditi mlade, da začnejo aktivno sodelovati pri ustvarjanju programa v skupnostnem centru, je to, da jih vprašamo kaj si želijo početi in jih potem popolnoma podpremo pri izvedbi. Pri tem jih s skupnimi močmi usmerjamo, da bo ideja izvedljiva in smiselna. Najbolj sem bila uspešna torej, ko sem si za posameznika, ki je že na začetku kazal zanimanje za aktivno udejstvovanje, vzela čas in mu pomagala pri izvedbi ideje. To je spodbudilo tudi ostale uporabnike, ki so bili zraven. Začnemo z uporabnikom, ki se nam zdi najbolj odprt in željan aktivacije, potem pa bo to počasi spodbudilo tudi druge.

Ko razmišljamo o izvajanju lastnih delavnic je pomembno, da v načrtovanje vključujemo mlade uporabnike, da nas s svojimi idejami usmerjajo tako, da bo delavnica oblikovana po njihovi meri. V končni fazi namreč delavnice ne izvajamo zase, temveč za uporabnike zato je bistvo, da se oni zabavajo in izpopolnjujejo.

Če želimo preverjati in izboljšati stanje v posameznem mladinskem/skupnostnem centru, se je izkazalo vključevanje uporabnikov v raziskavo kot precej uspešen pristop. S tem, ko sem se z uporabniki pogovarjala o stopnji njihove aktivne udeležnosti, sem jih spodbudila k razmisleku o njej. Večina si namreč želi aktivno prispevati, vendar tega pogosto ne bodo izrazili sami, temveč jim moramo mladinski delavci, študentje in prostovoljci, ki delamo z mladimi, dati čim več priložnosti za to.

7. LITERATURA

Čačinovič Vogrinčič, G., Kobal, L., Mešl, N., & Možina, M. (2015). *Vzpostavljanje delovnega odnosa in osebnega stika*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Čular, P. (2008). Mladinski center in prosti čas. Mreža mladinskih centrov Slovenije. V Z. Škvor, & B. Zupan (ur), *Mladi in prosti čas : zbornik posveta Mladi in prosti čas* (str. 54–56). Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.

Denault, A. – S., & Poulin, F. (2008). Associations Between Interpersonal Relationships in Organized Leisure Activities and Youth Adjustment. *The Journal of early adolescence*, 28(4), 477–502. Pridobljeno 27.5.2022 s <https://journals-sagepub-com.nukweb.nuk.uni-lj.si/doi/pdf/10.1177/0272431608317607>

Gril, A. (2004). Prosti čas mladih v Ljubljani: Psihosocialna analiza potreb in možnosti za njihovo uresničevanje (Povzetek raziskovalnega poročila). Pridobljeno 17. 6. 2022 s <https://www.ljubljana.si/assets/Uploads/publication/6087/povzetek-porocila-prosti-cas.pdf>

Gril, A., Klemenčič, E., & Autor, S. (2009). *Udejstvovanje mladih v družbi*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.

Javni zavod Mladi zmaji (2022). Ime mu je Borc: Preobrazba avtobusa v skupnostni center. Ljubljana: Zbirka Mladi zmaji.

Hart, R., A. (1992). *Children's participation: from tokenism to citizenship* (pdf). Florence, Italy: UNICEF International Child Development Centre. Pridobljeno 28. 3. 2022 s https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/childrens_participation.pdf

Kauppinen, E., Kiilakoski, T., & Palojoki, P. (2021). Youth Centres as Foodscapes and Informal Learning Environments in Finland. *Young*, 29(5), 490–507. Pridobljeno 4. 6. 2022 s <https://journals-sagepub-com.nukweb.nuk.uni-lj.si/doi/pdf/10.1177/1103308820988000>

Kuhar, M. (2007). Prosti čas mladih v 21. stoletju. *Socialna pedagogika*, 11(4), 453–471 . Pridobljeno 28. 3. 2022 s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-U4CNPZ4P/b26b324d-f792-44cc-bfcd-cf52304e5a59/PDF>

Medrut, F. – P. (2015). Extracurricular and Leisure Activities as Predictors of Adolescent Substance Use. *Revista de asistență socială*, 3(3), 153–162. Pridobljeno s 24. 5. 2022 s

<https://eds-p-ebscohost-com.nukweb.nuk.uni-lj.si/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=2bb396f2-0690-4206-abe4-2f445af60fc7%40redis>

Mesec B. (1998). *Uvod v kvalitativno raziskovanje v socialnem delu*. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.

Mesec, B. (2007). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 2: študijsko gradivo (2.izdaja)*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Mesec, B. (2009). *Načrtovanje raziskave: študijsko gradivo za interno uporabo*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Mrgole, A. (2003). *Kam z mularijo? : načela kakovosti neformalnega dela z mladimi*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Urad Republike Slovenije za mladino; Maribor : Aristej.

Mrgole, A. (2008). Prosti čas mladih, ki niso nikamor vključeni: nekaj kulturno in sistemsko pogojenih dilem in/ali možnosti. V Z. Škvor, & B. Zupan (ur), *Mladi in prosti čas : zbornik posveta Mladi in prosti čas* (str. 31–47). Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.

Poštrak, M. (b.d.). Kakovostno preživljanje prostega časa in preprečevanje prestopniških vedenj. V *Gradivo-Poštrak*. Pridobljeno 20. 4. 2022 s <https://www.fsd.uni-lj.si/mma/gradivopostrak/2012011814374612/>

Soruyt, B., Vandenbossche, L., Keppens, G., Siongers, J., & Van Droogenbroeck, F. (2016). Social Differences in Leisure Boredom and its Consequences for Life Satisfaction Among Young People. *Child indicators research*, 11(1), 225–243. Pridobljeno 25. 5. 2022 s <https://link-springer-com.nukweb.nuk.uni-lj.si/content/pdf/10.1007/s12187-016-9430-y.pdf>

Šugman Bohinc, L. (2021). *Odobravaljoče poizvedovanje*. Zapiski predavanj pri predmetu Raziskovanje v socialnem delu, UL, Fakulteta za socialno delo.

Tepavčević, Ž. (2003). Družina in prosti čas. *Socialno delo* 42(1), 27–32. Pridobljeno 26. 4. 2022 s https://www.revija-socialnodelo.si/mma/Druina_URN_NBN_SI_DOC-CJFN88ZF.pdf/2019020613232885/

8. PRILOGE

8.1. POLSTRUKTURIRAN VPRAŠALNIK: MLADINSKI DELAVCI

Raziskovalna vprašanja (ki so relevantna za mladinske delavce):

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?
2. Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?
3. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?
4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?
5. Kako zagnati nov skupnostni center?

Vprašanja:

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?
 - 1.1. Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?
 - 1.2. Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru oziroma na področju kjer se srečujete z uporabniki? Kaj počnejo vaši uporabniki, kakšna je njihova vloga?
 - 1.3. Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?
2. Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?
 - 2.1. Če se vam zdi, da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite, da do tega prihaja?
3. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?
 - 3.1. Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja?
 - 3.2. Ali imate kakšne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo uporabnikov? Imate kakšno idejo, kako povišati stopnjo aktivne participacije?
 - 3.3. Kako bi rekli, da vpliva aktivno sodelovanje mladostnikov na njih same?
4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?
 - 4.1. Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi? Kako to vpliva na njih? Se vam zdi, da imajo posluš za tovrstne dejavnosti? Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

5. Kako zagnati nov skupnostni center?

5.1. Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmagi), ki je namenjen mladim? Kako pridobiti uporabnike? Kje začeti? Kako je z odnosi z ostalimi v okolici? Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni? Katere so možne pasti? Kdo vam je pomagal?

8.2. POLSTRUKTURIRAN VPRAŠALNIK: UPORABNIKI

Raziskovalna vprašanja:

Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

Kako vpliva delovanje skupnostnega centra B na skupnost?

Vprašanja:

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

1.1. Kje si zvedel za B? Kako dolgo že prihajaš na B, kako pogosto ga obiskuješ?

1.2. Zakaj prideš na B?

1.3. Ali hodiš na B sam ali še s kom? Si spoznal kakšne nove prijatelje?

1.4. Kaj ti je dobro na B?

2. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

2.1. Kaj počneš na B?

2.2. Ali se ti zdi, da bi bil lahko bolj aktiven? Da bi lahko uresničil kakšno svojo idejo?

2.3. Kaj bi potreboval, da bi uresničil svojo idejo?

3. Kako vpliva delovanje skupnostnega centra na skupnost?

3.1. Ali si spoznal koga novega iz soseske?

3.2. Si že prej prihajal na ta konec? Kaj je bilo prej tukaj?

3.3. Ali se ti zdi, da bi šel lahko vprašati kogarkoli iz soseske, če bi kaj potreboval (na primer jajca, mleko, sol, vodo, telefon za poklicati starše)?

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

4.1. Si na B spoznal kaj novega? Si videl kaj česar prej še nisi?

4.2. Kakšno stranišče imamo na B? Ali veš zakaj si umivamo roke z deževnico in izplakujemo na način kompostnika?

4.3. Kaj veš o trajnostnem razvoju?

4.4. Kako gledaš na to, da sedaj mi uporabljamo avtobus, ki bi ga drugače zavrgli?

8.3. POLSTRUKTURIRAN VPRAŠALNIK: DIREKTORICA JAVNEGA ZAVODA

Raziskovalno vprašanje:

Kako zagnati nov skupnostni center?

Vprašanja:

1. Kako ste prišli na idejo, da bi naredili skupnostni center iz odsluženega avtobusa?

2. Kako ste prišli do avtobusa? Kaj vse je bilo potrebno za izvedbo tega projekta? Na kakšen način sodelujete z LPP-jom in MOL-om?

3. Kdo vse vam je pomagal pri tem projektu?

4. Kako dolgo časa je trajal projekt? Kakšen je bil finančni vložek?

5. Kje ste dobili idejo za ravno to lokacijo? Zakaj prav na tej lokaciji? Kako ste dobili dovoljenje zanjo?

6. Ali v prihodnosti načrtujete podobne projekte?

8.4. PREPIS INTERVJUJEV: MLADINSKI DELAVCI

MDA

Kako zagnati nov skupnostni center?

Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

Kako vpliva delovanje skupnostnega centra Borc na skupnost?

1. *Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?*

1.1. Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?

1.2. Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru oziroma na področju kjer se srečujete z uporabniki? Kaj počnejo vaši uporabniki, kakšna je njihova vloga?

1.3. Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?

N: Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas? Kaj so vzroki, kaj so razlogi?

Ne: pri uličnem delu se mi zdi, da zato ker vstopaš v njihov prostor z nekimi stvarmi Al pa z neko svojo prezenco, ki je privlačna za mlade, kar pomeni da jih pritegne Al z nekimi aktivnostmi Al s tem že kakšen si, kaj počneš, kak se obnašaš. Večinoma mi pristopamo sicer do mladih ampak dobro tam kjer mamo pa že vzpostavljene neke odnose pa nas oni itak že nekje počakajo. Se mi zdi da dostikrat pristopljajo al tisti, ki jim je dolgčas, al tisti, ki iščejo neko zabavo, al pa tisti, ki imajo neko širšo potrebo po socialni aktivaciji, se pravi, da bi tudi oni nekaj prispevali, lahko je samo potreba po športu, sprostitvi.

N: kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru..?

Ne: pri uličnih je naprej predpriprava, najprej da se določi kdo sploh gre na teren, kam, kaki je namen. Itak mamo neke standardne lokacije, ure, termin. Pol se pa neke aktivnosti nabere, se zмениš s tistim Kerin greš v paru, nek cilj se postavi, pol se pa zapelješ na lokacijo, z busom, avtom, greš pes. Prideš tja, ponavadi že neki uporabniki tam so, Al čakajo, Al čist neki novi. Postaviš neke stvari Al pa samo greš do njih, prej se Mal pogovarjaš, če jim je sploh to zanimivo, če imajo oni kakšen predlog. Po navadi mamo že zmenjeno kaj se bo delalo, ker so vodje terenov skos tam, že mulci vnaprej predlagajo to, pol se pa izvaja neke aktivnosti. Mlade se proba spodbujati, da so čim več aktivni, da tudi sami sodelujejo, predlagajo, pomagajo, še koga pripeljejo. Na koncu se pa pospravi zadeva, potem se v paru mogoče še na kratko evalvira in to je to, pospraviš in greš.

N: Kaj pa točno delate?

Ne: cist odvisno, neki namen je mogoče aktivacija nekega zdravega življenjskega duha, socialna aktivacija, Al pišemo neke projekte, pobude, se pogovarjamo s kakimi karticami, družabne igre, kitaro včasih prinesemo. Zanj je mali prinesel svojo pa sem jaz svojo, pa sva skupaj kitaro igrala. Za šolo se nekaj učijo sem Vido zadnjič, kake punce si kako deklico prinesejo. Športa je dosti ne vem mogoče fuzbal, košarka. Če mamo koga zunanjšega izvajalca povabimo recimo, smo meli to Majo zdej, kaki piknik smo imeli, jeseni kostanjevega, pol se je koruza kdaj pekla.

N: a pa tut sami mladi predlagajo, da pridejo z nečem?

Ne: ja dostikrat Al prinesejo neke svoje stvari, Al grejo domov iskat, Al recimo se že zmenimo vnaprej da bojo kaj prinesli, prpelajo koga novega. Zdej neki vsi pišejo mladinske pobude, da bomo cel dan preživeli z njimi, da bo po njihovo, da bomo meli nek dogodek, da bo prišla neka znana oseba. To študenti večinoma delajo, mamo ta mladi za mlade model, kjer

študentje opravljajo tega uličnega, zato ker je pomembno da je vseeno nekdo, ki je v tem starostnem balonu in bližje njim.

N: Kakšne dejavnosti izvajate?

Ne: pri ulicnem delu smo zelo ne standardizirani, zdaj ko rečeš mladinski center pomisliš na družabne igre, učno pomoč, pogovorih. Mi smo malo omejeni oz jaz to vidim kot priložnost. Nimaš nekega stalnega prostora in ta varni pa kreativni prostor sam ustvariš. Smo pa že pred časom prišli na to idejo, da ful sledimo mladim, pa smo sam tam za njih, Al pa oni za nas Al pa skupaj. Ni ful strukturiranega programa, ker ne funkcionira ulično delo na ta način.

2. Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

2.1. Če se vam zdi, da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite, da do tega prihaja?

N: če se vam zdi da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite da do tega prihaja?

Ne: na splošno se ful trudimo, da bi prevzeli čim bolj aktivno vlogo, ampak to je iz obeh strani ful težko, zato ker oni v svojem življenju se ne morejo prevzemati take aktivne vloge, ker nimamo takega sistema. Ti si praktično do 18ga Al pa 20ga leta v zelo pasivni vlogi, zbiraš lahko ker šport boš treniral. Ampak moraš hoditi v šolo, moraš neke stvari opravljati doma, moraš iti na trening, moraš iti na glasbeno, odvisno od tega kdo kaj ma, tisti, ki so pa čist prepuščeni sami sebi pa itak ne vejo kaj bi sami s sabo začeli, po navadi začnejo delati bedarije, lahko pa tudi ne. Zelo redki so tisti, ki pri 13ih 14ih izberejo neko stvar in začnejo neki načrtno graditi, interes al pa kariero. Vsi ostali smo nekak zlo postavljeni v to pasivno vlogo in pol ko ti nekdo da aktivno vlogo sploh ne veš kaj bi si z njo začel. Ker tudi, če mlade vprašaš kaj pa oni bi, bi bili oni tak, ja ne vem. Zraven tega mislim, da ta samoaktualizacija pride kasneje, ker takrat se mi zdi, da njihove potrebe so predvsem po prepoznavnosti pa po vključenosti pa sprejetosti, niso tolko po neki samoaktualizaciji pa po izpolnjevanju nekih višjih potreb pa interesov pa nekih poslanstev, se mi zdi da to kasneje začneš čutiti Al pa sploh ne. Ampak tisti, ki se pa najdejo, pri nas, pa se mi zdi, da imamo neko tako dobro platformo da jih ful lahko opolnomočimo v tem. Se pravi da nekdo, ki pokaže nek interes, ga lahko ful podpremo. Mogoče včasih že malo preveč pusamo. Pa tudi ne moti me če so včasih kaj pasivni, sej to je tudi lahko včasih čist ok. Sej včasih je pa dovolj da samo si, da se prideš samo malo pomeniti. Se mi zdi, da delijo ful radi, nekega aktivnega poslušanja je ful malo, ampak sam vprašaš kako si in pol dobiš nazaj kaj je bilo v šoli, pa s puncami, pa s tistim pa onim. Se mi zdi, da jim to manjka, zdej pa če je to aktivno sodelovanje, men se zdi da je ne, zakaj ne bi bilo to.

3. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

3.1. Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja?

3.2. Ali imate kakšne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo uporabnikov? Imate kakšno idejo, kako povečati stopnjo aktivne participacije?

3.3. Kako bi rekli, da vpliva aktivno sodelovanje mladostnikov na njih same?

N: Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja?

Ne: ja spet kako merit aktivno udeležbo, mi mamo neke načine kak jo merimo, recimo s to fasilitacijo mladih. Pol smo ugotavljali, da recimo tudi študentje, ki pri nas delajo, sicer so plačani za to, ampak so mladi, ki so aktivni. Zdej e je tista denarna simulacija nekaj kar rečeš da je človek samo zaradi tega aktiven Al je nekaj. Kaj pa veš, vse ure ki se jih dodatno opravil na prostovoljni ravni, vsi sestanki, vsa načrtovanja, te zadeve. Se mi zdi, da ful je ene te ne prepoznavne aktivnosti. Zdej med mladimi uporabniki pa ful težko rečem. Bi si želel, da bi bilo tega več, ampak bi si pa želel tudi, da bi imela družba neke sisteme, da potem res nekoga podpremo v nekih zadevah. Mislim sej mi jih imamo ampak samo do neke mere, več pol pa zahtevamo preveč, pol pa hočemo opravičevati neke zadeve, takšne vem. Se mi zdi da, meni je že dovolj da tisti, ki želijo bit aktivni, da bi imeli to informacijo, da pri nas lahko te zadeve izpolnijo. Je pa res da opažam trend da so se mladi ful več aktivirali, če gledamo mojo generacijo. Recimo te okoljske tematike, lgbt tematike, politiko. Zdej smo Mel dvakrat debato o volitvah z mladimi, ki niso niti se 18 let stari, ne morejo valut pa poznajo sistem, poznajo stranke, vejo kdo so levi kdo so desni. Tako da na nek način so aktivni je pa res da jim družba ne nudi Glih ugodnih pogojev za bit aktiven.

N: pa si želiš, da bi bilo več tega da bi mladi prišli na ulico z neko svojo idejo, ki bi jo želeli iz peljat?

Ne: zdej sam koncept tega dela se ni dovolj razvit, da bi to omogočal. Ker oni morajo najprej sploh vedet da ti si tam, pa zakaj si tam pa kaj ti njim omogoča, da oni lahko pridejo do tebe. Se mi zdi, da tisti, ki nas poznajo pa vejo kaj delamo, pa so tam več, se mi zdi da ful so aktivni, ful predlagajo. Ogromno enih mladih smo vključili iz ulice v ene druge centre, iz ulice v digija, iz ulice v poletne tabore. Recimo trije bojo šli z mano poleti na tabor in bojo pomagali kot animatorji, k so bli prej udeleženci tabora, prej so bli pa dejansko uporabniki v uličnem. En je zdaj postal študent, pa bo polno zaposlen za študentsko delo, ki je bil par let nazaj uporabnik. Zdej probamo ustvarit ulično junior crew, da imamo že ful mlajše dijake, jih bomo vključevali kot prostovoljce, da pol ko bojo tolko stari bojo lahko takoj začeli delat preko študenta. Se mi zdi, da vsi ki izkažejo nek interes jih vključimo. Najdemo neki način, da bi jim ustrezal. Ostali pa ki ne želijo bit tok vključeni pa želijo samo preživeti prosti čas z nami je to tudi ok.

N: ali imate kakšne posebne pristope, prijeme programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo?

Ne: ja mam to ulično junior crew, to sem si zamislil . Zdej to Maruška pa Nik implementirata, se mi zdi da bo ful dobra ideja, ker bojo mladi, tisti, ki bodo izkazali interes, lahko že takoj vključeni v nek proces, program. Hkrati mam te projekte, mladinske pobude, možnost prostovoljstva. Sej jaz sem tudi preko teh programov prišel v Mlade zmaje, pa pol postopoma napreduješ. Problem teh zadev je da paziš na meje, da ne pusas preveč, hkrati se mora tudi on zavedat v kakem položaju v tej aktivaciji je. Ker starejši mladi tam med 25 in 30 se pa začnejo vključevati samo zard tega ker bi že nekaj rabili od nas, Al finance, Al službo, Al neka potrdila za prostovoljstvo. Se mi zdi da je to pa pol tista slaba stran ko se nekdo vključuje. Sej se vedno vključuje zaradi svojih interesov, sam se mi zdi, da pa as ta pričakovanja, da bo pa nekaj organizacija za tebe naredila, kar je težko. Sej se da ampak nimamo tega najbolj radi.

N: Kako bi rekli, da sodelovanje mladostnikov vpliva na njih same?

Ne: se mi zdi, da so vsi ki so bili vključeni postali bolj asertivni, bolj poznajo kaj bi sploh radi delali, ful mammo recimo nekih mladih, ki ne vejo kaj bi in vidijo v tem kar mi delamo neki smisel. Al pa smo ga znali usmerit kam kjer bi neka institucija Al pa nekdo lahko mu saj malo pokazal. Ker recimo ta basement iz tega je ful enih tonskih, ful enih glasbenikov prišlo in zdej delajo v Orto baru in ne vem kje vse. Mi mammo študente ki so bili prej prostovoljci pa so postali študenti ker jih je to zanimalo. Loh se za študije odločajo, recimo srednja šola, ker je pr nas nekaj vidu pa ga je začelo zanimati. Tudi neka želja se vzbudi, po nadgrajevanju, izobraževanju, ta neka neformalna izobraževanja ki jih prej niso zanimala pa jih zdaj zanimajo. Recimo mednarodne zadeve, to si kaki mulci, ki prej ne bi šli nikoli ven iz Slovenije pa so šli z mano v Nemčijo pa na Norveško. Pa izmenjavo smo tut vpisali, na Erasmus. Tak da tudi, da spoznavajo neke mehanizme, pa da vidijo kaj je sploh možno. Ker možnosti za mlade je res dosti, samo še nors res kar aktivirat pa moraš kr ene stvari poznat, ki ti jih dejansko v nekem normalnem procesu šolanja noben ne bo povedal. Bi pa rekel da jaz s prostovoljci dosti treniram asertivnosti, samoiniciativnost, prevzemanje odgovornosti. To je recimo ful en problem, ti rečeš da boš to naredi in to narediš. Ja veš ono, ja pa sem misli, pa sem razmišljal, ne reku si, naredi, Al pa ne rect. To neko zavedanje, ker se mi zdi, da mladi ne dobijo dovolj priložnosti za odgovornosti in potem se ne naučijo te odgovornosti ki pride s tem.

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

4.1. Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi? Kako to vpliva na njih? Se vam zdi, da imajo posluh za tovrstne dejavnosti? Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

N: kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi?

Ne: največ kar mi lahko je to da se opozarja mlade, četrtne skupnosti in druge glede čistoče na igrišču. Večkrat na leto imamo čistilne akcije, mammo tisti klešče pa to pobiramo. Se mi zdi, da odkar stopamo na te lokacije, da so vseeno bolj čiste. Ker tut to malo vzgajamo, da ne vržeš na tla, da pobereš če vržeš, ker eni so kar navajeni metat po tleh. Potem probamo uporabljat čim več tega javnega prevoza, spodbujamo to, mlade učimo. Recimo, če se gre v kaki drugi center se gre z javnim prevozom, Al pa pes. Se spodbuja kakšne športne akcije, aktivnosti. Zdej načrtujemo pogovor z mladimi iz Podnebne pravičnosti, da oni malo povejo. Itak kot cela organizacija smo k temu zavezani da kupujemo trajnostno, lokalno, okolju prijazno Ane. Potem s kakimi poletnimi tabori se mlade uči recimo, da se kopamo v reki, da moraš met to bio milo, da ne onesnažuješ.

N: kako se ti zdi da to vpliva na mlade?

Ne: men se zdi, da so mladi dovolj ozaveščeni. Ok ja puščajo kdaj neke svoje egoistični papirčke, ampak se mi zdi da v tej globalni krizi vsaj tisti, ki želijo bit so. Se mi zdi da si tut dosti bolj aktivistično vključeni, v neke te procese. Sam spet je problem neke širše politike tu. To ni problem mladih ampak ne ustvarjajo ga mladi. Se mi zdi malo krivično da se morajo tolko s tem ukvarjat pa tolko o tem razmišljat.

N:ampak se ti zdi, da jih to zanima?

Ne: jaz mislim da ja

N: se ti zdi da jim spremeni perspektivo?

Ne: ne mislim da ne, perspektiva je že v redu.

5. Kako zagnati nov skupnostni center?

5.1. Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmaji), ki je namenjen mladim? Kako pridobiti uporabnike? Kje začetki? Kako je z odnosi z ostalimi v okolici? Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni? Katere so možne pasti? Kdo vam je pomagal?

N: imaš kakšne izkušnje z zaganjanje novega centra?

Ne: po navadi je tak da je najprej neka iniciativa, potem to postane nek projekta, a veš ko maš začetni pa končni stadij, in pol ko evalviraš je pol to program. Ker program pomeni, da nima nekega končnega stadija, da se izvaja ciklično, letno, skos. Najprej je ideja, potem iniciativa, nekdo nekaj naredi, se pogleda če to funkcionira, se določi neki krajši rok, daljši rok, pol se pa na neki točki odločiš da boš to skos fural. Ampak je Mal kombinacije, ne more bit vedno to kar rabijo mladi. Ker tko k sm prej reku, če samo mlade poslušáš kaj bi rabli, eni vejo eni pa ne vejo. Ti moraš nekaj postaviti. Digitalno smo pač postavili zato ker je bila takrat edina možnost, zaradi korone. In je pol in zavod Rabu neki outland, se pravi da je pršu do mladih in potem so mladi izkazovali potrebo, da z bistvu vseeno rabijo to neko povezanost in smo se u bistvu našli skupaj. Pol so pa še seveda pričakovanja financerjev in ostalih deležnikov.

N: kako pridobiti uporabnike?

Ne: rabiš idejo, rabiš potrebo, rabiš idejo ki to naslavlja, zdej pa potreba, z enim programom ti lahko naslavlja več potreb, kar je logično. Mestna občina ima svojo potrebo, zato Mladi zmaji obstajajo, potem Mladi zmaji majo svojo potrebo, drugi deležniki Mladih zmajev, zunanji izvajalci, četrtne skupnosti, lpp imajo svoje potrebe, potem si se mladi, ki pač seveda so glavni ampak brez ostalih tudi tega ne bi bilo. Pol nekak združiš en program ki odgovarja na potrebe vecih deležnikov. In ko lahko to narediš imaš program ki je celovit, valda pa ko maš to enkrat in ko ti financirajo to se s. zdravo potem začneš obrača striktno na mlade. Potem z njimi oblikovati pa znotraj tega programa same aktivnosti, ki daš bodo dejansko nagovarjal njihove posamezne potrebe. O osnovni potrebi govorimo, recimo o preživljanju prostega časa, socialni vključenosti, vključenosti na splošno, nekih novih prijateljstvih, da lahko svoje ideje realizira. Pol pa ko se postavi center, potem se pa pogovarjamo kaj bi meli, ne vem žar pa kaj takega. Pol so pa to neke manjše aktivnosti znotraj enega večjega programa. Zdej pa kako jih pridobiva, z dobrim kakovostnim programom, itak mors met neko strategijo, promocijo z osebami. Mislim da to še pozablja, mladinski delavci morajo bit določeni karakterji ljudi, ker ne more bit vsak, in to se mi zdi da je zelo zmotno, ker se mi zdi, da obstajajo tut zelo slabi mladinski delavci, ki niso mladinski delavci ampak se majo za mladinske delavce. Ampak ti moraš met neko razumevanje mladih, teoretično in praktično, mors met ogromno ene prakse, mors met neke kapacitete pa kompetence za naslavljanje nekih zadev, ki jih delaš z mladim. Ampak to je zlo težko definira kaj to je, ker niti ni faksa za mladinske delavce, niti ni posebnih izobraževalnih programov. Pol pa tut promocija z nekimi aktivnostmi po šolah, zunaj, na dogodkih. Ulično delo je že samo po sebi namenjeno dosti vključevanju mladih v programe, ravno ker greš tam kjer so mladi in ni aktivnosti za njih.

N: kje začetki?

Ne: ko sem se jaz pridruži so že meli eno al pa dve lokaciji, ampak najprej so Mel nekaj čisto po prostorih ločeno. Potem je bila neka ideja da se bo šlo malo ven, ampak potem se je neka ekipa sestavila, ki je imela zelo strukturiran program dela in to ful ni funkcioniralo in je nekak ta ekipa kar malo propadla. Pol sva pa u bistvu jaz pa se ena, oblikovala novo ekipo z malo več financami pa z malo več nekega imputa mentorstva, podpore, nekaj tudi iz zavoda. In smo šli u bistvu ful na to foro, dajmo samo it, dajmo se samo družiti, dajmo jih samo vprašat kaj jih zanima pa bomo videli, pa bomo pol skompletirali za vsak določen teren določene principe, določene aktivnosti ki palijo. Ker tudi recimo klientela mladih se v enem letu, oz mi mam sezono, recimo od marca do novembra je ful, potem je mrzlo pa ni toliko in potem se spet pojavi. In so lahko čisto drugi ljudje na teh lokacijah, z novimi željami, z novimi potrebami, z novimi specifikami in moraš spet odgovarjat na te potrebe in moraš mit u bistvu ful fleksibilen. Tko da smo šli s to neko mero fleksibilnosti, potem se je pa ekipa širila in so s tem tudi potrebe prihajale in ko so videli ej vi pa mate to a bi prišli še k nam, in pol smo u bistvu sestavili ful enih terenov tak nekak naravno, nekje je šlo ful gladko, nekje smo se pa malo matrali.

N: kdo vs je pa prosu če bi prišli še h njim?

Ne: druge organizacije, četrtne skupnosti. Tudi mestna občina dobi dostikrat pobudo pa pol u bistvu nam posredujejo

N: kako je pa z odnosi z ostalimi v okolici?

Ne: tam kjer smo že dolgo časa se mi zdi da smo ful prepoznavni, ker tudi nosimo te majce, puloverje in res že recimo mladostniki pa otroci prav pridejo počakat zmaje. Te starejši dedki že kličejo o spet so zmaji, sej sredo je, valda so zmaji tu. Dosti se trudimo sodelovat tudi s šolo, s policijo, z drugimi organizacijami v okolici. In se mi zdi da je naša prednost to da smo ful stalni, da smo skos tam. Recimo tisti dan v tednu smo na tej lokaciji in smo skoraj vedno, in se mi zdi da nas za razliko od ostalih to naredi ful prepoznavne. Tudi s starši mam nek odnos, na začetku v celovski dvorih so nas malo grdo gledali zdej pa že delijo pecivo, kavo, si delimo klopco.

N: aja potem delate tudi na skupnosti?

Ne: pa ja sam se temu ne reče skupnost o delo ker je večinoma fokusirano na mladih pa skupnosti okoli njih no. Moja želja bi bila da bi enkrat delali tut skupnosto delo, samo smo še daleč.

N: na kaj moramo biti pozorni, katere so možne pasti?

Ne: to da ni samo sebi namen plus na drugi strani, da nisi preveč previden, da ne načrtuješ preveč in pač greš in sprobaš ene stvari in vidiš če delujejo. Pa to da je včasih treba ful enih resorcev da se sploh kaka stvar kam premakne, da ne obupaš, da ne greš dvakrat nekam in rečeš to ni. Recimo s kolegico sva v šiški en mesec sedela sama, dva uporabnika, 0 porabnikov, pol pa Kr na enkrat so se pa odločili prihajat in sva jih mela ne vem 20. Če ne bi takrat hodila dva mesca vsaki petek tja, tega ne bi blo ne. Če ne bi jas na tem discordu visel konstantno 2 leti ko je bila kot ona se ne bi zgodilo. Mors bit ful vztrajen.

Za neke pasti druge, okolje mors tudi malo preucut, mors videt kake so potreb, možnosti.

N: kdo vam je pomagal?

Ne: takrat je bila koordinatorka Doris iz zaloga, ki je mene mentorirala. Ta Študentka ta druga k je pol šla je bila glavna, pol sem pa jaz prevzel. Mentorica je bila Doris, pa direktorica je to tut ful podprla. Bla je ful podpora in na zavidski ravni, tudi urada za madino. Takrat je blo to ulično prav v porastu, tut za digitalno je bil pravi čas v pravem trenutku, je šlo ful enih resorcev, ful ene podpore, tut ful sodelavcev je pomagalo zraven. Rabiš in moralno in fiananco podporo.

MDB

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

1.1. Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?

1.2. Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru oziroma na področju kjer se srečujete z uporabniki? Kaj počnejo vaši uporabniki, kakšna je njihova vloga?

1.3. Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?

N: Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?

Zdej tuki bi loh šla ful tko neki teoretično ane, ker bi si želel večje aktivne participacije, ker pogrešajo občutek skupnosti. Ampak realno se mi zdi, da prihajajo zaradi tega, ker rabijo družbo, ker jim je dolgčas preprost in, ker smo jim na dosegu rok. To bi rekla, da je glavno, da sem prihajajo, ker njihovi kolegi prihajajo, sošolci. Potem kasneje k te spoznajo, pa se mi zdi, da prihajajo dost zrd ljudi, ki smo tm. Torej zaposleni Mladih zmajev, prostovoljcev, študentov, kasneje pa tut zrd samega programa. Se mi zdi, da je prvo to, da se oni počutijo kul, da so sproščeni, da se počutijo varne. In ko enkrat to posteljo, potem se mi zdi da je to ta stvar k jih drži. Da se nimajo km dt, tko.

N:Se ti zdi, da imajo kakšna pričakovanja ko pridejo?

E: ja zdej če bi rekla tko, kar se tiče mladinskih centrov, bi rekla, da prihajajo pogledat, sam zaradi prostora pa zaradi ljudi, ki so tuki zaposleni in ki ustvarijo ta poglobljen odnos. K majo filing da nm ne visi dol za njih. Pol je itak tut to komuniciranje k ga mamo, te programe k jih poskušamo vpeljevati note iz strani drugih zunanjih sodelavcev, potem tut trd tega prhajajo sne, k vidijo. Pol je pa različno, a veš, k pr ne niso samo mladinski centri, do različne stopnje vključevanja. Lahko si pač mlada oseba k pride sam hingat, viset, tist čist ne organizirano. Potem je ne vem mlada oseba, k bi si pa želela recimo kuhat vsak petek Al pa pečt, kokr koli. Pol so pa še tisti mladi k so še eno stopnjo več, recimo prostovoljec. Ker prostovoljci so tudi naša ciljna skupina, da lahko delajo z mladimi po eni strani, po drugi strani pa da uresničujejo te svoje želje in ambicije, ki jih imajo. Potem so pa pol tuki študentje in študentska nadomeščanja, kjer pa pač mladi prihajajo zrd tega ker pridobivajo izkušnje, Al na svojem področju dela, Al rabijo zaslužek, spet Al so jim kul možnosti k jim omogočajo da so priklopljeni, se prav, da so informirani v vse to. Bom rekla, da so možnosti mednarodnih izmenjav, možnosti sofinanciranja, pol bi loh rekla tut, da zajemamo mlade k se vključujejo v mestni inkubator, pa majo ful visoko stopnjo samoiniciativnosti, tko da to tko na kratko.

N: te ki imajo ful visoko stopnjo samoiniciativnosti, a so oni prišli s tem namenom, da bojo aktivni, Al so najprej prišli kot navadni uporabniki?

E: js bi rekla, da je več tistih, ki pridejo s to idejo, ker kot zavod tudi komuniciramo navzven, kaj vse se da pri nas narediti Ane, predvsem z mestnim inkubatorjem tukaj govorim.

N: Ampak se ti pa zdi, da je cilj, da se to razvija?

E: ja to je definitivno cilj, tut na evropski ravni Ane, če grem širše, strmimo k tem, da je aktivna participacija med mladimi čim večja, in na lokalnem nivoju in pa pol tut širše politično, da jim ni vseeno kje živijo, kako živijo, kaj počnejo, kake opcije imajo. Ampak ja tut konkretno pri mladih zmajih je to želja in ambicija, da mladi pridejo, kot neka neorganizirana mladina in da se pol razvijajo, da prepoznajo te svoje želje k jih majo. Ker je dostikrat tko, da mi lovimo te njihove ideje k so. Da ne pride on tko, to mi manjka, ampak je tko, da ubistvu skupi pridemo do nekega spoznanja, da pa bi se lahko to ustvaril. Tko da ja, definitivno jemljem da mladi rastejo pri ns po stopnjah. Ampak ta nekoga je loh to premik recimo, da premaga socialno anksioznost, pa da je lohka v večji skupini ljudi. Loh je pa to za nekoga, ne vem, narediti test matematike, narediti šolo, zgraditi stojalo za kolo.

N: Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru? Kaj počnejo vaši uporabniki? Kakšna je njihova vloga?

E: u bistvu čist konkretno, pridem, odprem skupnostni center, uporabim neke znake, da okolica ve, da smo odprti, to je, da postavim obe tabli s programom, mizo postavimo ven, stole, prižgemo muziko, pozdravljam mimoidoče, pozdravljam mlade, recimo objavim na instagram tukaj smo. Recimo, če imamo kakšno skupinico prek vibra napišem če pridejo, to je predvsem na Ljubi in Dragu.

Kakšna je vloga uporabnikov? Prvo je to, da majo plač kjer so lahko, kjer lahko hengsjo. Potem pa to, da se pogovarjamo in družimo. Je tukaj tut ta vloga mladinskega delavca Al pa prostovoljca, da je z mladimi. Da vidi kaj iz njih pride. Ne pridemo mi s pripravljenim programom, ampak izhajamo iz tega, kaj bi si oni želeli. Včasih se ti ful razvije, ful različno. Včasih beto pogovor gadi sna na ena, k pol zveš neki druga, ne vem, da mu šola ne gre. Ker spet je to ful stigmatizirano, ker si pol kr na enkrat slb učenec. Predvsem pa ti, da tut prevzemajo odgovornost za to kaj bi fond počel. Oh dolgočas mi je, ok kul, kaj maš na voljo in kaj lih iz tega narediš, kaj ti manjka, in če ti kej manjka, a loh nrdimo plan, da bi to naslednjič naredil. Ampak itak pol greš dva koraka nazaj, kaj je namen tega, kok ljudi rabimo za to, kok kesa da mi ta to. A bo to služil za enkratno stvar Al večkratno. Tko da nekaj z njimi osmisliamo in se mi zdi, da jih s tem postavljamo iz te vloge pasivnih v bolj aktivno vlogo.

N: Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?

E: js bi rekla da je 70% neorganiziranih aktivnost, pa 30% organiziranih. In znotraj teh ne planiranih sedmimi, se pogovarjamo, gradimo odnose, spontano kej skuhamo, kakšne palačinke naredimo, igre z žogo. Tiste organizirane pa učna pomoč, skupnostna kosila, ki jih pripravljajo tut naši prostovoljci, pa v planu imamo tudi free style delavnice, in zde v mesecu maju imamo eno skupino mladih, ki hoče mlade opremit z veščinami za življenje, to je teh 10 ključnih stvari, k se dogajajo na Bircu vsak otroke. Danes imamo na sporedu tudi bolj aktivistične teme, pridejo punce iz Mesta žensk in se bomo pogovarjali o filmih, o vlogah avtomobilov v različnih filmih. Pa se veliko opcij je ta doprinos, nasi prostovoljci so imeli pletenje košaric. Tko da mešanica med remi ustvarjalnimi stvarmi, kuhanjem pa čist tko, kako it pripravljeno na življenje. Te odraščajoče teme.

N: kako sodelovanje uporabnikov v mladinskem centru vpliva na njihovo življenje?

E: men se zdi da vse to vpliva na njih tko, da jih potiska iz cone udobja. Pr ns je res ta specifika, da jih poskušamo aktivirati, ne da čakajo pa dobijo tisto vsebino k jo mogoče ze v šoli Al pa na treningih. Pol pa dobijo najrazličnejše stvari, prvo je itak družba, občutek pripadnosti, da nekam spadajo, da se lahko nekam vrnejo, da imajo osebe ki jim lahko zaupajo. To da se ful zabavajo, da majo odklop, sproščenost, odmik od staršev, odmik od bratov pa sester, Mal pobega.

2. Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

2.1. Če se vam zdi, da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite, da do tega prihaja?

N: če se ti zdi da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogi, zakaj meniš, da do tega prihaja ?

E: pri nas se mi zdi, da jim sploh ne pustimo tok, da bi prevzel pasivno vlogo, da jih skos Mal brcamov rut, ker ne dobijo tistega kar pričakujejo. Oni pričakujejo da se bojo usedl in dobi neko vsebino. Mal je to da smo kot družba oblikovani oziroma od mejhnga vzgajani v to da prejemajo vsebino. Prvo se začne že v šoli, kjer je nek kurikulum pripravljen in se potem vpliva v mlade to. Ne sprašuje se jih kako bi pa ti to naredil, ne povezuje se med predmeti, seveda pa so tut nekatere izjeme med učitelji, ki samoiniciativno delajo na tem da bi to spremenili. Potem so pa tuki treningi kjer je pa tut pripravljena vsebina, ki jim je podana. V večini primerov, ne rečem, da vedno tko. Pasivni so tut zrd tega načina zabavanja družbe današnje, govorim o uporabi tehnologije, tiktoka, instagrama, snapchata. Je vse tko nrjen, da jih pasivizira. Al pa gledanje televizije, gledanje serij, to te vse prikuje. Pa tut mal vzgoja staršev, ker do kok pozne strosti jih jemljejo kot otroke. Če mladi osebi že v družini ni privzgojeno to, da je aktiven, da prevzema vlogi, da ima mnenje, da šteje, potem, ko odraste, je to težji mu privzgojit, se mi zdi, da ima družina tuki kr bistveno vlogo.

3. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

3.1. Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja? STOPNJA AU

3.2. Ali imate kakšne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo uporabnikov? Imate kakšno idejo, kako povišati stopnjo aktivne participacije? NAČINI SPODBUJANJA AU

3.3. Kako bi rekli, da vpliva aktivno sodelovanje mladostnikov na njih same? VPLIV AU NA MLADE

N: kako je z aktivno udeležbo, a je prisotna v zadostni meri, bi želela, da bi bila višja?

E: ja itak busu zeled, da bila višja. Mi imamo to orodje, ki je namenjeno za merjenje kvalitete oziroma kvantitete mladinskega dela – logbook in preko tega merimo aktivno udeležbo. Vedno bi lahko bila višja. Men je važen nek napredek, niso mi važne tok številke kokr to, da pri mladih, ki jih srečujem, prou pri njih osebno hudim napredek, čeprav to ni nikjer zabeležen kot aktivna udeležba. Ker pri nas aktivno udeležbo smatramo kot fasilitacijo, to je proces ko je mlada oseba vključena v načrtovanje, izvedbo in zaključek oz evalvacijo.

Aktivna udeležba je pa samo ta izvedba. Ampak se mi zdi, da se to visa, ker prostovoljce in študente vzgajamo v tej smeri da vidjo, da je go pomembno za nas, tut tuje sodelavce, ki delajo z mladimi, jim povemo te svoje želje, ki jih imamo. Se visa ampak se nismo ram kjer bi hotl bit.

N: Ali imate kaksne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujale to aktivno udeležbo?

E: Mamo, te prej sm omenila, da je zelo pomembna ekipa mladih oz zaposlenih, ki delajo z mladimi, to so prostovoljci, študentje in zaposleni in da tuki gradimo to. Ker ste tut prostovoljci in študentje vrstniki na nek način, gre tut za medvrstniško sodelovanje in, da vi ful laži približate te teme. Tko da ja to je en pristop, da smo mi ožja ekipa, k eni lovilci teh idej. Da jih skos spodbujamo v to, da se poskušajo razvit.

Potem je en program k sm da te prej omenjala, je mestni inkubator. Kjer direktno naslavlja to aktivno participacijo mladih, in jim omogoča tut finančno in mentorsko podporo, da lahko mladi realizirajo. Potem je pa še recimo zlo v podporo kompetenči model ki ga imamo, kompetenči model prostovoljcev, ki naslavlja te stopnje, ki jih lahko prehajate, torej uporabnik, prostovoljec, študent, pri študentu imaš različne stopnje, kok je usposobljen za delo z mladimi in potem konc koncev tut zaposlen. Tko, da res mlade zsjamemov kerikol fazi do in jih vključimo.

N: Ali imaš ti kakšno svojo lastno idejo, kako bi povisala aktivno udeležbo?

E: Moja ideja je, da se gradi skupino, ki deluje na hudih, prostovoljce, študente, ker če bomo mi složna ekipa, če se bomo mi stekal, pa če bomo mi vedl kaj si želimo, bojo mladi temu sledil. Tko da ja redne mesečne sestanke in kreativne team buildinge in povezovanje, tko da prek tega. To je moja naloga in tuki bom js aktivno delala, da nas povežem se bl.

N: Kako bi rekla, da aktivno sodelovanje mladostnikov vpliva na njih same?

E: kaže jim, kaj se da vse narest, povezuje jih med sabo. Se mi zdi, da ko jim damo možnost, da nekaj naredijo kar na enkrat dobijo glas, mogoče ga v šoli nimajo, pa mogoče ga v družbi nimajo, pa fina. Pr ns ga pa majo, karkoli kdorkoli reče ima glas, kar tut vpliva na samopodobo mladostnika, samozavest. Tut pr ns gledamo učinke v mladinskem delu, ki se pa pokažejo po enem letu al pa čez deset let. Govorim o dolgoročnih, sej tut kratkoročne lahko dosegamo, kakor je recimo popravljena ocena iz testa pri matematiki. Ampak ns tut te dolgoročni zanimajo, recimo bolj povezana skupnost, bolj povezana skupnost mladih, al pa da se recimo čez pet let združijo in skupaj prijavijo en projekt, mogoče ravno zaradi te izkušnje, ki so jo tukaj imeli, pri nas. Nikol ne smemo misliti, da smo edini k vplivamo na njih ampak smo pa en košček pri temu, da bodo še bolj aktivni, da se bodo znali postaviti za sebe, okolje, pravice, nepravilnosti v družb. A veš s tem k mi naslavljam o razizem, ksenofobijo, razlike med spoloma s to svojo aktivno držo tudi mladostniki postanejo fajterji.

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

4.1. Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi? Kako to vpliva na njih? Se vam zdi, da imajo posluh za tovrstne dejavnosti? Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

N: Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi?

E: Zagovarjamo to stališče, itak, recimo konkretno se udeležujemo tut Evropskega tedna mobilnosti, gre za enkratni letni dogodek na ravni Mestne občine Ljubljana oziroma tut širše in spodbujamo trajnost. Vsako leto je določena tema, kamor se mi tudi priključimo, recimo lani je bila tema kake so trajnostne oblike prevoza. Spodbujamo, zagovarjamo in skušamo vpeljevati v svoje aktivnosti in pogovore.

N: Kako to vpliva na njih?

E: Pomembno mi je, da mladi razumejo, da trajnost ni samo to kako se ti pripelješ v šolo, ni samo to, da imaš ti kolo in se pač poskušaš čim manj z avtom voziti ane. Trajnost je tut hrana, kako pripraviš hrano, kok je zavržeš, kok truda rabiš, da jo prideláš, iz kje pride hrana. Recimo en vidik je hrana kar mi naslavljamo na busu, preko delavnic znotraj ESE projekta, kar ima čez Neja, ki pripravlja skupaj z mladimi skupnostna kosila, skozi kulinarичne aktivnosti uči tudi tega pristopa. Potem je recimo vpliv navadnega wc-ja na ekosistem, in to udeležujemo v praksi preko tega da imamo kompostni wc na busu. Ampak zde ne razlagamo mladim vse o tem wcju ampak dobijo izkušnjo in potem preko tega začnejo sami spraševati. Ne vem, zakaj pa z žagovino posujemo k gremo lulati. Al pa zakaj pa je vse iz lesa. Al pa zakaj pa deževnico uporabljamo ane. Potem pa trajnost je tut zame skupnost in poudarjanje skupnosti. V smislu, da združujemo sosesko, združujemo mlade in se na nek način s tem borimo proti individualizmu. Individualizem je itak povezan tut s potrošnjo, maš svoj avto, pa svoj pralni stroj, pa svoj sušilni stroj. Ni več tistega obračanja navzven in preko takih projektov, ki jih delamo na busu, damo mladim opcijo ane, niste same, če karkoli rabte smo tuki drug za drugega, v medosebnih odnosih al pa tut fizično. Ne vem lahko bi se ljudje med seboj začeli povezovati glede izposoje kosilnic, pa bi samo en v vasi kupil kosilnico pa bi jo vsi uporabljali na primer ane.

N: Kako to vpliva na njih?

E: ja dobil so občutek za skupnost, to se je res povišalo. Res ta primer je super, želel smo delat palačinke pa nismo imeli sestavin, nekdo je prinesel sladkor, nekdo, jajca, nekdo moko in evo, mammo palačinke. In pol je bil še en primer, ena punca je mogla prej itini je prosila drugo, dej ti prosim za mano pospravi. Ok s tem se men zdi, da štekajo, se zavedajo kaj je treba nares, če ne bo ona tega nrdila, da bo mogu nekdo drug. To da po vodo hodijo konstantno, to je en tak vidik, pa da smo varčni z vodo, ane ker maš jo une tri kanistre čez zimo, ko javna voda ne teče in pol morš bit varčen. Šparajo tut stvari, čuvajo. Ja pa situacija s stoli, ki so se nam strgali, uporabniku se je vzbudil interes za to, želel je bit pri popravilu. Ja se mi zdi, da bo naslednjič k bo vidu da se nekdo guga na teh stolih, da bo hitreje reku ej js sm bil tut zravn ko smo popravljali, dej plis čuvi. Al bo pa opozoril nekoga, recimo mene. Se mi zdi, da če vključuješ mlade v popravilo vseh teh stvari, da se pol lažje zavedajo kakšne so posledice. hkrati pa mormo dt tut izkušnjo, kr če bom js sam ves čas tam stala pa se zraven drla pazi to, pazi uno, bo sam slabo vzdušje. Včasih se more kej pokvart, da vidiijo, da so posledice, da potegne za sabo delo, da je treba plačati stroške.

N: Se vam zdi, da imajo posluh za tovrstne dejavnosti?

E: Men se zdi, da jih zanima. Recimo hrana, da razdelijo med sabo tako, da sebo vse pojedlo in ne bomo stran metali. Da ko so bili presežki hrane, da so bili pripravljeni domov odnesti, ker so vedeli da bo šlo drugač v smeti. Pol recimo se je en prostovoljec redno priključeval

Mihatu, ko je gradil kompostno stranišče, ga je ful zanimalo pa mu je pomagal. Potem dve uporabnici mata zelo izraženo zanimanje zato, to tut izhaja itak iz družine.

N: Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

E: To se pozna pr odnosu do stvari, razbil se je telefon od Mihata, na tablici je počil ekran, pa mene je ena porabnica tko nacentrirala s plišasto igračko, da mi je telefon padu iz roke. In tut ker sm bla js zelo huda, da tega pa ne bom pustila je to kr spremenilo odnos do tega, zdej veliko bolj pazijo.

5. Kako zagnati nov skupnostni center?

5.1. Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmaji), ki je namenjen mladim? Kako pridobiti uporabnike? Kje začeti? Kako je z odnosi z ostalimi v okolici? Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni? Katere so možne pasti? Kdo vam je pomagal? ZAGON, PRIDOBIVANJE UPORABNIKOV, ODNOS Z OKOLICO, MOŽNE PASTI, NA KOGA SE OBRNITI

N: Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmaji), ki je namenjen mladim?

E: Ja imam, bla sem skoraj od začetka prisotna pri novonastalem skupnostnem centru iz busa. Tut v fazi izdelovanja, načrtovanja mobilnega mladinskega centra in kasneje pr oblikovanju programa le tega. Pa pri začetkih mladinskega uličnega dela sem bla tut prisotna.

N: Kako pridobiti uporabnike?

E: Če izhajam mal iz uličnega dela, to, da si reden, da si konsistenten, da prihajaš ob istem času ob istih dnevih konstantno. Da si uniformiran, v smislu, da te prepoznajo, recimo a so to majce, jopce, sploh če si tko brez infrastrukture na ulci. S tem, da si prijazen, odprt, dostopen, da spoštuješ njihove meje. Ker na ulci spoštuješ njihova pravila, ko vprašaš, če motiš pa ti rečejo ja, se obrneš in greš. In naslednjič spet probavaš. Ful je fajn, da si probaš zapomnit imena pa neko specifiko o njih, da vzpostaviš tist bond z njimi. Osebni odnos je neki zarad česar se definitivno vračajo. Potem so pa še zabavne aktivnosti, te bonbončki na katere jih uloviš, da jih pol tut lahko zadržiš. Al je to limonada na vroč sončen dan, al je to basket žoga, al pa pumpa k jo rabjo za žogo. Neki kar rabijo, da ustvariš kontakt. Lah so to karte za Enko al pa kakšna hitra družabna igra. Enkrat smo imeli mi eno aktivnost ampak so mladi zraven igral košarko, ko smo jih vprašal, če pridejo so rekl, da ne, da lahko pa mi pridemo igrat košarko, pa smo šli. In potem smo mi 30 min igral z njimi košarko, da so pol oni za 15 min prišli na našo aktivnost. Da ne prhajaš sam iz pozicije js mam to zate in če je teb to brez veze, pol si tut ti brez veze. Ne ane, pogledaš kaj pa njim dogaja. Pol so pa tko čist fizično letaki, opominjat jih skos, oni pozabijo, in mi se tepemo po glavi zakaj jih ni, model, pozabl so, ker imajo milijon enih stvari. Bit na aplikacijah kjer so oni, instagram, tiktok. Pa od ust do ust, to pr ns najbl pali. K se z enim zaštekaš pol prpele klapo in si zmagu. Pa tut to, da jih poslušáš kaj bi si oni želel, recimo celo leto govorijo, da bi radi prespal na busih in zdej smo jim dejansko pripravili aktivnost, da prespimo na busih.

N: Kje začeti?

E: Odvisno zdej kaj, ampak vedno more biti potreba iz skupnosti. Tko kokr je blo v K.. je bla Mestna občina glasnik, ej tuki se nč ne dogaja, dejmo neki skupi nrdit. Pr uličnih ni problem kar se tiče busa, oni grejo lahko do vsake klopce, do vsakega igrišča, ker niso prostorsko omejeni. Pr busu je pa tko, da vedno iščemo gostitelja in nekoga, ki prepozna kaj delamo in vidi potrebo v skupnosti. Recimo pri oš K.. je bol to vandalizem in se je pol ravnatalj obrnil na nas, ker nas je poznal že iz nekje prej in pol smo to zapakiral in eno leto in pol naslavljal skozi različne aktivnosti vandalizem. Začet torej pri tem, da se znaš predstaviti ljudem, pa povedat kaj že delaš in potem pri ljudeh čakati na povabilo, da bodo rekl ej mi pa rabmo neki tazga kar vi delate. Pa v primeru B.. smo tudi s pomočjo ankete o potrebi mladih po začasnih skupnostnih prostorih ugotovili, da je prisotna ta potreba.

N: Kako je z odnosi z ostalimi v okolici?

E: Veliko je bilo radovednih mimoidečih, predvsem so bili to starejši, prva vrsta, isti, ki so imeli najkrajšo možno pot do busa. To so bili starejši 50, 60, 70, prvič, ker jih ni sram vprašat kaj se dogaja, ker hočejo vedet in hočejo nas spoznat, kdo smo zdej mi, ki vstopamo v njihovo sosesko. Z njimi je bilo treba veliko kav prepit, veliko čajev, se prepogovarjat. Ampak ne v smislu kdo smo mi kot organizacija ampak kdo sem jaz, iz kje je moja familija konc koncev tut ane, ker se tut dost zbondajo na to al si balkanc al nisi balkanc. Ful bl zaupajo, če njihov jezik govoriš, in to je ena stvar k je ful pomembna k vstopaš v skupnost, da se jim približaš tam kjer oni so. Valda turško kavo pa piškote, pa čevape bomo obračal. Pa tut jih vprašat za eno mini uslugo, v smislu a mate kej vode, amate kšno šalco, mi smo pršli iz nč, a loh mal pomagajte. Čeprav se je to pr ns zgodil ful spontano in so nm čjudje začel nost sami od sebe te stvari, smo dobil takoj vrečo piškotov pa kave. In pol tut tko vračaš soseski. Al pa recimo so pekl v bližini pa so nm prnesl čevape pa pleskavice pa kruh. Soseska ns je ful lepo sprejela. Ble so tut ful ganljive zgodbe teh starejših, kako majo filing, da je mestna občina na njih pozabila. Kako so komi zdej dobil asfaltirano cesto, kako so hvaležni, da se nekdo ukvarja z njimi, z njihovimi mladimi. Predvsem vidjo to kot neki za mlade ne vidjo tok tega, da bi to njim doprinesl, vsaj tko se je za enkrat zdel, njim starejšim. En primer odnosa je tut ta vandalizem k se je zgodil pred kratkim, k so razbil prva vrata na busu. Naši odnosi tko mal plujejo, so ful dobri, pa pol spet ne najbolj. En primer k smo vidl, da je soseska vzela bus za svojega je ko je naš sodelavec prišel slikat ponoč in okog busa svetel z lučko. V tistem je priletel prvi red hiš, ta naš zaveznik k je točno vedel kaj počnemo in ga vprašal kdo si, kaj počneš. To je bil za nas znak, da nas opazujejo in nas varujejo, da so vzeli za svoje. Druga zgodba je pa v tem vandalizmu, ko so bla razbita vrata. Vemo kdo je bil po pričevanjih 8 letne punčke, ampak ne vemo zares tega. Nihče drug tega ni priznal, je bila tam policija ampak nismo prijavili zaradi tega, ker nismo hotl delat drame iz tega, to se je pač zgodil, kako to lahko popravimo. Kar na enkrat je bil tam sosed k je začel grabit steklo, gospa je rekla, da bo prinesla kljukušo. Men je deloval na tak način kokr da je soseska začutla, da so neki narobe nrdil, ker oni so vedl kdo je bil pa so pol v tem smislu, dejmo se mal oddolžit. Tko da zares to ni slaba zgodba, to je u bistvu ful pozitivna, ker lahko nadgradi naš odnos s sosesko.

N: Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni? Katere so možne pasti?

E: Pozorni mormo bit predvsem na potrebe iz strani skupnosti. Res raziskat to in se odzivati na te potrebe. Pasti so pa naša miselnost, kaj mi mislimo, da soseska potrebuje, in ravnotežje med tema dvema. Udejanjit te potrebe in pol gledat rezultat.

N: Kdo vam je pomagal?

E: Tuki gre itak za sodelovanje z LPP-jem, mestno občino in našim zavodom, brez tega ne bi šlo. Potem pa tuki smo mel zaveznike, tut na četrtnih skupnostih mam svoje zaveznike k vejo kdo smo, kaj počnemo. Potem pa so zavezniki vsi ljudje k vsaj mal štekajo kaj delamo, vsaka tista mamica k prnese piškote pa kavo, vsak otrok k prnese od doma 5 jajc, vsak k prnese liter vode, al pa šalce k nm jih manjka.

MDC

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

1.1. Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?

1.2. Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru oziroma na področju kjer se srečujete z uporabniki? Kaj počnejo vaši uporabniki, kakšna je njihova vloga?

1.3. Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?

N: Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?

NI: Včasih mi povejo kaj se jim je dogajal v šoli, včasih mi povejo, da so vidl kšnga lušnga fanta, al pa da so spoznal kakšnega novega prijatelja. Potem, včasih pridejo s kakšno novo idejo, kaj si želijo počet v maldinskem centru, kaj bi blo za njih zanimivo, v bistvu vprašajo, če je kakšna stvar izvedljiva, al pa se spomnijo na kakšno stvar, ki smo jo že delal dlje časa nazaj in bi jo želeli ponovit. Včasih pa pridejo tut s kakšno težavo ali pa izivom, na primer, če majo slab dan, al so dobil slabo oceno v šoli, al so se skregal s kom, al se doma ne razumejo lih najboljš in si želijo enga pogovora, malj bolj ena na ena, mal bolj intimno.

N: Kaj pa bi rekla, če bi morala generalno rečt kaj mladi počnejo pri vas, tko da se za eno stvar odločiš.

NI: Js bi sigurno rekla, da se pridejo k nam družit, ker ponujamo en tak prijeten prostor kjer nihče nič od mladih ne zahteva. Nismo tako kot šola kamor morjo hodit, pa morjo ocene dobit, pa morjo domače naloge delat. H nam lahko samo pridejo in se družijo in se mi zdi da je to za mlade najbolj dodana vrednost. Sigurno pa jih zadnje čase mal bolj privabljata dva gaming računalnika, ki ju imamo, tko da jih ful zanimajo video igre pa ta posebnost, da imamo mi en manjši fitnes v kleti, ki je tut zelo zanimiv za mlade v Z.. ker se ful radi s športom ukvarjajo. Ampak čist generalno pa mislim, da pridejo zato da se družijo, brez kakšnih obveznosti, pač sam pridejo in so in se imajo fajn.

N: Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru oziroma na področju kjer se srečujete z uporabniki? Kaj počnejo vaši uporabniki, kakšna je njihova vloga?

Ni: Zadnje čase je zelo zanimivo, mi uradno odpiramo ob 14.00 in smo odprti do 19.00. ampak zadnje čase zlo velik mladih pride že takoj po pouku, to je okrog 13.00 in vprašajo, če lahko delajo domačo nalogo pri nas. Tko da s to izjemo jih spustimo notr že pred 14.00, da imajo tut nek prostor kjer lahko naredijo stvari za šolo u miru, pa da so pač skupi s prjatli, da si mal pomagajo med sabo. Sicer pa ja ob 14.00 odpiramo, običajno takrat pridejo prvi uporabniki, tisti, ki pridejo prvi, al prvi zasedajo kavč al pa prvi zasedajo računalnike. Potem imamo nek dogovor, da nekje vsake pol ure, če je več zainteresiranih, se menjajo na

računalnikih. Pol včasih pride kšna skupinca k bi si rada kej skuhala v naši kuhinji, majo tut to možnost, da pač s hrano, ki jo imamo mi, al pa če si kej sami prnesejo, da si kej prpraujo za pojest. Sicer pa zelo velikrat potegnejo iz omare tut družabne igre in potem se na kavču pač igrajo od Enke, do Jungle streeta, Aktivitija, res ful raznoliko. V dvorani mammo tut športne blazine kjer se včasih mal urijo v kakšnih borilnih veščinah. Pol pa tko, če se bližajo kakšni projekti delamo tut skupi na tem, recimo zdele se bliža nogometni turnir in se pogovarjamo o tem kaj bi lahko dal mladim za nagrade, tistim ekipakke bodo uvrstile na prva trimesta. Jih prosimo da kej prpravjo z nami in nekje do 19.00 se pol še pač družijo. Zelo redko je mir in tišina, ful je živahno vseskoz.

N: Koliko so pa stari?

Ni: ker ni nobene srednje šole okrog, al kakor koli, je večina naših uporabnikov starih tam med 10 in 15 leti, prihajajo tut kakšni srednješolci, ki so pred kratkim zaključili oš in so prej tut dost pogosto prihajal. Potem mal manj je pa tistih med 20 in 25, ki pa pridejo bolj individualno in večkrat zaidejo v fitnes.

N: Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?

Ni: zdej tko kakšne vodene aktivnosti običajno prakticiramo kadar mammo na praksi kakšne študente pedagogike al pa socialnega dela, tko, da bi midva z J.. kot koordinatorja redno pripravljala tedenski program se tega ne poslužujemo, zato ker načeloma mladi pri nas sam so in se družijo. Zato rajš spodbujava njih da kakšno mladinsko pobudo skupi nrdimo, to je neko orodje katerim mi operiramo, rečemo mladinska pobuda, kjer mi u bistvu mladim nudimo mentorsko in finančno podporo, da izpeljejo neko svojo idejo. Loh je to turnir v video igrich, ročnem nogometu, lah so to kuharske delavnice. Recimo mel smo Pečene petke ful dolg in smo vsak petek poskušal kakšno drugo jed nardit, zato, da si znajo tut oni sami skuhat. Ampak no pa tko strukturirano, da bi rekla ob pondelkih delamo to, ob torkih to, itd. Bolj s tokom, kadar ma kdo kakšno idejo jo podpremo, drgač pa tko zlo raznoliko in bolj sproščeno, kakšne družabne igre, video igre, ping pong, ročni nogomet, al se sam pogovarjamo. Odvisno tut kaj se njim dogaja, kok majo v šoli naporno. Mammo pa recimo tekom leta, po obdobjih neke projekte, ki si jih želimo izpeljat. In tko mammo recimo vsak marec praznovanje odprtja teh prostorov kjer smo zdej, na Zaloški 220. Potem imamo vsak konec maja al pa začetek junija nogometni turnir Plata, ki združi skor celo lokalno skupnost na igrišču. Potem mammo med počitnicam kakšno počitniško aktivnost, temu rečemo Počitnice v Čamcu. Jeseni imamo Neo plato, to je športno druženje, ampak poleg nogometa probamo še kakšen drug sport vključit, pa da se mladi spoznajo z njim. In konc leta, decembra nekje mammo projekt, ki mu rečemo Čamac pluje in daruje, kjer u bistvu nrdimo neki dobrga ne vem za kakšno dobrodelno organizacijo, al pa recimo lani smo pekl piškote in jih pol razdelil po lokalni skupnosti in organizacijam, ki delujejo v Zalogu.

N: Glede fitnesa, ping pong mize in nogometne mize, a to ste na pobudo uporabnikov priskrbeli al sami od sebe?

Ni: Fitnes je nastal na pobudo mladih, to je blo že ful časa nazaj preden sva bila oba z J.. zaposlena tuki, tko da smo na njihovo pobudo mi zagotovil pa še s kakšno donacijo še dodatno opreml prostor. Med tem je ko ping pong miza pršla do nas zato, ker je v Črnučah niso imeli več kak dati, ker so prestrukturirali prostore, mi mao pa ful velike prostore, in so bli

mladi ful ful zadovoljni. Enako je z ročnim nogometom, dve mizi imamo in obe sta bli donaciji.

2. Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

2.1. Če se vam zdi, da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite, da do tega prihaja?

N: Če se vam zdi, da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite, da do tega prihaja?

Ni: V resnici bi si želela, da bi bili mladi mal bolj aktivni, da bi večkrat dal kakšno svojo pobudo al pa bli pripravljeni pomagat pri kakšnih mal večjih projektih. Tko da ja zdi se mi , da so večkrat pasivni kot aktivni bi pa mogoče to pripisala tut samemu post koronskemu obdobju, se mi zdi, da v tem času ko smo mogli tut mi zapret vrata oz jih pripret, v vsakem primeru v nekem določenem obdobju nismo mogli sprejemati skupin so lahko sam na kakšen individualen pogovor prišli, in se mi zdi, da takrat, ko jim je bio ful stari odvzetih in ta možnost skupnega preživljanja prostega časa, da so po tistem postal bolj pasivni in se manj odzivajo na to, da bi sami ful velik počel. Ker pač takrat, ko so si to želel tega niso mogli zdej pa, ko je spet ta možnost mam pa js občutek, da se jim mal ne da. Lahko da je to sam moje subjektivno mnenje ampak ne vidim neke samoiniciativnosti pri njih, res jim je pomembno sam to, da se oni družijo, da imajo nek prostor k jim to omogoča in jim je to čist dovolj. Tko, da se tut mi pogovarjamo kje jih spodbujati kje pa pustiti, da ne postanemo u bistvu tut mi, da zahtevamo nekaj od njih.

Pa tut v šoli velik zahtevajo od njih, velik se morjo učiti, pol majo tut kšne treninge in vse te aktivnosti neki terjajo od njih in nekak se mi zdi, da je Čamac edini prostor kjer lahko samo so. Tko da po eni strani želimo to spoštovati po drugi pa želimo, da izkoristijo naše znanje, naš prostor, da se še kej družga naučijo, da okrepijo kakšne kompetence, ki jim bodo pobagale, da bojo lažje samostojni.

3. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

3.1. Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja?

3.2. Ali imate kakšne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo uporabnikov? Imate kakšno idejo, kako povišati stopnjo aktivne participacije?

3.3. Kako bi rekli, da vpliva aktivno sodelovanje mladostnikov na njih same?

N: Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja?

Ni: mi uporabljamo za beleženje obiska in tudi za aktivno participacijo eno orodje oz spletno stran, ki se ji reče Logbook in tam je zanimivo spremljati, ker beležimo tut fasilitacijo mladih. Se prav to so neke aktivnosti, ki jih mladi izvedejo sami. V Zalogu recimo je na mesečni ravni fasilitacije 8%, mi kot zavod si pa želimo, da bi blo tega vsaj 25%, to mamo tut v letnem cilju napisano za naš mladinski center in se mi zdi, da zlo počas lezemo gor. Je pa to lažje dosegati s tistimi mladimi, ki se priključijo mladinskemu centru že kot al prostovoljci, praktikanti, ker taki mladi že majo neko idejo, da si želijo neki nrditi. Pri teh uporabnikih, ki prihajajo vsak dan morš pa ujeti njihov dobr dan al pa najdt njihovo strast, tist kar jim je res fajn in tm pol

spobudit, da bi kej nrdil. Tko, da če imaš več prostovoljcev, več praktikantov je tut lažje, da mladi fasilitirajo. V Zalogu je pa to mal problem, ker smo tolk delč.

N: Ali imate kakšne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo uporabnikov? Imate kakšno idejo, kako povišati stopnjo aktivne participacije?

Ni: V resnici je dost preporosto, vsaj v teoriji, tolk časa kokr ti vložiš v mlade tolk ti bodo oni vračal. Tko, da se mi zdi, da je idealen pristop, da ti mlade bolj aktiviraš, da si tut ti aktiven z njimi. Da ko pridejo mladi, da ne delaš neki na računalnik ampak, da se usedeš zraven njih, da se pogovarjaš z njimi, da ugotoviš kaj jih spolh zanima. Ker se mi zdi da več kot se pogovarjaš z njimi bl se ti tut oni odprejo in bl tut pokažejo neke svoje dele k jih drugač sploh ne bi opazi. Tko da tok k mi vlagamo v njih tok loh tut pričakujemo v zameno, kar pa je včasih izziv zaradi nekih časovnih stisk, nekih drugih projektov, ki jih peljem izven naših mladinskih centrov na zavodski ravni al pa celo na mednarodni ravni. Pomembno je, da ne obupaš ko ti neka oseba reče ne js pa to ne bi, ampak da poskušaš, še kdajdrugič. Lah da je mela slab dan, lah da stvar k si jo želel pač ni bla zanjo, tko, da tut poslušat kaj jim je zanimivo, ne samo neki kar mi mislmo da bi blo ful dobr, velikrat se ujamemo v to zanko, da js kot koordinatorka predvidevam kaj bo mladim zihr ful dobr. Ampak to izhajam iz sebe, js sm pa ne vem 20 let starejša od njih tko da ne more bit čist kok kokr si js mislm za njih. Tko da pogovarjat se z njimi, poslušat in najdt primeren trenutek ko bodopripravljeni neki nrdit. Pa kar sm opazla je to, ko majo eno idejo, čimprej jo izpeljat. Ker se js recimo dostkrat ujamem v to načrtovanje in se ga raztegne in pol njih že trikrat mine. Tut predstavn mormo znat, za koga mi to delamo, ne zame, delamo za njih in mormo tut tko predstavn da bojo vidl, da bojo mel neki od tega in je pol večja verjetnost da se bodo nečesa lotil.

Drgač pa mladinske pobude, al pa ad hoc projekti. To so projekti k so večji, bolj obširni, zahtevnejši, kjer smo po navad vodje koordinatorki ampak vključujemo mlade vsaj v kakšne dele, al pri viharjenju z možgani, al pri pripravi, al pri izvedbi, pač pri evalvaciji je itak super da so zraven. Ampak nekak s temi načini kjer jim povemo da lahko tut oni vplivajo na to kako se uporabljajo sredstva, ki jih imamo MZ na voljo. Se mi zdi, da jim to da eno moč soodločanja in neki kjer majo oni besedo.

N: Kako bi rekli, da vpliva aktivno sodelovanje mladostnikov na njih same?

Ni: daje jim eno moč da soustvarjajo, da ni to sam prostor kamor pridejo in morjo počet kar drugi rečejo ampak dejansko se jih posluša in se jim da možnost odločanja. Pa zdi se mi da so pol naslednjič k se vključujejo v kakšen projekt al pa ko se odločjo da bojo sami kakšnega izpeljal so ful bolj samozavestni. Fino je, če imaš možnost opazovt eno mlado osebo kako se pač razvija, kako tut postane prostovoljc, al pa kako ta prostovoljec postane potem naš študent, mogoče celo zaposlen. Smo mel že več takih primerov kjer so šli od prostovoljcev do zaposlenih, tko da to je idealna krivulja.

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

4.1. Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi? Kako to vpliva na njih? Se vam zdi, da imajo posluh za tovrstne dejavnosti? Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

N: Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi?

Ni: najbolj aktivni smo pri ločevanju odpadkov. Lansko leto smo mel eno praktikantko s Češke, ki se je tok angažirala, da je pripravla za vsak koš za odpadke, ki ga mammo za steklo, za papir, embalažo pa za bio pa za mešane, je pripravla navodila kaj se v katerega od košev odlaga. Pa trudimo se spodbujat mlade, tudi izven našega mladinskega centra, da odlagajo odpadke v za to namenjene zabojnike. Tko da letos smo se tut udeležil čistilne kacije, ki jo je Četrtna skupnost skupi s Turističnim društvom Zalog organizirala. Nimamo pa tok projektov kjer bi al staro pohištvo preoblikoval, se pa trudmo kakšne stvari, ki se pokvarijo popraviti, ne samo da se jih vrže stran ampak da se proba ponovno usposobit.

N: Kako to vpliva na njih? Se vam zdi, da imajo posluh za tovrstne dejavnosti? Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

NI: Js si bi želela, da bi bolj vplival. Ker če smo pri nečem tako osnovnem kot je ločevanje odpadkov, poleg tega da so neka navodila napisana, da res zagotavljamo ločene zabojnike že v centru ne samo pred centrom, da mladi pač še vedno mečejo smeti čist po svoje, al sploh ne ločujejo, al zanalašč vržejo v napačne koše. Tko no se mi zdi, da jim to ni tolk pomembno. Da se ne zavedajo nekega vpliva na okolje. Tut lani smo mel na Neo plati je bil tri dnevni dogodek, smo mle an dan posvečen oblikam trajnega prevoza in sta blat ut Ljuba in Drago z nami tm, govoril smo o tem, da se uporablja javni prevoz, da se lahko uporabljajo skiroji, kolesa, rolke, namesto avtomobilov al pa motorjev. Ampak se mi zdi, da je to ful tek na dolge proge, da tut ne vpliva tok kokr bi si želel, da bi mogl to bolj naslavljat, mogoče ideja za v prihodnje.

5. Kako zagnati nov skupnostni center?

5.1. Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmaji), ki je namenjen mladim? Kako pridobiti uporabnike? Kje začeti? Kako je z odnosi z ostalimi v okolici? Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni? Katere so možne pasti? Kdo vam je pomagal?

N: Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmaji), ki je namenjen mladim?

N: Kako pridobiti uporabnike?

Ni: nimam izkušenj. No recimo da sem bila nekoliko vključena v zaganjanje Borca, ne tok neposredno. Ampak ker smo blizu smo tut mi želel pomagat s tem, da smo naše uporabnike kdaj pripeljal na aktivnosti na busu. Se mi zdi super, da se centri med seboj podpiramo na tak način, kjer se lahko. In da mladi tut Mal zamenjajo neko okolje k so ga navajeni, grejo pogledat kej nouga. Tko da smo aktivno sodeloval z eno sicer manjšo skupino mladih, ampak men se je zdel pomembno, da je vsaj nekdo je pršu, ko se je B.. vzpostavlu, k so se pred busom prale plahte k so zdey streha, pa k se je notr čistu, pol k so praktikantke s Poljske pripravile eskape room so se naši mladi ga udeležil, tko da na ta način. Se mi zdi da je tut eden od načinov kako ga spodbujat. Ker tut v lokalni skupnosti, če ljudje neki vidjo, da se neki dogaja, da ljudje prihajajo in da jih je Mal več, takoj vzbudi zanimanje se koga drugega. Pomembno se mi zdi, da tiste enote Al pa centri k smo že vzpostavljeni se na kakršenkoli način to podpremo. To smo poskusil, se mi zdi da je bilo dobro sodelovanje in se trudimo to vzdrževati se zdey.

N: Kje začeti?

Ni: js bi rekla da začneš v lokalni skupnosti, pogovor s prebivalci lokalne skupnosti, najprej preverit če se tut njim zdi to potreba, Al spet ti izhajas iz sebe in si prepričan da oni to rabijo. Tko da najprej to pa pridobi mnenja, pol se pa obrnt na pristojne osebe. Ne vem a na uradih četrtne skupnosti, zdej odvisno v katerem kraju smo. Al na občini sami. Se začet pol pogovarjat o možnostih prostora, v kakšni obliki bi to delovalo, Al pač kot javni zavod, Al nevladna organizacija. Ker v Sloveniji imamo oboje, mladinski centri niso samo javni zavodi ampak so tut nevladne organizacije, društva. Pol pa ja prevert če je kakšna možnost, tko k smo mi sklenil partnerstvo z LPP-jem, k smo dobil odsluženi bus in je to zdej infrastruktura, tko Mal preverit kakšne so možnosti.

Kako je z odnosi z ostalimi v okolici?

N: Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni? Katere so možne pasti?

Ni: mogoče ravno to, da maš ti idejo, da nekdo nekaj rabi pa sploh ne preveriš, če je temu tko. Se prav nujno nrdit neko raziskavo. Pa mogoče že let preveč takoj. Ker mladinski centri in pridobivanje uporabnikov, to je tek na dolge proge in če pač še v prve pol leta se ne pokažejo neke ful številke Al pa ful veliki obiski, to ne pomen da je neki slabo, samo traja da se ljudje nečesa navadijo, da neki za svoje vzamejo, začnejo prepoznava neke prednosti k so. Tko da ne prehiter obupat pa ne preveč na enkrat. Postopoma uvajat, probavat različne stvari, se povezovati z organizacijami v lokalnem okolju. Pa ja ne smeš se zapret pa zelet vse sam narest, čim več se mrežit, spoznava tut se kaj je ostalo kar deluje okrog tebe in iskat neke sinergije, neke možnosti sodelovanja.

N: S kom pa naj bi sodelovali, z ljudmi v bližini ali z drugimi društvi ipd.?

Ni: vsekakor je dobr poznat svoje sosedo, brez dobrih medsoseskkih odnosov težko karkoli narediš. Koga maš v bližini, pa nima veze a so to tvoji uporabniki Al ne, pač naveza neke dobre odnose, tut se predstavit, kaj želiš, da. IV slabega nočeš. Drugo je pa potem organizacije, ki naslavljaajo isto ciljni skupini kot ti. V našem primeru so to mladi, absolutno kakšne šole, društva, športne organizacije, ki se tut ukvarjajo z mladimi. Zato ker oni že majo svojo ciljno skupino, načeloma če nisi neka konkurenca, je fajn da se povežeš z njimi.

Kdo vam je pomagal?

Kaj meniš o tem, da kljub temu da si mladinski center daješ poudarek na dobre odnose s skupnostjo?

Ni: podpišem takoj, se mi zdi da se z Jonom zadnje pol leta Mal bolj trdova ponovno vzpostavi stik z organizacijami v Zalogu. To so gasilci, turistično društvo, osnovna šola, tut Mercator, ki je neposredno zraven nas. Vsi imamo na tak ali drugačen Način opravlka z mladimi, a ne bilo dobr da bi skupaj počel stvari ki so fajn za mlade, bi skupi podpiral to. Včasih smo preveč vsak s sabo zaposleni, ne da maš cs se na druge okrog sebe gledat, je pa ti ena ideja. Ce ne pač tekmujemo, gasilci majo svoje mlade in te ne bojo Nikol prišli v Camac, potem župnišče mA spet eno svojo skupino. Nek tak občutek imam kda si jih ne normo delit. Js mislm da bi bilo treba več tega in tut da je bolj za mlade Konc koncev.

MDČ

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

1.1. Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?

1.2. Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru oziroma na področju kjer se srečujete z uporabniki? Kaj počnejo vaši uporabniki, kakšna je njihova vloga?

1.3. Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?

Ni: Šiška temelji na 4 stebrih, kultura in umetnost, šport, glasba in pa film. Seveda smo pa odprti za vse, če ima kdo dobro idejo mam js to logiko vse se da, al pa vsaj poskusimo.

N: Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?

Ni: čist različno, eni prhajajo sm zato, ker se navežejo na koordinatorja, eni pridejo samo pozdravit, eni mal sam hengajo, drugi majo doma stiske pa je to neko pribežališče, nekateri se pa pridejo sm izobraževat. Torej delavnice, glasbene delavnice, ker mamo zlo pester program, in to so delavnice, ki po navadi zlo velik stanejo tlele majo pa možnost obiska delavnic in si pridobit znanje, ki jim bo pomagal naprej za nadalnje njihovo raziskovanje in glasbeno ustvarjanje. Na primer abelton, skrečanje. Tlele majo tut možnost in opremo, ki je kr draga, tko da če želijo se preizkusit, lahko probajo, če jim to odgovarja al ne in potem naprej raziskujejo in ulagajo v to naprej.

N: Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru oziroma na področju kjer se srečujete z uporabniki? Kaj počnejo vaši uporabniki, kakšna je njihova vloga?

Ni: center se odpre ob 14.00 in zapre ob 19.00. nekateri pridejo sm se samo mal podružit, hengat, igrco kako odigrat, fuzbal kak odigrt, povedat kakšen so mel dan, kako gre v šoli. Potem pa odvisno, uni športniki vzamejo gole, grejo trenirat, ker majo zdej plato in majo dogodek. Drugi spet pridejo na kako delavnico, če jo mam, na primer četrtki so bli zdej kr močni, pride prou že skupina, formirana skupina in pač ustvarjajo. Tko da odvisno od dneva, eni pa res sam živjo pridejo rečt.

In potem, ko se delavnica opravi se vse to pospravi, mam zlo striktno pravilo, da pustiš tako kot si našel center, oz še boljši. Za sabo je treba pospravljat, s tem krepimo tut nek odnos do stvari, soljudi in centra.

Ti ki pridejo pozdravit so kakšen dan več časa kakšen dan pa samo, ko čakajo bus pridejo rečt živijo, ker nimajo časa.

V začetku šolskega leta so se sem prihajal tut učit in so si pomagal drug drugemu, se izpraševal in tko naprej. Tko da odvisn od dneva, zdej so bli kr zasedeni z zaključevanjem ocen.

Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?

Ni: Mam glasbene delavnice, ene so iz javnega povabila, to je na ravni zavoda, je kot neke vrste razpis na katerega se lahko zunanji izvajalci prijavijo in, če so izbrani nam pomagajo ustvarjat naš program. In na javnem povabilu ravno ta teden potekajodelavnice abeltona, to je glasbeni program s katerim lahko ustvarjaš kakršnokoli glasbo, ampak predvsem se za elektronsko glasbo to uporablja. To je šnel kurs, cel teden traja po 3 ure na dan.

Prejšn teden smo mel analog, kar pomeni, da imaš analogne sintisajzerje in tudi z njimi ustvarjaš glasbo. To je bil tut intenziven tečaj.

In naslednji teden mam pa tut intenziven tečaj skrečanja.

Mam pa potem tut glasbene srede, kjer lahko vsi te udeleženci k so se udeležil teh delavnic svoje pridobljeno znanje nadaljujejo in u bistvu pilijo. Ker pr teh zadevah je tko, da ti dobiš zlo veliko količino informacij, ampak, če jihti ne uporabiš, ne nadaljuješ svoje delo glasbeno, ti te informacije v bistvu uidejo. Majo pa možnost vsako sredo prit od 15.00 do 19.00 s svojimi projekti in tukaj je mentor, ki te projekte lahko pregleda in svetuje kako nadaljevat, če se je kje zataknil in tut povedat kak trik al pa karkoli.

Ob četrtkihso umetniške delavnice, ki jih vodi naša študentka, to je sicer že mal formirana skupina teh stalnih udeležencev ampak je odprto tudi za vse ostale. Torej kdorkoli se želi pridružit je seveda dobrodošel/dobrodošla.

Potem pa mam različne dejavnosti k jih tut naši praktikanti delajo, zdej smo mel na praksi praktikantko iz španije, mela je Španski petek, pa skrivnega oboževalca. Potem je ona delala tut kdaj ena na ena, ker je naša uporabnica izrazila željo, da bi želela met več konverzacije, tko, da smo tut to organizirali zanjo.

Potem pa mam različne mladinske pobude, to je pa ko uporabnik sam pristopi do nas pa reče jaz bi pa neki. Zdej pripravljamo razstavo, to je fotografska razstava našega uporabnika, to je njegova prva razstava. Poleg razstave bomo sprintal tudi magazine, to je bila njegova želja.

Mel smo foto ponedeljek, učil so se kako fotografirati in obdelovat fotografije s prenosnimi telefoni.

Izdelava nakita.

Pol smo mel tudi razstavo Vala Janežiča, ki hodi na oblikovno šolo, mel je solo razstavo in smo mel vse njegove slike razstavljene kar nekaj časa.

Glede športa mam pa našo fuzbal ekipo, ki se imenuje Šiška sirnica. Mel smo tut Šiška el clasico. Kupil smo prenosne gole, je bil tut en lušn dogodek kjer so pršli tut zunanji, ki niso tako pogosto tukaj, so se odzvali povabilu.

2. Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

2.1. Če se vam zdi, da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite, da do tega prihaja?

N: Če se vam zdi, da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite, da do tega prihaja?

Ni: nekateri ja, nekaterim je dovolj da so samo tuki in nimajo neke potrebe da bi dal to nazaj, je pa tut razlika tlele, ker jih js skos stimuliram in jim rečem pa dej neki nazaj, sej lepo da si tuki, ampak dejva neki najdt kar tebe zaganja, kar ti bo všeč pa ti bom pomagala to narest. Nekateri se odzovejo temu nekateri pa pač rečejo ah Nina spet teži s pobudami. In to morš kot koordinator nekako začutit kdaj prtisnt kdaj pa popustit in rečt lej je tuki in je pač goba. Ker jih itak iz vseh strani bombardirajo. Tle je edin mogoče razlika da dobijo prostor, da lahko svojo strast, svoje zanimanje bl izpopolnejo.

3. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

3.1. Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja?

3.2. Ali imate kakšne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo uporabnikov? Imate kakšno idejo, kako povišati stopnjo aktivne participacije?

3.3. Kako bi rekli, da vpliva aktivno sodelovanje mladostnikov na njih same?

N: Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja?

Ni: trenutno sem zadovoljna, ker učeri recimo smo mel tri aktivnosti, karkoli se je tle dogajalo je blo aktivno. Pridejo pa tut kdaj obdobja k ni tok našponano in takrat človek seveda misl, da lahko kej bl bli aktivni. Ampak včasih je pa dovolj tut da sam pridejo pahengajo, ker ne morš jih skos.

N: a pridejo kdaj tut sam na pogovore?

Ni: ja pridejo, si jim svetovalec, zaupnik, ljubezenske težave.

N: Ali imate kakšne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo uporabnikov? Imate kakšno idejo, kako povišati stopnjo aktivne participacije?

Ni: js nekako izhajam iz tega da jih poslušam, da povejo kaj jih zanima. Ker včasih ti še tok lah mislš kaj bi blo loh dobr za njih pa na konc nima tazga učinka, kokr neka čist preprosta zadeva, ki je pršla iz njih.

N: Kako bi rekli, da vpliva aktivno sodelovanje mladostnikov na njih same?

Ni: definitivno jim poveča samozavest, zato, ker so ponosni na to, da so izpeljal en projekt k so si ga zadal in so ga snoval od začetka do konca. Ker ti k prjaulaš mladinsko pobudo morš ti u bistvu svoj prvi projektni načrt oddat. Izkušnja ki jo dobiš s tem, in tut znanje kok gre enga angažmaja, ene energije, da se neki zgodi je zlata vredno, ker tut oni pol gledajo drugač, konc koncev tut na naše delo. Vidjo kaj vse je potrebno, da se izpelje nek projekt. Prpraula jih naprej za življenje, pa uči jih neke odgovornosti. Pa tut na ugledu znotraj centra dobijo. Na enkrat rata največji car ker je neki naredu, ker vidjo.

Teh mladinskih pobud je kr neki, ker smo tut bolj samostojni, ker to so manjši projekti, za manj denarja in ga tut lahko koordinatorka sama odobri. Daje nm mal bl proste roke. Se mi zdi super orodje, k tut lahko dobr zapolni vsebino in program centra.

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

4.1. Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi? Kako to vpliva na njih? Se vam zdi, da imajo posluh za tovrstne dejavnosti? Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

N: Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi?

Ni: Ja to je nm ful pomembn. Mi mamo kr ene par načrtov. Tut učimo jih o tem, ločujemo itak. Tole zelenico tlele zunanjo želimo obnovit, tut povezal se bomo z Društvom Trajna, ukvajajo se z ozelenitvijo urbanih površin. Še več bo tega. Tut ta ideja za zelenico je prišla s sodelovanjem z uporabniki, vsi skupaj smo prišli do te ideje. Če se bo ta projekt izvedu bo po moje to super poletna aktivnost.

N: Kako to vpliva na njih?

Ni: Js mislm da dobro vpliva, ampak to je zdej vse tko mal v luftu. Ker če bi bil ta projekt že izveden bi ti rekla ja k je vroče grejo pod drevesa pa jim je d best, zdej pa tega ne morjo. Ampak ja smo trajnostno naravnani, kokr si vidla mamu v predsobi paleta, iz palet narjeno pohištvo. Men je ponovna uporaba ful pomembna, da vidjo, da ne rabiš vsega zavreč takoj ampak mu lahko daš novo namembnost.

N: Se vam zdi, da imajo posluh za tovrstne dejavnosti?

Ni: to je moja želja, moja želja je ustvarit prostor kjer se bojo oni počutili zelo fajn in zaradi tega bojo oni tudi radi hudil in tudi radi ulagal. Moja življenjska logika je, pustiti boljše kot si dobil, ker s tem obogatiš sebe in druge. To je moja želja, kako pa bo, pa ne vemo, ampak ne moremo posploševati.

Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

5. Kako zagnati nov skupnostni center?

5.1. Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmaji), ki je namenjen mladim? Kako pridobiti uporabnike? Kje začeti? Kako je z odnosi z ostalimi v okolici? Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni? Katere so možne pasti? Kdo vam je pomagal?

N: Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmaji), ki je namenjen mladim?

Ni: ne zares, ampak ko sva s prejšnjo sodelavko prišle v šiško je bil to mrtu center, tko da sva na nek način tale center na novo zagnale.

N: Kako pridobiti uporabnike?

K: men se zdi, da se more začeti vse s prostorom, mi smo pršli iz ulce. In pač je bla klapa, maskare smo mel skupi, žural smo ga skupi. Prvo je prostor pridobiti. Do župana oz do človeka, ki nekaj lasti. Prostor po navadi dobiš razjahan u eno in tuki se začne prvo povezovanje skupine, prvi dogovori, spoznavaj folk a je odgovorna ali ni, a zamuja, kakšne spretnosti ma. In pol se prostor uredi, valda žurke in vse kar si hotu delaš, mi smo mel video produkcijo močno pa muziko. Potem pa počasi pride prijava na projekte, izpolnjevanje enih obvez, ki jih kot društvo in mladinski center imaš. In mi smo bili zelo proaktivni v teh sedmih letih, da smo pa.. obvezno je pa povezovanje, iskanje novih mrež, ki so tebi podobni, aktivnosti, ki zanima meščane, pogovarjat se z ljudmi in met konkretne dobre stike in odnose z županom na občini oz z ljudmi, ki upravljajo recimo stavbo ali pa k ti dajo nek denar. Ker ti potem delaš v dobro krajanom sploh ne seb. Seveda izkoriščaš to kar tebe zanima. Pomembno meni je, da met mladinski center je to, da to je neka platforma, rečmo temu soba ali pa dnevni center, ki čez leta dobi določeno orodje, računalniki, kamere itd., da lahko mladostnik znotraj tega ustvarja, ker drugač ne bi mogu. Najboljši koraki se zgodijo takrat ko pride do te transformacije, ko en pasiven obiskovalec rata aktiven.

Ni: kar se tiče Šiške je pa tko, prostor smo mel nismo mel pa uporabnikov. Valentina je zelo dobr štartala in potem tudi js k sm se ji pridružila, in sicer s čim, z aktivnostmi, ki jih zanimajo, z programom. Igranje družabnih iger ja, more bit, ker smo mladinski center ampak kaj še.

Takrat so ble plesne delavnice se spomnem. Od teh plesnih aktivnosti do tega da si odprt in jih poslušáš.

N: Kje začeti?

N: Kako je z odnosi z ostalimi v okolici?

Ni: Ja sodelujemo in želimo še več. Ravno te Četartki so se zgodil v sodelovanju z OŠ Jakopič, ampak to zato, ker jih je profesoriva usmerla sem. Delal smo to da se povezujemo Šiška el clasico, ker te fantje drugi, ki so jih izzval niso iz ČMC-ja ampak so se spoznal na dvorišču tlele pr OŠ. Drgač pa zlo dobr sodelujemo z blokom, zahvaljujoč valentini, in mel smo tut en projekt k na konc ni bil izveden, ampak ne zrd ns ampak zrd enga umetnika, hotl so nek poral nares ampak do tega potem ni pršlo.

Ravno učeri je bla ena fajn zgoba, ena uporabnica k je ful angažirana je sestavljala ekipo in je rekla a lah tut sošolce povabm, sm rekla, ja ja ne. Pa tut zelenica, js jo vidm k ena zelena vrata, ful folka se spogleduje s prostorom ampak stopi pa ne notr. Seveda neznan prostor pa neznani ljudje, valda nam šu notr. Posamezniki grejo ampak tko mal špegajo. Zelenica je pa odprta, ne greš v en tak tunelček, greš mimo. Če se bo zrihtal uzuni, to bo eno tako stičišče vseh generacij, sej kok je pa fajn na klopici posedet, od starejših mlajših in tko.

N: Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni? Katere so možne pasti?

Ni: Birokracija, da si ti točen z oddajo nekih poročil, drugo je pa GDPR, da zaščitiš uporabnike.

N: Kdo vam je pomagal?

Ni: frende, po pomoč k tistemu k opravlja prostor oz k županu. Pol pa za nabiranje uporabnikov v OŠ.

MDD

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

1.1. Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?

1.2. Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru oziroma na področju kjer se srečujete z uporabniki? Kaj počnejo vaši uporabniki, kakšna je njihova vloga?

1.3. Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?

N: Zakaj vaši uporabniki pristopijo do vas, kaj so vzroki in razlogi?

M: Najpogosteje je to, da jih pritegne radovednost kaj sploh je tukaj, se pravi vidijo zunanost prostora, eni pridejo s prijateljski kakimi, ki se majo ful dobro, tako da je res tak moment kjer lahko preživljajo prosti čas, enim je to, da je tam kavč pa ful enih družabnih iger, pa ping pong, pa biljard, ki sicer ni v uporabi. Pol pa ko je že malo bolj stik vzpostavljen, oz je mal več zaupanja, pa pridejo z enim problemom in vejo, da je že nekdo tam, ki bo lahko prispeval k izboljšanju situacije. Tako da bolj ko te spoznajo več potreb potencialnih je možno zadovoljit. Ampak to sem imela v glavi uporabnike, mamo pa še druge udeležence, ker mamo starostno do 29 ne. To kar pridejo prostovoljci, praktikanti, tam je pa druga potreba ne, je pa

bodisi učna izkušnja, bodisi pridobiti neko znanje, veščine, spretnosti. Nekateri iščejo družbo, al pa so na neki prelomnici v življenju pa nimajo še službe pa so zaključili študij, pa je zdej to neko tako obdobje osmisli svoj čas. Al pa prou načrtno za kake programe, na primer radio eter pa studio basement pa mestni inkubator ki je pa za mlade od 18 do 29.

N: Kako zgleda najbolj tipičen dan v vašem mladinskem centru oziroma na področju kjer se srečujete z uporabniki? Kaj počnejo vaši uporabniki, kakšna je njihova vloga?

M: Kar je gotovo pri enem dnevu je to, da bo center odprt, to je res fiksno. Odprti smo med tednom med 14.00 pa 19.00 ob sobotah pa med 14.00 pa 18.00. tako da bom v tem času probala bit čim več z maldimi, al pa pač ne vem bom pri kakem projektu pomagala, kakemu od študentov. Al pa odvodla kako delavnico. Pred tem je pa namenjen bolj nekim pripravam, sestankom, intervizijam, supervizijam, kolegijem, odgovarjanjem na maile.

Ko odpremo prvo damo reklamno tablo ven, da vejo kaj se dogaja čez cel teden, potem odpremo logbook, da se lahko vpisujejo, ker to beleži obiske, odpremo vsa okna in vrata da imamo sveži zrak, da vidijo da se je življenje začelo tudi pri nas. Pol pa začnejo počasi prihajati, malo poklepetamo, eni se zaprejo v eno sobo k je ful d best tam. Pol pridejo po kake stvari, si sposodijo žogice za ping pong, al klepetamo. Meni je ful dobro ker tudi pojem kosilo z njimi v centru in je res taki občutek domačnosti, ker si kaj skuhaš al pa pogreješ in pol diši po domačem, zdaj bi se mogoče kdo zgražal ampak je meni fajn. Potem pa tam ob ene 15.00, 16.00 izvedemo delavnico, ko se nabere dost folka, pol se pa malo pospravi po delavnici in zaključimo. Delavnice niso obvezne je pa priložnost.

N: A potem je čisto vsak dan nekaj na razporedu?

M: Ne ni, včasih je blo ampak pol smo ugotovile, da je preveč, ker smo vsi preplavljeni z vsemi obveznostmi in informacijami. Tako da sva rekli da 3x na teden bova ponudle aktivnost, ostale tri dni je pa bolj na smislu druženja al pa če se nekdo ad hoc spomni. Ker midve postavljava program v sredini mesca za naslednji mesec. In se ti lahko dost spremeni vmes, tako da nočeva zabetonirat vsega, tut če se kdo od mladih spomni, da bi kaj izvedu, jih lahko dava na te proste dneve. Pa tut zaradi prakse pa prostovoljcev pustiva. Ampak vseeno se nama pa zdi pomembno jim nekaj ponuditi, ker morš pa vseeno nekaj ponuditi na kar jih boš zahakljaj, na čemer se bodo učili, kar bojo sprobali, da bodo potem tudi sami lahko to izvajali. Pol jih pa probaš navdušiti pa rečeš zdaj boš pa ti kaj naredu.

Kakšne dejavnosti izvajate v vašem mladinskem centru?

Eni pridejo iz šole celi zmatrani in so tam na kavču celi srečni, ker so lahko na kavču in pijejo monsterje. Mlajši pa igrajo družabne igre, ping pong al pa kaj. Potem eni se dolgočasijo, pa jih včasih namenoma pustim, da se malo pacajo v svojem dolgčasu, ker saj moj prvi impulz je tudi daj gremo nekaj narest ampak včasih se jim ne da, tudi karkoli jim takrat ponudiš je brez veze, potem pa rečem poglej malo okoli in se čist vreli pol znajdejo. Vseeno je pa to tanka meja, ker če se pa najde neka ekipa, te gavnarji aveš, morš bit pa malo previden, da ti ne naredijo štale, ker jim je dolg cajt, če jih ne ujameš pravi cajt.

Kuharske delavnice, ustvarjalne delavnice tukaj probamo delat ustvarjalne in praktične stvari, na primer, da si znaš žarnico zamenjat, al pa gumb zašiti. Ob sobotah mam koncept Čiči pa priči, ki je namenjeno temam kar se tiče duševnega zdravlja ampak so pa tut druge teme ki jih naslavljam. Nekaj je blo preko kvizov pa smo odpirali neke teme, nekaj preko filma pa pol

debata z mladimi. Pol so pa stvari sproti, od cirkuških delavnic, športne delavnice. Ful je odvisno koga na prakso dobimo al pa na prostovoljstvo.

2. Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

2.1. Če se vam zdi, da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite, da do tega prihaja?

N: Če se vam zdi, da vaši uporabniki pogosto prevzamejo pasivno vlogo, zakaj menite, da do tega prihaja?

M: zdej jaz ločim na notranje pa zunanje dejavnike, pri notranjih je zato ker al so preveč utrujeni ali pa jih nekaj drugega skrbi in ne morejo bit aktivni. Kar se zunanjih tiče je pa da al so nezanimive aktivnosti, al so aktivnosti, ki niso v pravem času, se pravi al so prehitro al pa prepozno v tem dnevnem ciklu, al je napačen dan, al ni za tapravo ciljno populacijo naštelano. Al je mogoče premalo vključevanja mladih že v proces načrtovanja. Al pa al pomanjkanje informacij, se mi zdi, da mi zajemamo ful mali procent, da komot bi lahko še, da včasih ne pridemo do mladih pa se oni pol po naselju šetkajo. Sej pol probamo pol še po drugih kanalih prit do njih, fb, instagram. Tak da ja informiranost je definitivno ena stvar. Mogoče tudi ta pomislek, če je ta zadeva dost in,a sem jaz tak suverena, da tudi, če moji prijatelji ne bojo sodelovali bom jaz sama sodelovala al bom šla s to skupino. Pa potem ta popularnost socialnih omrežji, dostikrat je tak, da visi tam na wifiju od mladinskega centra in se z nekom pogovarja po spletu, ker mu tisti trenutek stik v živo ni toliko po godu kot pa ta preko spleta.

N: Zakaj pa niso načrtovali pri načrtovanju, ker jih ni bilo takrat ali ker se jim ni dalo?

M: Zdej kake delavnice ki jih imamo se midve spomniva, malo zato ker veva kaj pali malo zato ker jih znava. In zdej lahko je zanimivo mladim lah pa tudi ne.

3. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

3.1. Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja?

3.2. Ali imate kakšne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo uporabnikov? Imate kakšno idejo, kako povišati stopnjo aktivne participacije?

3.3. Kako bi rekli, da vpliva aktivno sodelovanje mladostnikov na njih same?

N: Kako je z aktivno udeležbo, ali je prisotna v zadostni meri, bi si želeli, da bi bila višja?

M: ja js bi si želela, da bi bila višja. Naš cilj je, da bi imeli vsaj pol programa mladi čez, ker ni point da jaz tam sedim pa igram policaja, point je, da si mladi naredijo prostor pa priložnosti, take k bojo njim kul. Če je neka odgovornost do prostora se z lahkoto zmenimo, da imajo za sebe ključe, v smislu da sami pofurajo program, jaz pridem samo na sprehod okoli, da vidim, če vse štima. Tak da mislim da mam še kar eno pot zaprehoditdo tja, ampak ja so pa že. Men je že to krasno da znotraj samega mladinskega centra organizirajo sami stvari, da ni vse samo na zaposlenih al pa na zunanjih izvajalcih al pa praktikantih, da vzamejo to kot nek poligon z legokockami, da jih lahko sestavljaš v varnem okolju.

N: Ali imate kakšne posebne pristope, prijeme, programe, da bi spodbujali aktivno udeležbo uporabnikov? Imate kakšno idejo, kako povišati stopnjo aktivne participacije?

M: kar je ful fajn pri nas je da mam mehanizme s katerimi spodbujaš aktivno participacijo. Eno je mladinska pobuda, eno so projekti, eno je pa mestni inkubator. Mladinska pobuda je ful fajn ker jih lahko mi kot kordinatorji odobrimo v znesku do 100€. To je res da gre najbolj na to da mladi, ki so v mladinskem centru sami predlagajo, da se učijo po eni strani aktivne participacije po drugi strani pa pač da vidijo kok maš ti možnosti, kok je mogoče v lajfu. Potem projekti so že večje stvari, po navadi kordinatorji prijavljajo al pa praktikanti, študenti, tut po obsegu. Pol je pa mestni inkubator ki je za mlade med 18 pa 29 let tam pa dobijo tut mentorja zraven in greš skozi cikel nekih izobraževanj kjer lahko nrdiš neke prve korake, skoraj podjetništvo.

Kar se tiče predlogov, izboljšav trenutno nimam nekaj ful. Je pa res da se za kake stvari tut znajdemo, recimo kar se tiče kuhanja, neke sestavine že mam in če nekdo reče gremo pečt palačinke mam že vse sestavine na dosegu roke in ne gremo za to pisat mladinske pobude.

N: Kako bi rekli, da vpliva aktivno sodelovanje mladostnikov na njih same?

M: jaz misli, da jim da občutek večje lastne vrednosti, samozavest, možnost povezovanja, timskega dela, možnost tega, da lahko preizkuša različne vloge, lahko si šef projekta, lahko si pomočnik na projektu, al pa maš fotkanje čez, tak da neko eksperimentiranje med različnimi vlogami. Potem tut neka fnančna pismenost, ti moraš predvidet katere stroške boš meu, predvidet kako boš vire razporedil, tak da to načrtovanje je vzgoja za življenje.

Ful je dobro da so aktivni ampak včasih jim je težko predstaviti na način, da bo njim kul, da bojo oni razumeli.

N: imaš kakšno idejo kakšen bi pa bil dober način, da bi oni razumel?

M: ful dober način se meni zdi, če pridobiš na svojo stran enega mladostnika al pa mladostnico, že za začetek ne in je on tvoj ambasador, ker js sm tok starejša, da me že drugače doživljajo, recimo Ema je mlajša od mene 12 let, že spet njo drugače doživljajo, jim je bližje starostno. Tako, da je ful dobro če njihove vrstnike dobiš pa da pomagajo aktivirati. Drugače je pa res fajn izpostaviti kaj vse je dobrega za njih, ker ljudje smo v večini naravnani na to, kaj mam jaz od tega, se mi zdi, da je pomembno najt taprave besede. Prodajaš jim, na njim ustrezen način.

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

4.1. Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi? Kako to vpliva na njih? Se vam zdi, da imajo posluš za tovrstne dejavnosti? Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

N: Kakšno stališče imate do spodbujanja trajnostnega razvoja med mladimi?

M: Men se zdi to ful pomembno, ker drugače bi nekam v tri krasne. Tak da jih probamo k temu tut vzgajat, eno je ločevanje odpadkov, potem da probamo vire ki so nam dani res uporabiti, da ne mečemo stran, tudi ko mam kuharske delavnice probamo porabiti že to kar mam, ne da kupujemo nekaj drugega. Potem tut kot organizacija je dost pomembno kje kupujemo, ta naš promo material imamo svinčnik pa na koncu ima pa semenke. Mi tut delamo čistilne akcije v lokalni skupnosti, ker je to ena stvar k je dobra promocija za organizacijo, hkrati je pa dober moment, dejmo poskrbet za skupnost, za čisto okolje. V preteklosti smo meli tut izmenjevalnice oblačil, sezonske, ker nama je blo to z bivšo sodelavko ful blizu, pa

pol je blo ful dobro, ker se je ful prostovoljk vključilo. Zdej smo urejali ta korita v naselju, mogoče ni tok trajnost je bolj okoljevarstvo. Probamo ta mind set širit med mlade, kar se da popravi oziroma pridelaj.

N:Kako to vpliva na njih?

M: Js mislim da so včasih nejevoljni zaradi tega, zdej to govorim za ločevanje odpadkov, ker si tak ne to je plastika daj v plastiko. Ampak to je tko redko, 90 procentov je že itak navajenega, ker je že povsod in jim je mogoče že v krvi. To ko so bile izmenjevalnice je ful folka pritegnilo, ful je bil folk navdušen, ker si zraven lahko še kake dodatke zraven naredu, al trak za lase al pa kaj, da je še malo popestrilo. Se mi zdi, da so bli kar zadovoljni, mogoče sploh ne pomislijo, da gre za trajnost ker jim gre sam za filing, ki je na samem dogodku.

N:Se vam zdi, da imajo posluh za tovrstne dejavnosti?

M: Mislim da je ampak recimo s temi izmenjevalnicami je za določen tip populacije, recimo te zunanji so bli kdaj kaj je to, kar malo s studom. Tako, da maš kake ljudi, ki so ful navdušeni nad tem, maš pa kake, ki jim je to čist tuje, ker ni novo in ne vem.

N:Jim kaj spremeni perspektivo, če primerjate prej s potem?

M: Ja jaz si kar predstavljam da spremeni, mogoče kar zaupam. Ko kuhamo se že tak sproti pogovarjamo kaj bi lahko naredili iztega, recimo, če so kaki ostanki. To bi mogla prou vprašat. Zdej vsmislu te izmenjevalnice je pol počasi izvodenel tist občutek gnusa al pa tsti, ki se niso mogli navadit sploh več niso prihajali.

5. Kako zagnati nov skupnostni center?

5.1. Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmaji), ki je namenjen mladim? Kako pridobiti uporabnike? Kje začeti? Kako je z odnosi z ostalimi v okolici? Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni? Katere so možne pasti? Kdo vam je pomagal?

N:Ali imate kakšne izkušnje z zagonom novega mladinskega/skupnostnega centra ali pa programa (na primer ulični zmaji), ki je namenjen mladim?

M: Ja ko sem se zaposlila pri Mladih zmajih sva skupaj s sodelavcem Črnuče skupaj odpirala. Takrat je bila cela Četrtna skupnost ful navdušena, ker zdaj bojo pa mulčki lahko kam šli, tako, da so nam oni ful pomagali pri tem. Pa to je včasih tak zgledalo kot da greš najmanj v medvedji brlog dol, in pol je itak od zunaj zgledalo grdo, pa folk je mislu da so itak tam same droge, ker je bila to včasih diskoteka, no in pol je bil vuni en gospod iz četrtn skupnosti, en politik ne, in je dobil eno mizo in pol je on dejansko stal vuni in je te mulce noter, ne vem kaj je mel neke sokece na mizi, v glavnem pol je on te mulce skoraj za roko dol prpel ane. To je malo grozno ampak ne glede na to da je to socialno varstveni program, to je neko neformalno učenje, dejansko prodajaš svoj program, prodajaš aktivnosti. In morš ti prepričat te mlade kok je lahko dobro to, kok je lahko enih priložnosti za njih. Tak da včasih jih morš dejansko za rokico prpelat. Tak da to je ena stvar, ne da jih z nečim nagovoriš, da dobiš njihovo pozornost, pa tu če je to sokec al pa neki prigrizek. Pol je ful pomembno met vzpostavljene odnose z vsemi možnimi akterji, predstavniki četrtn skupnosti, šole, drug nevladne organizacije, gasilci, društvo upokojencev, kulturno umetniško društvo. Pač čim več, ker vsi ti ljudje mogoče niso lih mladi ampak ziher majo pa neke sosede, neke vnuke, neke, neke, ki pa bi

lahko bli tvoji potencialni uporabniki. Tak da z njimi gradit odnose, tak skupnostni moment je, ker se mi zdi pomembno ozaveščaj da smo vsi mi pomembni, zato, da bodo meli mladi boljšo prihodnost. Pol pa nahajpat neko skupinico mladih, al preko aktivnosti, ki jih ponujaš, al preko tega, da jim predstaviš kaj lahko pa oni ustvarijo še poleg teh aktivnosti in pol gradit en po en. Ker moja izkušnja je bila lih tak, da na tak način pridejo, recimo zvejo, sta prišla prvo dva al trije, pol pa se je sodelavec menu z njimi in takrat ko pridejo jim 100% namenit pozornost in pol ja kaj pa bi vi tak za opremit. In so rekli, da mormo met za kavo si skuhat in so šli domov in prinesli šalčke in džezvo, in to si že vidu da so malo nogico namočli noter. Al pa skupaj z njimi smo pravila vzpostavljali, kakšno bo delovanje v mladinskem centru. Pol pa se spomnim, da jih je znalo bit iz te badne, ker to so bli mulci ki so znali kar štal delat, so v avte vlamlali pa tak, pa mopede kradli. 15-20 se jih je znalo tut nabrat, samo iz te ekipe. Da sem bla jaz že tak, ok sej maš to, tut če si za eno glavo manjša od njih. Ampak ja so nekaj dobivali. Pa vabit, pa tut njih vabit naj vabijo dalje, pa od ust do ust. Pa itak ta družabna omrežja, sam se mi zdi, da je včasih to tak zasičeno, da je ful težko samo preko tega. Pa dogodki so ful lepa priložnost. Ker mi organiziramo festival Bit mlad je zakon to je konec avgusta al pa junija smo naredili dan odprtih vrat kjer smo predstavili naše počitniške aktivnosti, povedali kaj lahko delaš kje. Avgusta pa je tut temu namenjen in so prišli in starši in otroci iz vrtca, babice in dedki, in pa tut mladi. Preko tega ti gradiš zaupanje skupnosti vate, da delaš nekaj dobrega za njih, seveda skupaj z folkom ki je v skupnosti, tut če zgleda da nima veze s tabo. Ne vem mi vdeno povabimo Dnevni center aktivnosti za starejše, čeprav je festival biti mlad je zakon. Al pa iz knjižnice ki je v naselju. Pač vse okoli.

Kako pridobiti uporabnike?

N:Kje začeti?

M: Težko je, se mi zdi da so to paralelne zadeve.jaz bi štartala prvo s šolo ker je tam največ naše ciljne populacije, pa z vsemi okoliškimi šolami, ki so. Pol bi šla pa v naslednji rundi na četrtno skupnost, pol bi se povezala z vsemi društvi v bližini. Tudi kafiči recimo, če ne drugega vsaj, da so tam letaki, ker včasih se kelnarjem itak ni za ukvarjat z mulci in bi jih rade volje kam drugam napotili. Včasih so šli po krofe al pa po sladice in pol so šli h nam to jest, kar je d best. Pa tut s starši kake stvari. Da greš mogoče na roditeljski sestanek, ker so dostikrat starši odločevalci, da mladi lahko pridjo. Pa tudi, da greš po razredih predstavljat, najboljšeje oboje. Mogoče tut kake kontakte met, da maš kakega informatorja da on pol širi besedo.

N: Kako je z odnosi z ostalimi v okolici?

M: mi smo meli srečo, ker smo bli v kleti, da nas niso tolko slišali. Ker v Bežigradu je biu izziv parkrat, recimo ko mam festival, večerni del je koncert in je fora, da ena soseda je zlo nejevoljna da mam koncert in je klicala. In pol si ti sredi dogodka in se morš pol še z njo menit pa bit silno prijazen. Ker v teh strnjenih naseljih je res veliko različnih ljudi, eni te bodo oboževali eni te bodo pa totalno popljuvali, bi najraje vidli, da te kar ni.

N: Kak preprečiti to?

M: komunikacija, ampak včasih se mi zdi, da kar pride do nekega šuma pa sploh ne veš kak se je zgodu. Ker ti itak obvestiš stanovalce da dogodek bo, ful ste lepo vabljeni, bolj bo glasno. Jaz nimam mailov od vseh prebivalcev bloka, jaz računam, da pošljem predstavnici zbora stanovalcev in bo ona poskrbela, da pride do vseh. In se mi zdi, da včasih pride do

šuma. In pol probaš za dobre medsosedske odnose, decembra ne, k je itak tak dobrodelni mesec, smo vsi na to ok bomo pekli piškote za prijatelje in smo pol to sosedmo v bloku dali, s sporočilom da je od mladinskega centra jih povabli na kavico in zaželeli lepe praznike. Ful je gradnje odnosov.

N: Bi potem rekla, da vi kljub temu da niste skupnostni center ampak mladinski, vseeno delate na skupnosti?

M: meni se zdi pomembno delati na skupnosti, ker samo kot skupnost te naše mlade lahko vzgajamo in tut dajat vedet skupnosti, da to, da smo mi prisotni je dobro za skupnost. Če bi nas odvzeli bi se po moje poznalo, bi nas pogrešali. Ker tudi iz vidika vandalizma, ker zdej kake stvari prestreže tudi mladinski center, na žalost al pa na srečo, kakor vzameš. Včasih se zmanjša vandalizem, ker se mladi zamotijo imajo kam it, majo možnost podpore mentorjev.

N: Na kaj se vam zdi, da moramo biti pozorni?

M: najbolj to, da se vključuje lokalno skupnost, da vzamejo sam skupnostni center za svoj, pa hkrati to držanje meje. Jasno met določena pravila. Postavit dobre odnose s čimveč deležniki, pa držat neko to veliko sliko pa ne samo mikro zgodbe. Pazit da te ne potegne vsak na svoj konec. Pa medsebojna podpora, nabildat ekipo, ki je aktivna, ki dela tam. Da je kontinuiteta pri tem, če zaznate, da je kaka oseba kul, da jo že kar uvajate v ekipo, raje več oseb v ekipi kot premalo. Ker gre za prenos in medsebojno učenje. In negovat to ekipo, z intervizijami, team bildingi.

Katere so možne pasti?

N: Kdo vam je pomagal?

M: Mestna občina itak, k nam je pomagalakakšne komunikacijske kanale odpret do predstavnikov četrtne skupnosti pa tak. Šola, je ful pdpore dajala, ker poznamo situacije ko je šola lih kontra delala kar je ful bedno.

8.5. PREPIS INTERVJUJEV: UPORABNIKI

UPA

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

N: Kje si zvedel za Borca? Kako dolgo že prihajaš na Borca, kako pogosto ga obiskuješ?

M: V bistvu sm šla enkrat do prjatlice in sm vidla da so tle neki repal in pol sm šla do prjatlice in je rekla, da je ta avtobus zdej za otroke tle. In se tuki igramo zdej.

Mal pred zimo.

Po navadi obakrat, razen, če mam kakšne obveznosti

N: Zakaj prideš na Borca?

M: Zato, ker mi je zabavn tle, vedno kej novega spoznam, k se pogovarjamo velik, k različne stvari delamo.

N: Kaj bi delala, če ne bi prišla na Borca?

M: Doma bi bla, dolgočasila bi se al bi se pa s prijateljicami kej odzuni igrala.

N: Ali hodiš na Borca sam ali še s kom? Si spoznal kakšne nove prijatelje?

M: Ja včasih s prijatli pa s svojim bratom.

Eno sem spoznala.

N: Kaj ti je dobro na Borcu?

M: spoznam kej novega, recimo kako se peče palačinke s tisto stvarco. Pa dons k smo gledal videe o avtomobilih.

2. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

N: Kaj počneš na Borcu?

M: Igram se, pogovarjam se, pomagam. Recimo čistla sm za otvoritev pa kdaj ko je konc že avtobusa pomagam notr znest stvari.

N: Ali se ti zdi, da bi bil lahko bolj aktiven? Da bi lahko uresničil kakšno svojo idejo?

M: Ne vem, enkrat smo hotl naredit že lov na zaklad sam nm ni ratat pol.

N: A bi še enkrat probala?

M: Loh, sam to ful časa traja.

N: Kaj bi potreboval, da bi uresničil svojo idejo?

M: Pomoč, ker ne morm sama. Kakšna od vas pa kakšen od prijateljev. Ker je maja tut že kupila nogavice.

3. Kako vpliva delovanje skupnostnega centra Borc na skupnost?

N: Ali si spoznal koga novega iz soseske?

M: Lejlo pa Belmina, mlajša. Od starejših nikogar. Gospoda s kužkoma sem spoznala.

N: Si že prej prihajal na ta konec? Kaj je bilo prej tukaj?

M: Ja, k sm šla h prijateljici, ki je v bližini. Ne spomnim se kako je bilo prej tukaj, po moje so bila drevesa. Ni bilo asfalta pa igrišča. Nikoli se nismo tukaj igrali, ker je mela prijateljica trampolin, tukaj pa ni bilo nič za početi.

N: Ali se ti zdi, da bi šel lahko vprašati kogarkoli iz soseske, če bi kaj potreboval (na primer jajca, mleko, sol, vodo, telefon za poklicati starše)?

M: Ja mogoče, res je, da nobenga tle ne poznam, poznam od prijateljice babico tle, mogoče bi njo šla. Ostalih pa ne. Odvisno kakšne težave bi ble.

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

N: Si na Borcu spoznal kaj novega? Si videl kaj česar prej še nisi?

M: Tazga avtobusa za igranje pa da komu pomagaš tko. Velik različnih stvari delaš, ki jih po navadi ne. Tudi stranišča takega še nisem videl.

N: Kakšno stranišče imamo na Borcu? Ali veš zakaj si umivamo roke z deževnico in izplakujemo na način kompostnika?

M: Kompostno, ful različnih idej mate tle. Dobro, zanimivo, zabavno.

Zato, da rade za kompost, pa tudi kam bi šlo to, bi ogle razkopati pa cevi do, pa to vzame ful časa, več kot je že zdaj trajalo. Več bi bilo onesnaževanja, zdaj pa še tko pomagaš naravi.

N: Kaj veš o trajnostnem razvoju?

M: nisem še slišala za ta izraz. Lepo se mi zdi skrbeti za naravo, ker pomagaš. Mi onesnažuješ naravo. Jaz bi tudi tako delala, za enkrat pa nič podobnega še ne delam doma.

N: Kako gledaš na to, da sedaj mi uporabljamo avtobus, ki bi ga drugače zavržli?

M: Tudi uredu ker bi bilo velik več odpadkov in spet pomagamo naravi, pa tudi otroci namesto da gledamo v telefone se tukaj pogovarjamo pa igramo, delamo različne nove stvari.

UPB

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

N: Kje si zvedel za Borca? Kako dolgo že prihajaš na Borca, kako pogosto ga obiskuješ?

Mt: Za Borca sm zvedu tko, k smo se s prjatli ful igral tle, že preden je blo naselje zrihtano in pol sm na enkrat vidu, da je bus tukej in me je začel zanimat.

In hodm od kar je odprt.

N: A si ga tut pomagu delat?

Mt: Ne takrat sem bil na morju. Takrt nism mel časa nč, drgač bi prihaju.

N: A ti je žou?

Mt: ja ful.

prihajam kdaj vsakič, kdaj sam enkrat kdaj pa nikol, ker mam treninge.

N: Zakaj prideš na Borca?

M: ker je ful zanimu, velik stvari lah počnemo, prjazni so, usi.

N: Kaj bi delu doma, čene bi sm pršu?

Mt: Najbrž bi se zuni igrou s prjatli

N: Ali hodiš na Borca sam ali še s kom? Si spoznal kakšne nove prijatelje?

Mt: po navad sam, drgač pa še s sosedom, prideva skupi. Pa včasih je blo tut velik mojih sošolcev, zdej ne hodjo več, ne vem zakaj, najbrž nimajo časa. zrd šole pa treningov. Zdej je ful več treningov, ker pozimi so bli samo v telovadnicah, zdej so pa še zuni, na rekah.

Nisem spoznal novih prijateljev, razen vsa treh.

N: Kaj ti je dobro na Borcu?

Kako je urejen, kako je narejen. Pa zanimive aktivnosti so, velikrat ustvarjamo, kuhamo, vse skupi.

2. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

N: Kaj počneš na Borcu?

Mt: pečem palačinke

N: Ali se ti zdi, da bi bil lahko bolj aktiven? Da bi lahko uresničil kakšno svojo idejo?

Mt: Ja loh, sam po navad nimamo dost sestavin. Lah bi vsakič k prideš prneseš eno stvar za palačinke.

N: Kaj bi potreboval, da bi uresničil svojo idejo?

Mt: sestavine, denar za njih.

3. Kako vpliva delovanje skupnostnega centra Borc na skupnost?

Ali si spoznal koga novega iz soseske?

Si že prej prihajal na ta konec? Kaj je bilo prej tukaj?

Mt: ja bil sem, velki kupi zemlje so bli, stare hiške, vsi so bli v hišah ves čas. Zdej je ful bl živo

Ali se ti zdi, da bi šel lahko vprašati kogarkoli iz soseske, če bi kaj potreboval (na primer jajca, mleko, sol, vodo, telefon za poklicati starše)?

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

N: Si na Borcu spoznal kaj novega? Si videl kaj česar prej še nisi?

Mt: ja ta wc je ful zanimiv, k daš namest da potegneš vodo posuješ z žaganjkavo. Tko se porab ful mn vode, pa ne uporabljamo pitne vode ampak deževnico. Ful so mi všeč take ideje.

Kakšno stranišče imamo na Borcu? Ali veš zakaj si umivamo roke z deževnico in izplakujemo na način kompostnika?

Kaj veš o trajnostnem razvoju?

To mi je ful všeč, ker velik stvari lah nrdiš tut iz stvari k niso več uporabne.

Kako gledaš na to, da sedaj mi uporabljamo avtobus, ki bi ga drugače zavrgli?

Mt: zlo dobr, ker če avtobus daš v smeti je ful enih odpadkov in smo ga dobr izkoristl.

UPC

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

N: Kje si zvedel za Borca?

P: M mi je povedala.

N: Kako dolgo že prihajaš na Borca?

P: Od novembra recimo, nekje tm.

N: Aha pa nisi slišala za un prvi piknik k je bil v septembru?

P: Ne ampak sm pa hodila že na un bus tm pr šoli.

N: Kako pogosto ga obiskuješ?

P: Rok vsake dvakrat na teden ko je odprt, razen, če slučajno kdaj nimam časa.

N: Zakaj pa prideš na Borca?

P: Ker mi je tuki zabano, nikol nm ni dolgčas, vedno neki delamo, recimo pletemo verižice, kej barvamo, gledamo kej.

N: Kaj bi pa doma ta čas počela?

P: Dolgčas bi mi blo.

N: Ali hodiš na Borca sam ali še s kom?

P: Po navadi grem sama.

N: Pa zaradi koga določenega ?

P: Ne, vem pa da bom tuki nekoga vidla.

N: Si spoznal kakšne nove prijatelje?

P: Ja, velik ljudi.

N: Kaj ti je dobro na Borcu?

P: Vse

2. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

N: Kaj počneš na Borcu?

P: Ne vem, velikrat kej pospravljam, skuham kavo, pomagam pečt palačinke.

N: Ali se ti zdi, da bi bil lahko bolj aktiven? Da bi lahko uresničil kakšno svojo idejo?

P: Ja lahko, ne vem lahko bi pospravili tko, da bi nrdil prou prostor kamor bi dal stvari in bi mel mal več prostora, da se gibljemo. Recimo to tle uzadi.

N: Kaj bi potreboval, da bi uresničil svojo idejo?

P: Ja mogoče bi rabila malo pomoči, od vas treh ali pa tudi od koga od mladih, če bi se kdo ponudu.

3. Kako vpliva delovanje skupnostnega centra Borc na skupnost?

N: Ali si spoznal koga novega iz soseske?

P: samo te ki prihajajo na bus, mlajše.

N: Si že prej prihajal na ta konec?

P: ne

N: Kaj je bilo prej tukaj?

P: Nič ne vem, prvič k sm pršla sm sm rekla kaj je ta kraj. K tle je prou mirno za živet, ni tko k v centru k je polno avtov. Tle je mirno naselje.

N: Ampak ti 5 min stran živiš pa se ti zdi ful drgač, kaj se ti zdi tako drugačno?

P: Hiše so drugač postavljene, nimamo tko gozda tm, pa nimamo nobenga parka k tuki.

N: A ti je tle boljše kot pri vas?

P: Ja, bl zabavn.

N: Ali se ti zdi, da bi šel lahko vprašati kogarkoli iz soseske, če bi kaj potreboval (na primer jajca, mleko, sol, vodo, telefon za poklicati starše)?

P: Ja, zakaj pa ne, enostavno greš vprašat a lahko to pa to, pa se lahko pol neki dogovorimo.

N: A si se že kej pogovarjala z ljudmi iz soseske, si že kdaj vprašala koga za kaj?

P: Ne, enkrat sm pa šla z eno domov iskat.

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

N: Si na Borcu spoznal kaj novega? Si videl kaj česar prej še nisi?

P: Take mize pa tega stranišča še nism vidla.

N: Kakšno stranišče imamo na Borcu?

P: Kompostno, to pomeni, da je bio.

N: Ali veš zakaj si umivamo roke z deževnico in izplakujemo na način kompostnika?

P: Da ne porabimo veliko vode.

N: Kako se ti to zdi?

P: V redu, ker ne bomo porabili tok vode. Res varčno tut uprabljamo vodo.

N: Kaj veš o trajnostnem razvoju?

P: Cunje damo moji babi k ona pozna ful ljudi, k majo otroke in ona jim kdaj da.

N: Kako gledaš na to, da sedaj mi uporabljamo avtobus, ki bi ga drugače zavrgli?

P: super, če bi ga zavrgli bi bilo velik plastike pa vsega za brez veze.

UPČ

1. Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

N: Kje si zvedel za Borca? Kako dolgo že prihajaš na Borca, kako pogosto ga obiskuješ?

I: Ko sm šla po naselju igrat se s prijateljico sm ga vidla.

Pogosto pridem sm, sam včasih ne morem in me ni. Prihajam nekje od septembra. Včasih dvakrat na teden, včasih pa enkrat.

N: a si bila na ta prvem dogodku?

I: Ja, mislm da.

N: Zakaj prideš na Borca?

I: Zato, da se lah tle pogovarjam in družim.

N: Kaj bi pa delala, če bi bla doma.

I: Al se igrala s prijatelji al pa skakala po trampolinu.

N: Ali hodiš na Borca sam ali še s kom? Si spoznal kakšne nove prijatelje?

I: Včasih hodm še s prjatlco, včasih pa sama. Ne, vse sm že poznala.

N:Kaj ti je dobro na Borcu?

I: To da se lah igramo tut kšne igre, da se lah pogovarjamo in da nm pol ni doma dolgčas.

2. Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

Kaj počneš na Borcu?

N:Ali se ti zdi, da bi bil lahko bolj aktiven? Da bi lahko uresničil kakšno svojo idejo?

I: Vrjetn da. Na primer prnesla sm blainčke, da se lah tle igramo.

N: Kaj bi potreboval, da bi uresničil svojo idejo?

I: ko bi doma kej počela in bi se spomnla, da bi to blo dobr met še na Borcu, da bi se tm o igral

N: Kaj pa tko, a znaš ti kej narest kar bi nas lahko naučila tuki?

I: Mogoče, na primer kartat eno igro, Tarok.

3. Kako vpliva delovanje skupnostnega centra Borc na skupnost?

N:Ali si spoznal koga novega iz soseske?

I: Eno ja, eno k sm jo srečala na novem igrišču in sva se igrale.

N: Si že prej prihajal na ta konec? Kaj je bilo prej tukaj?

I: ne, ko ni blo tega naselja me ni blo tuki. Zato ne vem kaj je blo prej tuki.

N: Ali se ti zdi, da bi šel lahko vprašati kogarkoli iz soseske, če bi kaj potreboval (na primer jajca, mleko, sol, vodo, telefon za poklicati starše)?

I: Mislím, da bi lahko.

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

N: Si na Borcu spoznal kaj novega? Si videl kaj česar prej še nisi?

I: Ja, tazga stranišča še nism videla

N: Kakšno stranišče imamo na Borcu? Ali veš zakaj si umivamo roke z deževnico in izplakujemo na način kompostnika?

I: Kompostno, ko opraviš potrebo daš čez žagovino pa kavo, dabl diši. Zato, da ne uporabljamo pitne vode. To je dobr za naravo. Dobr se mi zdi, da je to tuki.

N: Kaj veš o trajnostnem razvoju?

I: to počnemo tut doma, če mamó kakšne obleke k so nama s sestro premejhne al damo našim sorodnikom al pa prjatlom.

N: Kako gledaš na to, da sedaj mi uporabljamo avtobus, ki bi ga drugače zavrgli?

I: to se mi zdi zlo dobr, da ga niste vrgl stran.

UPD

N: kje si zvedu za Borca?

E:za ta bus sem izvedi na Kaseljskem igrišču k ste Mel se tm avtobus in ste rekl da se boste preselil sm in k sm vidu, da se je začela gradnja tega avtobusa sm ene 20-30% tut pomagu k drgac nisem mogu. In mi je dost usec ta projekt, se posebi k so nekakšne prireditve

Tko sm zvedu, pa tut zrd tega, ker živim v tem naselju.

N:kako dolgo že prihajaš na Borca?

E: zadnje čase manj zaradi službe ter šole, ker morem se par stvari zrihtat. Drgac pa odkar se je odpru sm ga bolj pogosto obiskoval, skor vsakič, pol k sm mogu šolo zrihtat sm pa zdele prvič u bistvu po dveh mescih.

N: Zakaj prideš na Borca?

E: včasih ker mi je dolgčas, če ni kej za delat, večinoma tut js dam predlog, če pridemo sm, s prjatli, da neki delamo, če se nm ne da nikamor it, pa tele ta male je fajn Mal vidt.

N: a prideš na Borca se s kom ali sam? Si spoznal kakšne nove prijatelje tuki?

E: ne nisem spoznal nobenega novega, ker pač Use poznam, razen tele dve, pa te. Več Al mn vse poznam, samo otrok ne poznam, te starejše poznam.

N: Kaj ti je dobro na Borcu?

E: Všeč mi je blo, da je blo dost več interesiranja kokr sm pričakoval. Ta nova igrala pa avtobus je privabu dost novih otrok, ne sam iz naselja ampak tut iz tm dol. Pa tut vem da sm prhajajo tut k vs ni, pridejo tle gor se igrat, starši pa gledajo, ne vem če veste to, pač pridejo sm. Pa tut mi učasih pridemo tko ponoč kle gor k se vidjo zvezde, gledamo zvezde.

N: Hudo, pol bi reku, Borc mal povezuje?

E: Ja povezuje notranjost naselja z zunanjim delom. Sej ste vidl na prireditvi, odrasli so bolj iz tle, otroci so bli pa iz vse povsod, nism niti vedu, da jih je tok.

N: kaj pa počneš na Borcu?

E: pogovarjam se, mislm ne delam nc kej bl aktivnega, pogovarjam, smejim in to je to.

N: a se ti zdi, da bi bil lahko bolj aktiven? Kaj bi počel, imaš kakšno idejo?

E: Lah bi Mel balincke, da bi se to igral. Lah bi se šli med dvema ognjema, od tle gor kmate mam dost dobro odskočno desko z dronom k rd letim. Včasih pridem sm pridem, sam zde se mi je neki daljinec pokvaru, morm nabavit en del.

N: a z dronom tut snemaš?

E: Ja, Lah ti pokažem video posnetek, tle se ni bilo avtobusa, takrat so prenavlja naselje.

N: A bi to Lah kej sodeloval, da bi kdaj kej posnel?

E: Brez problema

3. Kako vpliva delovanje skupnostnega centra Borc na skupnost?

N: Ali si spoznal koga novega iz soseske?

E: Ja spoznal sem par novih otrok za katere nism ni vedu. Pa so stari tut okol 10 let, pa jih prej nikol nism nikjer vidu, ne tuki, ne okol šole, ne na ta drugem busu. K so zgradil ta igrala se je nabral več k 20 otrok.

N: Si že prej prihajal na ta konec? Kaj je bilo prej tukaj?

E: Ja , ker živim tuki. Kaj je blo tuki prej, u bistvu mi je blo staro naselje bl všeč, od tega nouga, ker mel smo makedam, pol je bla mal zjebana cesta pa smo se lah gunca. Dost bl mi je blo všeč, ker si meu mal narave, mal sivga asfalta. Zdej je u bistvu vse novo, črno, se počutim kda mesto prhaja v ns, čeprav mi smo se preselil sm, da pridemo izven mesta, da mam mal teh dreves okrog sebe. Misl všeč mi je, da so vsaj to mal pustil, da so neki dreves pustil. Ni mi pa všeč, da so zgradil igrišče tm usred, to travo smo mel za igranje fuzbala, za skrivanje, lovljenje. Dost več stvari je blo, misl za ns, za tamale je pa bolj igrišče. Men je tut dobr da so tamali tle, k js bom mogoče tut celo življenje tle živel, k mam hišo tle. Mi je dobr, da bom pač tamale gledu čez okn, da mi ni treba skrbet a so tm odzun. To mi je dost uredu, sam zdele za mene, v tem času bi mel pa rajš mal še staro naselje, iskreno.

N: U bistvu najbl zrd tega igrišča, ker ni trave?

E: Ja, k ful več otroke katerih sploh ne poznam in pol je ful več hrupa. Misl prej smo bli navajeni na to mirno, tišino, dobr ajde včasih policija gor dol, to nima veze. Ampak bil sm navajen na to tišino, zdej so še delavci pred mojo hišo, zjutri ob 7.00 že začnemo.

N: Ali se ti zdi, da bi šel lahko vprašati kogarkoli iz soseske, če bi kaj potreboval (na primer jajca, mleko, sol, vodo, telefon za poklicati starše)?

E: Ne to mislm, da ne bi mogu, nima z vsemi tako dobrega odnosa. Mam tm eno osebo k se družim z njeno hčerko, fajn oseba sam njena mama me je zmerjala s klošarjem, k me je enkrat vidla, da sm mal kadil, kadil sm pa zrd stresa. Misl razumem, da so oblačim v take cunje, ampak to je moj stil, ne maram kavbojk, všeč mi je, da mi je udobno. In mogoče res zgleda, da nimam za cunje ampak js vem, da mam zase, da mam za burek, in mi je šlo na živce, da je ona men rekla, da sm klošar a ona živi v socialnem stanovanju.

4. Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

N: Si na Borcu spoznal kaj novega? Si videl kaj česar prej še nisi?

E: Predsednika še nism vidu v živo, tle sm ga vidu. Nikol še nis vdu predstave z ognjem, pol to da ste nrdil wc je dost dobr, edino barve so mi tko mal čudne, k ne vembus je vijoličn n maribor je vijolič, pol wc je pa zelen kao, da se maribor popiše na olimpijo. To mi je blo tko mal smešn, iskreno mi je vseen za šport, sam blo mi je mal smešn. Pa luč tko nism še vidu, k so tle zuni po strehi pr avtobusu.

N: Kakšno stranišče imamo na Borcu? Ali veš zakaj si umivamo roke z deževnico in izplakujemo na način kompostnika?

E: Nikol, ga še nism uporabljou.

N: ni klasično stranišče, ne izplakujemo ampak izločke posujemo z žagovino in potem kavno usedlino, da ne smrdi. Potem pa to shranimo za kompost.

E: aha organsko stranišče, da ne gre v cevi. Ta ideja mi je dost všeč, kot prvo prihranil ste na dnarju dost, u bstvu sam les ste rabl, pa zemljo. To se u bistvu ne bo nikol zrušl, k te školjke zrtavijo, prhranl ste na stroških z vodo, s pomivanjem, izplakovanjem. Pa tut ideja mi je všeč, da je stranišče v naravi.

N: Kaj veš o trajnostnem razvoju?

E: realno se mi zdi dost ekološko in poučno, ker men prej ni blo jasn kaj so tes stvari. In lahko pokažete, lahko nrdite krožek, da naučite mlajše otroke kako reciklirat in kako iz starih stvari nardit nove uporabne stvari, na primer te stoli, js tega nikol ne bi shranu, po moje bi jih vrhu stran. To da zešijete stole in to naučite otroke se mi zdi dost domiselno.

N: Kaj pa ti, bi šu ti tut na tak krožek?

E: To ne vem, k sm starejši in sm zdej začel spoznavat to zunanje okolje, k prej nism smel. Če bi bil mlajši bi me definitivno zanimal, zdele pr teh letih po mojem, da bl ne, pa to zato k nima časa, če bi mel čs bi po mojem pršu, pa probu tut js dt kšno idejo, k vem, da mam logiko in domiselne ideje sm tut talentiran v velikih stvareh. Za stvari mam tut dost talenta, mislm, če probam mam talent al pa ga nimam. Js sm, primer rubikova kocka, mi gre kr dobr. sm hodu na krožek kjer smo se na taprav način učil sestavljat rubikove kocke, sam se je ta krožek mogu prekint na žalost, rabm pa mentorja, pa ga nism mogu nikjer najdt.

8.6. PREPIS INTERVJUJEV: DIREKTORICA JAVNEGA ZAVODA

N: Kako ste prišli na idejo, da bi naredili skupnostni center iz odsluženega avtobusa?

K: Ideja za B izvira iz uspešnega projekta preobrazbe starega avtobusa v mobilni mladinski center. Ko smo uspeli narediti ta projekt z mladimi in glede na info, da ima lpp še veliko avtobusov za odpis smo začeli raziskovat naprej kaj bi se dalo še narediti s temi avtobusi.

Mi projektu rečemu, kaj so stari avtobusi, ki bi šli na odpad ali v odprodajo, kako jim podaljšamo življenje in kako ne postanejo smet.

Iz tega izvira prvi projekt LID in zdaj drugi projekt B. Razlika je pa ta, da mobilni mladinski center LID je mobilni, ima še vedno mašino, ki še vedno vozi na okoli. To pomeni, da smo dobili najboljši možni avtobus. To je avtobus, star 30 let a ne.

Aaa pri projektu B pa smo raziskoval, kaj pa se zgodi da je tako star da ne moremo zagotoviti, da je mobilen, ampak, da ga nekam postavim, kaj se dogaja z materialom busa in drugič kaj se zgodi kot posledica neke take intervencije v neko sosesko. Mi smo razmišljali glede na pomanjkanje stanovanj v mestu, da bi lahko bili avtobusi začasna ali pa enoletna bivališča za mlade.

Potem je pri takih projektih zakonodaja, ki je zelo pomembna. Moraš jo poznati.

Pri B je bil izziv najti prostor kam ga postaviti, potem kako postaviti avtobus, da ne bo izgledalo kot kup stare pločevine, to je bil recimo drug izziv in tretji izziv kako upoštevati vso zakonodajo, ki ureja ali pa ne ureja take stvari. Zato, ker v principu če ni bilo tu sodelovanja mestne občine pa tudi drugih podjetji v okviru mestne občine, mi sploh ne bi mogel neki tacga postavt. Zato v principu se sprašujem, če je tak projekt sploh možen, če ga ne dela javni zavod. Kot subjekt iz molove družine. Če bi bila neka nevladna organizacija. Ker je nujno sodelovanje tako različnih strok in tako različnih partnerjev in včasih je težko v komunikaciji z vsemi partnerji. Eni nimajo interesa, enim se zdijo take ideje brez vezne in utopične in kle se zgodba ne zaključi. Ti narediš, da dobiš vsa dovoljenja, da dobiš avtobus. Potem pa se začne zares delo, ker vstopiš v sosesko z neko tako intervencijo v kateri s ljudje s katerimi moraš sodelovati in od njih je pa zares odvisno ali bo ta projekt uspel.

Projekt B ja najbolj odvisen od tega ali ga bodo ljudje, ki živijo tukaj sprejeli. Ampak kaj je vse prej narejeno je grozoviti veliko. Rabili smo elektriko in vodo, kako se priključiti na elektriko. Sodelovanje z različnimi akterji, od projektanta, ki projektira obnovo soseske, do vodovoda . Da dobiš vsa dovoljenja in pa še vsi ljudje na terenu, ki jih moraš vsak dan premaknt da nekaj naredijo. Zelo dragoceno je bilo že naše izoblikovano partnerstvo z LLP-jem s katerim smo že naredil LID in s katerim smo se skozi prvi projekt zelo dobr spoznal in zelo dobr poznamo moči in pomanjkljivosti eden drugga. Brez njih tak projekt ni možen, ker mi nimamo tega znanja mi smo le s področja mlad. dela kjer nam sicer ni tuja fleksibilnost, iniciativnost , participatorna znanja torej znamo vključevati in razmišljati Vsa ta znanja, hard

core, hardware znanja, torej znanja s področja gradbeništva, s področja materialov, kle pa smo seved rabl podporo drugih.

N: Koliko časa naj bi zdržal ta avtobus?

Ne vem, saj to je glih eksperiment. Stvar do katere smo mi prišli, je da so neke izkušnje, da ljudje predelujejo odslužena vozila, npr. tovornjake. Al pa v Ameriki, k ljudje živijo v prikolicah. Ta projekt pomeni pilot, usmišljaš program, usmišljaš zadovoljevanje nekih potreb v mestu. Na drug način pa je ta projekt zelo pomemben, ker raziskujemo kaj se zgodi z materialom. Kaj se zgodi s probleamtiko vandalizma.

Ultimativen končni cilj je, da se MZ umaknejo iz projekta in ne rabmo več koordinirat programa, in da bi res postal skupnostni center, da bi razvili, zgradili skupnost v naselju Španski borci in najdl ključne ljudi ali pa jih pomagal zgradit in bi center prevzeli sami . To je ultimativen cilj.

Sama veš. Delaš tam, da gremo po korakih, včasih te kaj preseneti. Nismo vedel kaj na pričakujemo, veliko vandalizma ali ne. Rekl so uuu ta soseska, mi smo pričakoval velik vandalizma, vendar ga ni. Da nam bodo veliko sesul, pa nam niso. To je bila stvar ki nas je prijetno presenetla. Dobr veš, da nam niso.

Naslednja stopnja zgradit al pa pomagat, najdt par ljudi ki bodo prevzel odgovornost, to je vedno najtežje. Da bi prevzel odgovornost za ta prostor in z njim upravljaj. To je ta naslednji ultimativni cilj. Da bo prava oseba, da ne bo izločala, se držala tega...

Ja ,to vključevanje je zelo pomembno, to je vedno izziv, tudi v četrtni mladinskih centrih. Ljudje smo zelo teritorialna bitja, da vedno zavzamemo nek teritotij, v smislu, da je to bolj naše kot od nekoga družga.

To je defintivno izziv, zato vidim rešitev v tem, da je oseb več, da je več generacij. Če je ena oseba, lahko rata lokalni šerif.

Saj je tudi tako, da se v enih prostorih počutiš prijetno v drugih manj, oziroma ne.

Zato je treba raziskovat od kje ta občutek izvira, zakaj se počutiš prijetno. Zato mora prostor imeti element javnosti, da ni od neke skupine.

Raziskava po šolah na temo MC, veliko mladih ne ve za njih, veliko jih smatra da v MC hodijo tisti, ki so bolj revni al pa majo težave. To je recimo neka stigma. Potem tak mlad človek ne gre pogledat, ker misli, da to ni zame, pa je. To so največji izzivi, ohranjat te prostore zares odprte in povabljive, da se ljudje počutijo povabljene.

N: Kako ste prišli do avtobusa, kaj je bilo potrebno za izvedbo projekta, na kakšen način sodelujete z MOL-om in LPP-jem?

K: Ideja za avtobuse izvira iz srečanja vodstva MOL, kjer je direktor LPP povedal, da bo šlo v naslednjih letih cca. 50 avtobusov v odpis.

Kot direktorica MZ se vedno soočam s problematiko pomanjkanja prostora za mlade. V LJ imamo nekaj sivih con kjer ni prostorov ne programa za mlade. Od tod ideja za avtobuse in takoj vprašanje, če nam da avtobus. In počasi je nastajalo. Veliko ljudi ni verjelo, da lahko to uspe.

Želeli smo to narediti za mlade in biti v vlogi mentorja za mlade. Nagrada za avtobus zavoda BIC za design je bila dodatna motivacija in dala pogum. Podpora župana, z njegovo pomočjo smo našli prostor za B.

Treba je bilo umestiti, predvideti vse tehnično- izravnavna terena, oreh-da drevo ostane. S projektantom sem sodelovala, da je našel rešitev da je ostalo drevo živo. Maja prosila ljudi iz soseske, da so pomagali. Vse je odvisno od ljudi v soseski. Vizija, zakaj to delaš. Da ljudje razumejo zakaj to delamo in jih pridobiti.

Ko začneš projekte ne znaš predvideti vseh izzivov. Spotoma smo reševali probleme. Najti ljudi, ki so ti pripravljeni pomagat, privabit v zgodbo da sodelujejo. Delati skupaj z njimi je najbolj pomembno.

Ljudje iz podjetji so pomagali. Če se dogovoriš z direktorji je načelen dogovor. Z izvajalci, ljudmi, ki potem to fizično delajo pa je nekaj drugega. Nekdo, ki se ukvarja z mladinskim delom potrebuje strokovne sodelavce, da lahko izpelje projekt. To je utopija, se ne da – velikokrat tak komentar. Če hočeš izpeljati nove stvari se moraš navaditi na ne. Vsak ne je še boljša priložnost, da izpelješ projekt. Iskanje rešitev na ne-je.

Ljudje smo pomembni – ker taki projekti uspejo samo, če ljudje sodelujejo in hočejo sodelovati. Energija in vztrajnost, nikoli obupati in vztrajati, vztrajati.

Na ravni mesta to niso veliki stroški.

Pomebnost reference, da imaš nekaj za pokazati, da si nekaj takega že naredil.

Dokazati moraš, da je ideje možno izpeljati.

V SI prostoru nisem našla veliko ljudi ki bi imeli iskušnjo s tem.

Zato je pri tem projektu najpomembnejši župan.

Optimizem in verjeti da boš izpeljal projekt.

Koliko časa je trajal projekt, finančni vložek?

Povprečno eno leto – B. Pol leta, da je bil projekt odobren in da je avtobus prišel na lokacijo. Izvedba, pa še najmanj eno leto.

N: Kje ste dobili idejo za lokacijo?

K: Ni bila ideja, bilo je določeno-lokacija, ker se je ta soseska obnavljala.

Mi smo imeli pogoji, da je siva cona in obrobje. Zanima me vstop v okolja kjer se nobenemu drugemu ne da. Organizacije, ki se pritožujejo, da ni prostora niso pripravljene priti v Kašelj, (

daaleč). Malo poznamo Ljubljano, ne poznamo obrobja. Gre za spreminjanje mind set-a, ki je v LJ zelo prisoten.

Za avtobus je potreben prostor. Tako za LID in isto B. Mora imeti smisel kje stoji. Mora biti zemljišče Mestne občine.

Iz avtobusa bi naredil družabno deloven prostor in kje bi bilo to možno postaviti. V K smo imeli zelo dobro partnersstvo z OŠ K. Pripeljali smo že tja bus LID. Zagnanost M in E je bila ključna pri postavitvi busa v K. Najpomembnejši je program.

Pri obeh avtobusih zelo različna pristopa. Prvi design, pri B najpomembnejši program ter prenova busa z min. stroški. LID sta bila cca. 80000, B pa 15000 (brez programa).

Kriterij za oba projekta je trajnost, ne trošiš virov, če obstaja ugodnejša rešitev. WC npr. Ni možno postaviti. Od tod rešitev kompostnega WC. Eksperiment drugačne postavitve WC. Gre za preskus nove rešitve. Npr. pri nas splakujemo WC s pitno vodo kar je v nekaterih predelih sveta nepredstavljivo.

Ali načrtujete kaj novega?

Palača Cukrarna, vključevanje čim več mladih, ki bodo soustvarjali. Največji projekt, 2000m². Zato ne načrtujemo novih busov. Potrebno veliko energije, več kot denarja. Ni kapacitet. Novi četrtini mladinski centri v Lj. Smo navdih za druge. Gmajnice-dva avtobusa – Pes in Mačka. LPP navdahnili, da bodo naredili poligon za otroke. Pri tehničnih pregledih, da se bodo otroci lahko igrali. Celemu mestu damo idejo.

Ustvarjalni busi – inspiracija vseh nas kaj lahko naredimo s temi busi.

Pomembno pri magistrski izpostaviti neviden del. Da najdeš način kako umestiti tako idejo.

8.7. KODIRANJE MDA

Vsebino intervjujev lahko bralec dobi pri avtorici.

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
MDA1	Kar pomeni, da jih pritegneš al z nekimi aktivnostmi, al s tem že kakšen si, kaj počneš, kako se obnašaš.	- Aktivnosti - Mladinski delavec	Razlog za obisk
MDA2	Se mi zdi da dostikrat pristopajo al tisti, ki jim je dolgčas, al tisti, ki iščejo neko zabavo, al pa tisti, ki imajo	- Pregarjanje dolgčasa - Zabava - Želja po aktivnem sodelovanju - Sprostitev	Razlog za obisk

	neko širšo potrebo po socialni aktivacijo, se pravi, da bi tudi oni nekaj prispevali, lahko je samo potreba po športu, sprostitvi.		
MDA3	Mlade se proba spodbujati, da so čim več aktivni, da tudi sami sodelujejo, predlagajo, pomagajo, še koga pripeljejo.	- Aktivnost - Sodelovanje - Podajanje lastnih predlogov - Pomoč	Vloga uporabnikov
MDA4	Al pišemo neke projekte, pobude, se pogovarjamo s kakimi karticami, družabne igre, kitaro včasih prinesemo	- Pisanje projektov - Pogovor - Družabne igre - Igranje glasbil	Vrste dejavnosti
MDA5	Neki namen je mogoče aktivacija nekega zdravega življenjskega duha, socialna aktivacija,	- Aktivacija zdravega življenjskega duha - Socialna aktivacija	Vpliv na mlade
MDA6	Za šolo se nekaj učijo	- Učenje	Vrste dejavnosti
MDA7	Kake punce si kako deklico prinesejo	- Sproščanje	Vrste dejavnosti
MDA8	Športa je dosti ne vem mogoče fuzbal, košarka.	- Šport	Vrste dejavnosti
MDA9	Kaki piknik smo imeli	- Pripravljanje hrane	Vrste dejavnosti
MDA10	Ja dostikrat al prinesejo neke svoje stvari, al grejo domov iskat, al recimo se že zmenimo vnaprej da bojo kaj prnesl, prpelajo koga novega.	- Predlagajo aktivnost - Pripeljejo prijatelje	Vloga uporabnikov
MDA11	To študenti večinoma delajo, mamo ta mladi za mlade model, kjer študentje opravljajo tega uličnega, zato	- Mladi za mlade	Načini spodbujanja aktivne udeležbe

	ker je pomembno da je vseeno nekdo, ki je v tem starostnem balonu in bližje njim.		
MDA12	Ful sledimo mladim, pa smo sam tam za njih, al pa oni za nas al pa skupaj.	- Poslušanje - Vključevanje	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDA13	v svojem življenju še ne morejo prevzemat take aktivne vloge, ker nimamo takega sistema	- Ni izkušenj s prevzemanjem aktivne vloge - Sistem spodbuja pasivno vlogo	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDA14	Ampak moraš hodit v šolo, moraš neke stvari opravljati doma, moraš iti na trening, moraš iti na glasbeno, odvisno od tega kdo kaj ma,	- Primoranost izpolnjevanja pričakovanj drugih	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDA15	Tisti, ki so pa čist prepuščeni sami sebi pa itak ne vejo kaj bi sami s sabo začeli, po navadi začnejo delat bedarije, lahko pa tudi ne.	- Nimajo idej - Nimajo predstav - Nimajo ambicij - Nimajo nekoga, ki bi jih vodil	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDA16	Vsi ostali smo nekak zlo postavljeni v to pasivno vlogo in pol ko ti nekdo da aktivno vlogo, sploh ne veš kaj bi si z njo začel.	- Neizkušenost - Ne veš kaj bi	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDA17	Zraven tega mislim, da ta samoaktualizacija pride kasneje, ker takrat se mi zdi, da njihove potrebe so predvsem po prepoznavnosti pa po vključenosti pa sprejetosti	- Pred samoaktualizacijo imajo prioriteto druge potrebe	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDA18	Se mi zdi, da delijo	- Želja po deljenju	Razlog za obisk

	ful radi, nekega aktivnega poslušanja je ful malo, ampak sam vprašaj kako si in pol dobiš nazaj kaj je bilo v šoli, pa s puncami, pa s tistim pa onim.	lastnih izkušenj	
MDA19	Ja spet kako merit aktivno udeležbo... Bi si želel, da bi bilo tega več	- Premalo	Stopnja aktivne udeležnosti
MDA20	Meni je že dovolj da tisti, ki želijo bit aktivni, da bi imeli to informacijo, da pri nas lahko te zadeve izpolnijo.	- Informiranost	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDA21	Zdej sam koncept tega dela se ni dovolj razvit, da bi to omogočal. Ker oni morajo najprej sploh vedet da ti si tam, pa zakaj si tam pa kaj ti njim omogoča, da oni lahko pridejo do tebe.	- Ne vejo, kaj so njihove možnosti - Prenizka informiranost	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDA22	Ogromno enih mladih smo vključili iz ulice v ene druge centre, iz ulice v digija, iz ulice v poletne tabore.	- Napredek - Razvoj	Vpliv aktivne udeležbe
MDA23	. Zdej probamo ustvarit ulično junior crew, da imamo že ful mlajše dijake, jih bomo vključevali kot prostovoljce, da pol ko bojo tolko stari bojo lahko takoj začeli delat preko študenta.	- Vključevanje mlajših uporabnikov	Načini za spodbujanje aktivne udeležbe
MDA24	Se mi zdi, da vsi ki izkažejo nek interes	- Podpora vseh z interesom	Načini za spodbujanje aktivne

	jih vključimo. Najdemo neki način, da bi jim ustrezal.		udeležbe
MDA25	Hkrati mam te projekte, mladinske pobude, možnost prostovoljstva.	- Različne možnosti	Načini za spodbujanje aktivne udeležbe
MDA26	Se mi zdi, da so vsi ki so bili vključeni postali bolj asertivni	- Asertivnost	Vpliv aktivne udeležbe
MDA27	Bolj poznajo kaj bi sploh radi delali, ful mam recimo nekih mladih, ki ne vejo kaj bi in vidijo v tem kar mi delamo neki smisel.	- Ugotovijo kaj bi radi	Vpliv aktivne udeležbe
MDA28	Ker recimo ta basement iz tega je ful enih tonskih, ful enih glasbenikov prišlo in zdej delajo v Orto baru in ne vem kje vse.	- Kariera	Vpliv aktivne udeležbe
MDA29	Mi mam študente ki so bili prej prostovoljci pa so postali študenti ker jih je to zanimalo.	- Napredek	Vpliv aktivne udeležbe
MDA30	Loh se za študije odločajo, recimo srednja šola, ker je pr nas nekaj vidu pa ga je začelo zanimati.	- Poklicno usmerjanje	Vpliv aktivne udeležbe
MDA31	Tudi neka želja se vzbudi, po nadgrajevanju, izobraževanju, ta neka neformalna izobraževanja ki jih prej niso zanimala pa jih zdaj zanimajo.	- Želja po znanju	Vpliv aktivne udeležbe
MDA32	Recimo mednarodne zadeve, to si kaki mulci, ki prej ne bi šli nikoli ven iz Slovenije pa	- Spoznavanje sveta	Vpliv aktivne udeležbe

	so šli z mano v Nemčijo pa na Norveško.		
MDA33	Pa izmenjavo smo tut vpisali, na Erasmus.	- Spoznavanje tujih izobraževalnih sistemov	Vpliv aktivne udeležbe
MDA34	Tak da tudi, da spoznavajo neke mehanizme, pa da vidijo kaj je sploh možno	- Spoznavanje različnih možnosti	Vpliv aktivne udeležbe
MDA35	Ker možnosti za mlade je res dosti, samo se morš res kar aktivirat pa moraš kr ene stvari poznat, ki ti jih dejansko v nekem normalnem procesu šolanja noben ne bo povedal.	- Informiranost	Vpliv aktivne udeležbe
MDA36	Bi pa rekel da jaz s prostovoljci dosti treniram asertivnosti, samoiniciativnost, prevzemanje odgovornosti.	- Samoiniciativnost - Asertivnost - Prevzemanje odgovornosti	Vpliv aktivne udeležbe
MDA37	To neko zavedanje, ker se mi zdi, da mladi ne dobijo dovolj priložnosti za odgovornosti in potem se ne naučijo te odgovornosti ki pride s tem.	- Zavedanje odgovornosti	Vpliv aktivne udeležbe
MDA38	Večkrat na leto imamo čistilne akcije, mam tisti klešče pa to pobiramo	- Čistilne akcije	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDA39	Se mi zdi, da odkar stopamo na te lokacije, da so vseeno bolj čiste.	- Čistejše lokacije	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
MDA40	Ker tut to malo vzgajamo, da ne vržeš na tla, da pobereš če vržeš, ker eni so kar	- Vzgajanje	Pristopi spodbujanja trajnostnega razvoja

	navajeni metat po tleh.		
MDA41	Potem probamo uporabljat čim več tega javnega prevoza, spodbujamo to, mlade učimo.	- Uporaba javnega prevoza	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDA42	Zdej načrtujemo pogovor z mladimi iz Podnebne pravičnosti, da oni malo povejo	- Izobraževanja	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDA43	Itak kot cela organizacija smo k temu zavezani, da kupujemo trajnostno, lokalno, okolju prijazno ane.	- Trajnostna naravnost - Delovanje organizacije v skladu s trajnostnimi načeli	Pristopi spodbujanja trajnostnega razvoja
MDA44	Potem s kakimi poletnimi tabori se mlade uči recimo, da se kopamo v reki, da moraš met to bio milo, da ne onesnažuješ.	- Ozaveščanje	Pristopi spodbujanja trajnostnega razvoja
MDA45	Najprej je ideja, potem iniciativa, nekdo nekaj naredi, se pogleda če to funkcionira, se določi neki krajši rok, daljši rok, pol se pa na neki točki odločiš da boš to skos fural.	- Ideja - Iniciativa - Preveriš delovanje - Obdržiš in nadaljuješ z delom	Zagon mladinskega centra
MDA46	Z enim programom ti lahko naslavlja več potreb, kar je logično. Mestna občina ima svojo potrebo, zato Mladi zmaji obstajajo, potem Mladi zmaji majo svojo potrebo, drugi deležniki Mladih zmajev, zunanji izvajalci, četrtne skupnosti, lpp imajo svoje	- Potrebe iz strani različnih akterjev	Zagon mladinskega centra

	potrebe, potem si se mladi, ki pač seveda so glavni ampak brez ostalih tudi tega ne bi bilo		
MDA47	O osnovni potrebi govorimo, recimo o preživljanju prostega časa, socialni vključenosti, vključenosti na splošno, nekih novih prijateljstvih, da lahko svoje ideje realizira.	- Preživljanje prostega časa - Socialna vključenost - Sklepanje novih prijateljstev - Uresničevanje idej	Potrebe mladih
MDA48	Zdej pa kako jih pridobivat, z dobrim kakovostnim programom,	- Kakovosten program	Pridobivanje uporabnikov
MDA49	Itak mors met neko strategijo, promocijo z osebami.	- Strategija - Promocija	Pridobivanje uporabnikov
MDA50	Mislim da to se pozablja, mladinski delavci morajo bit določeni karakterji ljudi, ker ne more bit vsak	- Določen karakter mladinskih delavcev	Pridobivanje uporabnikov
MDA51	moraš met neko razumevanje mladih, teoretično in praktično, mors met ogromno ene prakse, mors met neke kapacitete pa kompetence za naslavljanje nekih zadev, ki jih delaš z mladim	- Opremljenost mladinskih delavcev	Pridobivanje uporabnikov
MDA52	Pol pa tut promocija z nekimi aktivnostmi po šolah, zunaj, na dogodkih.	- Promocija - Obisk šol - Dogodki	Pridobivanje uporabnikov
MDA53	Dajmo se samo družiti, dajmo jih samo vprašat kaj jih zanima pa bomo	- Prisluhniti željam uporabnikov	Zagon mladinskega centra

	videli, pa bomo pol skompletirali za vsak določen teren določene principe, določene aktivnosti ki palijo.		
MDA54	In so lahko čisto drugi ljudje na teh lokacijah, z novimi željami, z novimi potrebami, z novimi specifikami in moraš spet odgovarjat na te potrebe in moraš mit u bistvu ful fleksibilen.	- Prilagodljivost	Zagon mladinskega centra
MDA55	In se mi zdi da je naša prednost to da smo ful stalni, da smo skos tam. Recimo tisti dan v tednu smo na tej lokaciji in smo skoraj vedno, in se mi zdi da nas za razliko od ostalih to naredi ful prepoznavne	- Doslednost - Stalnost	Pridobivanje uporabnikov
MDA56	In res že recimo mladostniki pa otroci prav pridejo počakat zmaje.	- Zanimanje	Odnos z okolico
MDA57	Tudi s starši mamonek odnos, na začetku v celovski dvorih so nas malo grdo gledali zdej pa že delijo pecivo, kavo, si delimo klopco.	- Sobivanje	Odnos z okolico
MDA58	To da ni samo sebi namen plus na drugi strani, da nisi preveč previden, da ne načrtuješ preveč in pač greš in sprobaš ene stvari in vidiš če delujejo.	- Samo sebi namen - Pretirana previdnost - Prekomerno načrtovanje	Možne pasti
MDA59	Pa to da je včasih	- Prehitro obupati	Možne pasti

	treba ful enih sredstev da se sploh kaka stvar kam premakne, da ne obupaš, da ne greš dvakrat nekam in rečeš to ni.		
MDA60	Recimo s kolegico sva v šiški en mesec sedela sama, dva uporabnika, 0 porabnikov, pol pa kr na enkrat so se pa odločili prihajat in sva jih mela ne vem 20. Če ne bi takrat hodila dva mesca vsaki petek tja, tega ne bi blo ne.	- Vztrajnost	Zagon mladinskega centra
MDA61	takrat je bila koordinatorica Doris iz zaloga, ki je mene mentorirala	- Sodelavci iz organizacije iz drugih področji	Na koga se obrniti
MDA62	pa direktorica je to tut ful podprla.	- Direktorica organizacije	Na koga se obrniti

8.8. KODIRANJE MDB

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
MDB1	Ampak realno se mi zdi, da prihajajo zaradi tega, ker rabijo družbo, ker jim je dolgčas preprost in, ker smo jim na dosegu rok.	- Družba - Dolgčas - Dostopnost	Razlog za obisk
MDB2	Torej zaposleni Mladih zmajev, prostovoljcev, študentov, kasneje pa tut zrd samega programa.	- Zaposleni - Prostovoljci - Študenti - Program	Razlog za obisk
MDB3	Se mi zdi, da je prvo to, da se oni počutijo kul, da so sproščeni, da se počutijo varne.	- Dobro počutje	Razlog za obisk
MDB4	K majo filing da nm	- Občutek, da je	Razlog za obisk

	ne visi dol za njih.	nekomu mar	
MDB5	Potem je ne vem mlada oseba, k bi si pa želela recimo kuhat vsak petek Al pa pečt, kokr koli.	- Želja po aktivnosti	Razlog za obisk
MDB6	Ker prostovoljci so tudi naša ciljna skupina, da lahko delajo z mladimi po eni strani, po drugi strani pa da uresničujejo te svoje želje in ambicije, ki jih imajo.	- Delo z mladimi - Uresničevanje želj in ambicij	Razlog za obisk
MDB7	Potem so pa pol tuki študentje in študentska nadomeščanja, kjer pa pač mladi prihajajo zrd tega ker pridobivajo izkušnje, Al na svojem področju dela, Al rabijo zaslužek, spet	- Pridobivanje izkušenj - Zaslužek	Razlog za obisk
MDB8	Al so jim kul možnosti k jim omogočajo da so priklopljeni, se prav, da so informirani v vse to.	- Informiranost	Razlog za obisk
MDB9	Oh dolgčas mi je, ok kul, kaj maš na voljo in kaj lih iz tega narediš, kaj ti manjka, in če ti kej manjka, a loh nrdimo plan, da bi to naslednjič naredil.	- Osmišljanje idej - Prepoznavanje lastnih želj in udejanjanje le teh	Vloga uporabnikov
MDB10	Prvo je to, da majo plac kjer so lahko, kjer lahko hengajo. Potem pa to, da se pogovarjamo in družimo	- Druženje	Vloga uporabnikov
MDB11	Se pogovarjamo, gradimo odnose, spontano kej	- Pogovarjanje - Grajenje odnosov - Kuhanje	Vrste dejavnosti

	skuhamo, kakšne palačinke naredimo, igre z žogo	- Igre z žogo	
MDB12	Pa učna pomoč, skupnostna kosila, ki jih pripravljajo tut naši prostovoljci, pa v planu imamo tudi free style delavnice, in zdej v mesecu maju imamo eno skupino mladih, ki hoče mlade opremit z veščinami za življenje, to je teh 10 ključnih stvari	- Učna pomoč - Skupnostna kosila - Freestyle delavnice - Delavnice veščin za življenje	Vrste dejavnosti
MDB13	Danes imamo na sporedu tudi bolj aktivistične teme, pridejo punce iz Mesta žensk in se bomo pogovarjali o filmih, o vlogah avtomobilov v različnih filmih.	- Delavnice z aktivističnimi temami	Vrste dejavnosti
MDB14	men se zdi da vse to vpliva na njih tko, da jih potiska iz cone udobja	- Grejo iz cone udobja	Vpliv na mlade
MDB15	Pol pa dobijo najrazličnejše stvari, prvo je itak družba, občutek pripadnosti, da nekam spadajo, da se lahko nekam vrnejo, da imajo osebe ki jim lahko zaupajo. To da se ful zabavajo, da majo odklop, sproščenost, odmik od staršev, odmik od bratov pa sester, Mal pobega.	- Družba - Občutek pripadnosti - Varen prostor - Osebe, ki jim lahko zaupajo - Zabava - Odklop - Sproščanje - Pobeg, odmik	Vpliv na mlade
MDB16	Mal je to da smo kot družba oblikovani oziroma od mejhnga vzgajani v to da prejemajo vsebino	- Sistem - Vzgajani, da prejemamo	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDB17	Pasivni so tut zrd	- Pasivni načini	Razlog za

	tega načina zabavanja družbe današnje, govorim o uporabi tehnologije, tiktoka, instagrama, snapchata.	preživljanja prostega časa (Tik Tok, Instagram, Snapchat)	prevzemanje pasivne vloge
MDB18	Pa tut mal vzgoja staršev, ker do kok pozne strosti jih jemljejo kot otroke.	- vzgoja	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDB19	Ja itak bi si želel, da bi bila višja	- prenizka	Stopnja aktivne udeležnosti
MDB20	Ker ste tut prostovoljci in študentje vrstniki na nek način, gre tut za medvrstniško sodelovanje in, da vi ful laži približate te teme.	- Med vrstniško sodelovanje	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDB21	Tko da ja to je en pristop, da smo mi ožja ekipa, k eni lovilci teh idej. Da jih skos spodbujamo v to, da se poskušajo razvit.	- Prepoznavanje idej mladih	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDB22	Potem je en program k sm ga že prej omenjala, je mestni inkubator. Kjer direktno naslavlja to aktivno participacijo mladih, in jim omogoča tut finančno in mentorsko podporo, da lahko mladi realizirajo	- Programi - Finančna in mentorska podpora	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDB23	Kompetenci model prostovoljcev, ki naslavlja te stopnje, ki jih lahko prehajate, torej uporabnik, prostovoljec, študent, pri študentu imaš različne stopnje, kok je usposobljen za delo	- Možnost napredovanja znotraj organizacije - Od uporabnika do zaposlenega	Načini spodbujanja aktivne udeležbe

	z mladimi in potem konc koncev tut zaposlen		
MDB24	Moja ideja je, da se gradi skupino, ki deluje na hudih, prostovoljce, študente, ker če bomo mi složna ekipa, če se bomo mi stekal, pa če bomo mi vedl kaj si želimo, bojo mladi temu sledil.	- Grajenje ekipe zaposlenih, študentov in prostovoljcev - Vzor ekipe	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDB25	Kaže jim, kaj se da vse narest, povezuje jih med sabo.	- Vpogled v možnosti - Povezovanje mladih	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDB26	Se mi zdi, da ko jim damo možnost, da nekaj naredijo kar na enkrat dobijo glas	- Dobijo glas	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDB27	Konkretno se udeležujemo tut Evropskega tedna mobilnosti, gre za enkratni letni dogodek na ravni Mestne občine Ljubljana oziroma tut širše in spodbujamo trajnost. Vsako leto je določena tema, kamor se mi tudi priključimo, recimo lani je bila tema kake so trajnostne oblike prevoza.	- Izobraževalni dogodki	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDB28	Trajnost je tut hrana, kako pripraviš hrano, kok je zavržeš, kok truda rabiš, da jo prideláš, iz kje pride hrana. Recimo en vidik je hrana kar mi naslavljamo na busu, preko delavnic	- Kuharske delavnice, trajnostno naravnane	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja

	znotraj ESE projekta		
MDB29	vpliv navadnega wc-ja na ekosistem, in to udejanjamo v praksi preko tega da imamo kompostni wc na busu	- Kompostno stranišče - Zgled	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDB30	Potem pa trajnost je tut zame skupnost in poudarjanje skupnosti. V smislu, da združujemo sosese, združujemo mlade in se na nek način s tem borimo proti individualizmu. Individualizem je itak povezan tut s potrošnjo, maš svoj avto, pa svoj pralni stroj, pa svoj sušilni stroj	- Spodbujanje skupnosti - Povezovanje - Sodelovanje	Pristopi spodbujanja trajnostnega razvoja
MDB31	ja dobil so občutek za skupnost, to se je res povišalo. Res ta primer je super, želel smo delat palačinke pa nismo imeli sestavin, nekdo je prinesel sladkor, nekdo, jajca, nekdo moko in evo, mamo palačinke.	- Občutek za skupnost - Sodelovanje	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
MDB32	To da po vodo hodjo konstantno, to je en tak vidik, pa da smo varčni z vodo,	- Skrb za skupno dobro - Varčevanje z viri	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
MDB33	Ja pa situacija s stoli, ki so se nam strgali, uporabniku se je vzbudil interes za to, želel je bit pri popravilu.	- Interes - Popravljanje	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
MDB34	Včasih se more kej pokvart, da vidijo, da so posledice, da	- Ponudimo izkušnjo - Soočenje s posledicami	Pristopi spodbujanja trajnostnega razvoja

	potegne za sabo delo, da je treba plačt stroške.		
MDB35	Da ko so bili preseški hrane, da so bili pripravljeni domov odnest, ker so vedel da bo šlo drgač v smeti.	- Varčevanje s hrano	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
MDB36	Če izhajam mal iz uličnega dela, to, da si reden, da si konsistenten, da prihajaš ob istem času ob istih dnevih konstantno	- Rednost - Konsistenca	Pridobivanje uporabnikov
MDB37	Da si uniformiran, v smislu, da te prepoznajo, recimo a so to majce, jopce, sploh če si tko brez infrastrukture na ulci.	- Uniforma - Prepoznavnost	Pridobivanje uporabnikov
MDB38	S tem, da si prijazen, odprt, dostopen, da spoštuješ njihove meje.	- Dostopnost - Prijaznost - Spoštovanje njihovih pravil	Pridobivanje uporabnikov
MDB39	Ful je fajn, da si probaš zapomnit imena pa neko specifiko o njih, da vzpostaviš tist bond z njimi. Osebni odnos je neki zarad česar se definitivno vračajo.	- Vzpostavitev osebnega odnosa	Pridobivanje uporabnikov
MDB40	Neki kar rabijo, da ustvariš kontakt.	- Pripomočki	Pridobivanje uporabnikov
MDB41	Odvisno zdej kaj, ampak vedno more biti potreba iz skupnosti	- Potreba iz skupnosti	Zagon mladinskega centra
MDB42	Začet torej pri tem, da se znaš predstaviti ljudem, pa povedat kaj že delaš in potem pri ljudeh čakati na povabilo, da bodo	- Samopromocija - Predstavitev tega kar že delaš	Zagon mladinskega centra

	rekl ej mi pa rabmo neki tazga kar vi delate.		
MDB43	Pa v primeru busa smo tudi s pomočjo ankete o potrebi mladih po začasnih skupnostnih prostorih ugotovili, da je prisotna ta potreba.	- Raziskava	Zagon mladinskega centra
MDB44	Z njimi je bilo treba veliko kav prepit, veliko čajev, se prepogovarjat	- Druženje - Vzpostavljanje osebnih stikov	Odnosi z okolico
MDB45	Ampak ne v smislu kdo smo mi kot organizacija ampak kdo sem jaz, iz kje je moja familija konc koncev tut ane, ker se tut dost zbondajo na to al si balkanc al nisi balkanc.	- Osebni stiki	Odnosi z okolico
MDB46	Ful bl zaupajo, če njihov jezik govoriš, in to je ena stvar k je ful pomembna k vstopaš v skupnost, da se jim približaš tam kjer oni so.	- Sledenje njihovim navadam	Odnosi z okolico
MDB 47	Pozorni mormo bit predvsem na potrebe iz strani skupnosti. Res raziskat to in se odzivati na te potrebe. Pasti so pa naša miselnost, kaj mi mislimo, da soseska potrebuje	- Vsiljevanje svojega mnenja - Neupoštevanje njihovih potreb	Možne pasti
MDB48	Tuki gre itak za sodelovanje z LPP-jem, mestno občino in našim zavodom, brez tega ne bi šlo.	- Lpp - Mestna občina	Na koga se obrniti
MDB49	tut na četrtnih skupnostih mamo svoje zaveznike k	- Četrtna skupnost	Na koga se obrniti

	vejo kdo smo, kaj počnemo.		
MDB50	Potem pa so zavezniki vsi ljudje k vsaj mal štekajo kaj delamo, vsaka tista mamica k prnese piškote pa kavo, vsak otrok k prnese od doma 5 jajc, vsak k prnese liter vode, al pa šalce k nm jih manjka.	- Prebivalci v skupnosti, ki prispevajo	Na koga se obrniti

8.9. KODIRANJE MDC

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
MDC1	Js bi sigurno rekla, da se pridejo k nam družiti, ker ponujamo en tak prijeten prostor kjer nihče nič od mladih ne zahteva.	- Druženje - sproščanje	Razlog za obisk
MDC2	Sigurno pa jih zadnje čase mal bolj privabljata dva gaming računalnika, ki ju imamo, tko da jih ful zanimajo video igre pa ta posebnost, da imamo mi en manjši fitnes v kleti, ki je tut zelo zanimiv za mlade.	- Računalnik za video igrice - fitnes	Razlog za obisk
MDC3	Tko da s to izjemo jih spustimo notr že pred 14.00, da imajo tut nek prostor kjer lahko naredijo stvari za šolo u miru, pa da so pač skupi s prijatli, da si mal pomagajo med sabo.	- Delo za šolo	Vrste dejavnosti
MDC4	Tisti, ki pridejo prvi, al prvi zasedajo kavč al pa prvi zasedajo	- Sproščanje - Igranje video igrice	Vrste dejavnosti

	računalnike.		
MDC5	Pol včasih pride kšna skupinca k bi si rada kej skuhala v naši kuhinji,	- Kuhanje	Vrste dejavnosti
MDC6	Sicer pa zelo velikrat potegnejo iz omare tut družabne igre	- Igranje družabnih iger	Vrste dejavnosti
MDC7	V dvorani mamo tut športne blazine kjer se včasih mal urijo v kakšnih borilnih veščinah.	- Urjenje v borilnih veščinah	Vrste dejavnosti
MDC8	Pol pa tko, če se bližajo kakšni projekti delamo tut skupi na tem,	- Sodelovanje pri projektih	Vrste dejavnosti
MDC9	Jih prosimo da kej prpravjo z nami	- Pomoč pri večjih dogodkih	Vloga uporabnikov
MDC10	Ampak čist generalno pa mislim, da pridejo zato da se družijo, brez kakšnih obveznosti, pač sam pridejo in so in se imajo fajn.	- Sproščanje - Zabavanje	Vloga uporabnikov
MDC11	Bi pa mogoče to pripisala tut samemu post koronskemu obdobju,	- Posledice ukrepov za zaježitev Covida19	Razlogi za prevzemanje pasivne vloge
MDC12	Ker pač takrat, ko so si to želel tega niso mogl zdej pa, ko je spet ta možnost mam pa js občutek, da se jim mal ne da.	- Lenoba	Razlogi za prevzemanje pasivne vloge
MDC13	Pa tut v šoli velik zahtevajo od njih, velik se morjo učiti, pol majo tut kšne treninge in vse te aktivnosti neki terjajo od njih in nekak se mi zdi, da je pri nas edini prostor kjer lahko samo so.	- Velika obremenjenost	Razlogi za prevzemanje pasivne vloge
MDC14	V resnici bi si želela, da bi bili mladi mal bolj aktivni, da bi	- Prenizka	Stopnja aktivne udeležnosti

	večkrat dal kakšno svojo pobudo al pa bli pripravljeni pomagat pri kakšnih mal večjih projektih.		
MDC15	V Z recimo je na mesečni ravni fasilitacije 8%, mi kot zavod si pa želimo, da bi blo tega vsaj 25%, to mammo tut v letnem cilju napisano za naš mladinski center in se mi zdi, da zlo počas lezemo gor.	- 17% pod normo	Stopnja aktivne udeležnosti
MDC16	V resnici je dost preporosto, vsaj v teoriji, tolk časa kokr ti vložiš v mlade, tolk ti bodo oni vračal. Tko, da se mi zdi, da je idealen pristop, da ti mlade bolj aktiviraš, da si tut ti aktiven z njimi.	- Aktivnost zaposlenih, študentov, prostovoljcev	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDC17	Da ko pridejo mladi, da ne delaš neki na računalnik ampak, da se usedeš zraven njih, da se pogovarjaš z njimi, da ugotoviš kaj jih spolh zanima.	- Kazanje zanimanja za uporabnike	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDC18	Tut poslušat kaj jim je zanimivo, ne samo neki kar mi mislmo da bi blo ful dobr, velikrat se ujamemo v to zanko, da js kot koordinatorka predvidevam kaj bo mladim zihr ful dobr.	- Upoštevanje uporabnikovih želj	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDC19	Pa kar sm opazla je to, ko majo eno idejo, čim prej jo izpeljat.	- Hitra realizacija ideje	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDC20	Drgač pa mladinske pobude, al pa ad hoc projekti	- Mladinska pobuda - Projekti	Način spodbujanja aktivne udeležbe

MDC21	Daje jim eno moč da soustvarjajo	- Moč za soustvarjanje	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDC22	Pa zdi se mi da so pol naslednjič k se vključujejo v kakšen projekt al pa ko se odločijo da bojo sami kakšnega izpeljal so ful bolj samozavestni.	- Samozavest	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDC23	Najbolj aktivni smo pri ločevanju odpadkov.	- Ločevanje odpadkov	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDC24	Tko da letos smo se tut udeležil čistilne akcije.	- Sodelovanje pri čistilni akciji	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDC25	Lansko leto smo mel eno praktikantko s Češke, ki se je tok angažirala, da je pripravla za vsak koš za odpadke, ki ga mammo za steklo, za papir, embalažo pa za bio pa za mešane, je pripravla navodila kaj se v katerega od košev odlaga.	- Podajanje jasnih navodil	Pristopi spodbujanja aktivne udeležbe
MDC26	Tko no se mi zdi, da jim to ni tolik pomembno. Da se ne zavedajo nekega vpliva na okolje.	- Ni zanimanja - Ni zavedanja	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
MDC27	No recimo da sem bila nekoliko vključena v zaganjanje busa, ne tok neposredno. Ampak ker smo blizu smo tut mi želel pomagat s tem, da smo naše uporabnike kdaj pripeljal na aktivnosti na busu.	- Pomoč že obstoječih organizacij v bližini - podpora med mladinskimi centri	Pridobivanje uporabnikov
MDC28	Js bi rekla da začneš v lokalni skupnosti, pogovor s prebivalci lokalne skupnosti,	- Upoštevanje potreb lokalne skupnosti	Zagon mladinskega centra

	najprej preverit, če se tut njim zdi to potreba,		
MDC29	Vsekakor je dobr poznat svoje sosedo, brez dobrih medsosebskih odnosov težko karkoli narediš.	- Grajenje odnosov	Odnosi z okolico
MDC30	Drugo je pa potem organizacije, ki naslavlajo isto ciljni skupino kot ti. V našem primeru so to mladi, absolutno kakšne šole, društva, športne organizacije, ki se tut ukvarjajo z mladimi.	- Šole - Društva - Športne organizacije	Na koga se obrniti

8.10. KODIRANJE MDČ

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
MDČ1	Eni prhajajo sm zato, ker se navežejo na koordinatorja, eni pridejo samo pozdravit, eni mal sam hengajo, drugi majo doma stiske pa je to neko pribežališče, nekateri se pa pridejo sm izobraževat	- Koordinator - Pridejo pozdraviti - Sproščanje - Varen prostor - Izobraževanje	Razlogi za obisk
MDČ2	Torej delavnice, glasbene delavnice	- Glasbene delavnice	Vrste dejavnosti
MDČ3	Uni športniki vzamejo gole, grejo trenirat, ker majo zdej plato in majo dogodek.	- Igranje nogometa	Vrste dejavnosti
MDČ4	Na primer četrtki so bli zdej kr močni, pride prou že skupina, formirana skupina	- Ustvarjanje	Vrste dejavnosti

	in pač ustvarjajo.		
MDČ5	In potem, ko se delavnica opravi se vse to pospravi, mamozlo striktno pravilo, da pustiš tako kot si našel center, oz še boljši. Za sabo je treba pospravljat, s tem krepimo tut nek odnos do stvari, soljudi in centra.	- Skrb za center - Skrb za druge	Vloga uporabnikov
MDČ6	V začetku šolskega leta so se sem prihajal tut učiti in so si pomagal drug drugemu, se izpraševal in tko naprej.	- Učenje za šolo	Vrste dejavnosti
MDČ7	Zdej smo mel na praksi praktikantko iz španije, mela je Španski petek.	- Učenje tujih jezikov	Vrste dejavnosti
MDČ8	Zdej pripravljamo razstavo, to je fotografska razstava našega uporabnika, to je njegova prva razstava.	- Razstave	Vrste dejavnosti
MDČ9	Mel smo foto ponedeljek, učil so se kako fotografirati in obdelovat fotografije s prenosnimi telefoni. Izdelava nakita.	- Fotografske delavnice - Izdelava nakita	Vrste dejavnosti
MDČ10	Ker jih js skos stimuliram in jim rečem pa dej neki nazaj, sej lepo da si tuki, ampak dejva neki najdt kar tebe zaganja, kar ti bo všeč pa ti bom pomagala to narest. Nekateri se	- Se aktivirajo	Vpliv na mlade

	odzovejo temu, nekateri pa pač rečejo ah spet teži s pobudami.		
MDČ11	Nekateri se odzovejo temu, nekateri pa pač rečejo ah spet teži s pobudami.	- Nezainteresiranost	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
MDČ12	Trenutno sem zadovoljna, ker učeri recimo smo mel tri aktivnosti, karkoli se je tle dogajalo je blo aktivno.	- Visoka - Tri različne aktivnosti v enem dnevu	Stopnja aktivne udeležnosti
MDČ13	Js nekako izhajam iz tega da jih poslušam, da povejo kaj jih zanima	- Upoštevanje uporabnikovih zanimanj	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDČ14	Definitivno jim poveča samozavest, zato, ker so ponosni na to, da so izpeljal en projekt k so si ga zadal in so ga snoval od začetka do konca	- Pridobijo na samozavesti - Ponos - Zaupanje v svoje sposobnosti	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDČ15	Izkušnja ki jo dobiš s tem, in tut znanje kok gre enga angažmaja, ene energije, da se neki zgodi je zlata vredno, ker tut oni pol gledajo drugač, konc koncev tut na naše delo	- Vrednotenje dela - Pridobitev znanja	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDČ16	Prpraula jih naprej za življenje, pa uči jih neke odgovornosti. Pa tut na ugledu znotraj centra dobijo.	- Pridobijo večšine za življenje - Krepitev odgovornosti - Ugled	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDČ17	Teh mladinskih pobud je kr neki, ker smo tut bolj	- Mladinska pobuda	Načini spodbujanja aktivne udeležbe

	samostojni, ker to so manjši projekti, za manj denarja in ga tut lahko koordinatorka sama odobri. Daje nm mal bl proste roke. Se mi zdi super orodje, k tut lahko dobr zapolni vsebino in program centra.		
MDČ18	Tut učimo jih o tem	- Izobraževanje	Pristopi spodbujanja trajnostnega razvoja
MDČ19	Ločujemo itak	- Ločevanje smeti	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDČ20	Tole zelenico tlele zunanjo želimo obnovit, tut povezal se bomo z Društvom Trajna, ukvajajo se z ozelenitvijo urbanih površin	- Ozelenjevanje urbanih površin - Izkoriščanje sredstev, ki so na voljo	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDČ21	Tut ta ideja za zelenico je prišla s sodelovanjem z uporabniki, vsi skupaj smo prišli do te ideje.	- Skupno razmišljanje o najboljših rešitvah - Prispevanje idej	Vloga uporabnikov
MDČ22	Kokr si vidla mamo v predsobi palete, iz palet narjeno pohištvo.	- Pohištvo iz palet	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja/pristopi
MDČ23	Z aktivnostmi, ki jih zanimajo, s programom.	- Upoštevanje uporabnikovih želj - Program	Pridobivanje uporabnikov
MDČ24	Od teh plesnih aktivnosti do tega da si odprt in jih poslušáš.	- Poslušanje - Dostopnost	Pridobivanje uporabnikov
MDČ25	Ja sodelujemo in želimo še več. Ravno te Četartki so se zgodil v sodelovanju z osnovno šolo	- Sodelovanje z osnovno šolo	Odnosi z okolico

MDČ26	Delal smo to, da se povezujemo Š. El clasico, ker te fantje drugi, ki so jih izzval niso iz centra, ampak so se spoznal na dvorišču tlele pr osnovni šoli.	- Vključevanje v aktivnosti	Odnosi z okolico
MDČ27	Drgač pa zlo dobr sodelujemo z blokom,	- Sodelovanje z neposrednimi sosedi	Odnosi z okolico
MDČ28	Birokracija, da si ti točen z oddajo nekih poročil.	- Upoštevanje rokov za oddajo poročil	Možne pasti
MDČ29	Frende, po pomoč k tistemu k upravlja prostor oz. k županu. Pol pa za nabiranje uporabnikov v OŠ.	- Prijatelji - Upravitelj prostora - Župan - Osnovna šola	Na koga se obrniti

8.11. KODIRANJE MDD

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
MDD1	Najpogosteje je to, da jih pritegne radovednost kaj sploh je tukaj, se pravi vidijo zunanost prostora, eni pridejo s prijateljski kakimi, ki se majo ful dobro, tako da je res tak moment kjer lahko preživljajo prosti čas, enim je to, da je tam kavč pa ful enih družabnih iger, pa ping pong, pa biljard,	- Radovednost - Prijatelji - Sproščanje - Zabava	Razlogi za obisk
MDD2	Pol pa ko je že malo bolj stik vzpostavljen, oz je mal več zaupanja, pa pridejo z enim	- Reševanje osebnih težav - koordinator	Razlogi za obisk

	problemom in vejo, da je že nekdo tam, ki bo lahko prispeval k izboljšanju situacije.		
MDD3	To kar pridejo prostovoljci, praktikanti, tam je pa druga potreba ne, je pa bodisi učna izkušnja, bodisi pridobiti neko znanje, veščine, spretnosti.	- Učna izkušnja - Pridobitev znanja, veščin, spretnosti	Razlogi za obisk
MDD4	Nekateri iščejo družbo, al pa so na neki prelomnici v življenju pa nimajo še službe pa so zaključili študij, pa je zdej to neko tako obdobje osmisli svoj čas.	- Iskanje družbe - Osmišljanje svojega časa	Razlogi za obisk
MDD5	Al pa prou načrtno za kake programe, na primer radio eter pa studio basement pa mestni inkubator ki je pa za mlade od 18 do 29.	- Sodelovanje pri projektih	Razlogi za obisk
MDD6	Meni je ful dobro ker tudi pojem kosilo z njimi v centru in je res taki občutek domačnosti, ker si kaj skuhaš al pa pogreješ in pol diši po domačem, zdaj bi se mogoče kdo zgražal ampak je meni fajn. Potem pa tam ob ene 15.00, 16.00 izvedemo delavnico, ko se nabere dost folka, pol se pa malo pospravi po delavnici in	- Uporabniki kot sestavni del centra s koordinatorji - sobivanje	Vloga uporabnikov

	zaključimo. Delavnice niso obvezne je pa priložnost.		
MDD7	Eni pridejo iz šole celi zmatrani in so tam na kavču celi srečni, ker so lahko na kavču in pijejo monsterje. Mlajši pa igrajo družabne igre, ping pong al pa kaj. Potem eni se dolgočasijo	- Sproščanje - Igranje družabnih iger - Dolgočasenje	Vrste dejavnosti
MDD8	Kuharske delavnice, ustvarjalne delavnice tukaj probamo delat ustvarjalne in praktične stvari, na primer, da si znaš žarnico zamenjat, al pa gumb zašit.	- Kuhanje - Praktično ustvarjanje	Vrste dejavnosti
MDD9	Ob sobotah mamo koncept Čiči pa priči, ki je namenjeno temam kar se tiče duševnega zdravja ampak so pa tut druge teme ki jih naslavljamo.	- Organiziran pogovor na temo duševnega zdravja	Vrste dejavnosti
MDD10	Pri notranjih je zato ker al so preveč utrujeni ali pa jih nekaj drugega skrbi in ne morejo bit aktivni.	- Utrujenost - Osebne skrbi	Razlogi za prevzemanje pasivne vloge
MDD11	Pomanjkanje informacij, se mi zdi, da mi zajemamo ful mali procent, da komot bi lahko še, da včasih ne pridemo do mladih pa se oni pol po naselju šetkajo.	- Niso informirani	Razlogi za prevzemanje pasivne vloge
MDD12	Mogoče tudi ta	- Pomislek, če je	Razlogi za

	pomislek, če je ta zadeva dost in,a sem jaz tak suverena, da tudi, če moji prijatelji ne bojo sodelovali bom jaz sama sodelovala al bom šla s to skupino	dejavnost dovolj popularna, da ne bo negativno vplivalo na ugled	prevzemanje pasivne vloge
MDD13	Ja js bi si želela, da bi bila višja	- Nizka	Stopnja aktivne udeležnosti
MDD14	Men je že to krasno da znotraj samega mladinskega centra organizirajo sami stvari, da ni vse samo na zaposlenih al pa na zunanjih izvajalcih al pa praktikantih, da vzamejo to kot nek poligon z lego kockami, da jih lahko sestavljaš v varnem okolju.	- Samoiniciativnost	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDD15	Mladinska pobuda je ful fajn ker jih lahko mi kot kordinatorji odobrimo v znesku do 100€. To je res da gre najbolj na to da mladi, ki so v mladinskem centru sami predlagajo, da se učijo po eni strani aktivne participacije po drugi strani pa pač da vidijo kok maš ti možnosti, kok je mogoče v lajfu.	- Mladinska pobuda - Priložnost, da izpeljejo lastno idejo - Dobijo denarna sredstva	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDD16	Potem projekti so že večje stvari, po navadi koordinatorji prijavljajo al pa praktikanti, študenti, tut po obsegu.	- Sodelovanje pri projektih	Načini spodbujanja aktivne udeležbe

MDD17	Pol je pa mestni inkubator ki je za mlade med 18 pa 29 let tam pa dobijo tut mentorja zraven in greš skozi cikel nekih izobraževanj kjer lahko nrliš neke prve korake, skoraj podjetništvo.	- Sredstva in izobraževanja za izpeljavo večjih idej	Načini spodbujanja aktivne udeležbe
MDD18	Jaz mislim, da jim da občutek večje lastne vrednosti, samozavest, možnost povezovanja, timskega dela, možnost tega, da lahko preizkuša različne vloge,	- Občutek večje lastne vrednosti - Samozavest - Možnost povezovanja - Izkušnje dela v skupini - Spoznavanje različnih vlog	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDD19	Potem tut neka fnančna pismenost, ti moraš predvidet katere stroške boš meu, predvidit kako boš vire razporedil, tak da to načrtovanje je vzgoja za življenje	- Finančna pismenost - Opremljenost za življenje	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
MDD20	Eno je ločevanje odpadkov, potem da probamo vire ki so nam dani res uporabiti, da ne mečemo stran, tudi ko mamo kuharske delavnice probamo porabit že to kar mammo, ne da kupujemo nekaj drugega.	- Ločevanje odpadkov - Varčno ravnanje s hrano	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDD21	Tak da jih probamo k temu tut vzgajat,	- Vzgajanje	Pristopi spodbujanja trajnostnega razvoja
MDD22	Mi tut delamo čistilne akcije v lokalni skupnosti	- Čistilne akcije	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDD23	Mi tut delamo čistilne akcije v	- Dajanje zgleda	Pristopi spodbujanja

	lokalni skupnosti, ker je to ena stvar k je dobra promocija za organizacijo, hkrati je pa dober moment, dejmo poskrbet za skupnost, za čisto okolje.		trajnostnega razvoja
MDD24	V preteklosti smo meli tut izmenjevalnice oblačil,	- Izmenjevalnice oblačil	Načini spodbujanja trajnostnega razvoja
MDD25	To ko so bile izmenjevalnice je ful folka pritegnilo, ful je bil folk navdušen, ker si zraven lahko še kake dodatke zraven naredu, al trak za lase al pa kaj, da je še malo popestrilo	- Vzбудilo je zanimanje	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
MDD26	Zdej v smislu te izmenjevalnice je pol počasi izvodenel tist občutek gnusa al pa tisti, ki se niso mogli navadit sploh več niso prihajali.	- Navadili so se	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
MDD27	Četrtna skupnost ful navdušena, ker zdaj bojo pa mulčki lahko kam šli, tako, da so nam oni ful pomagali pri tem.	- Četrtna skupnost	Na koga se obrniti
MDD28	No in pol je bil vuni en gospod iz četrtne skupnosti, en politik ne, in je dobil eno mizo in pol je on dejansko stal vuni in je te mulce noter, ne vem kaj je mel neke sokece na mizi, v glavnem pol je on te mulce skoraj za	- Angažma ostalih deležnikov - Fizični pristop	Pridobivanje uporabnikov

	roko dol prpelo ane.		
MDD29	Tak da to je ena stvar, ne da jih z nečim nagovoriš, da dobiš njihovo pozornost, pa tu če je to sokec al pa neki prigrizek.	- Imaš nekaj kar pritegne pozornost (sok, prigrizek)	Pridobivanje uporabnikov
MDD30	Pol je ful pomembno met vzpostavljene odnose z vsemi možnimi akterji, predstavniki četrtne skupnosti, šole, drug nevladne organizacije, gasilci, društvo upokojencev, kulturno umetniško društvo. Pač čim več, ker vsi ti ljudje mogoče niso lih mladi ampak ziher majo pa neke sosede, neke vnuke, neke, neke, ki pa bi lahko bli tvoji potencialni uporabniki.	- Mreženje	Odnosi z okolico
MDD31	Tak da z njimi gradit odnose, tak skupnostni moment je, ker se mi zdi pomembno ozaveščit da smo vsi mi pomembni, zato, da bodo meli mladi boljšo prihodnost.	- Poudarjanje skupnega dobrega	Odnosi z okolico
MDD32	Pol pa nahajpat neko skupinico mladih, al preko aktivnosti, ki jih ponujaš, al preko tega, da jim predstaviš kaj lahko pa oni ustvarijo še poleg teh aktivnosti in pol gradit en po	- Pridobiti skupino mladih, ki so tvoji predstavniki	Pridobivanje uporabnikov

	en.		
MDD33	Pa vabit, pa tut njih vabit naj vabijo dalje, pa od ust do ust	- Spodbujanje širjenja besede	Pridobivanje uporabnikov
MDD34	Pa dogodki so ful lepa priložnost.	- Organizacija dogodkov	Pridobivanje uporabnikov
MDD35	Ker mi organiziramo festival Bit mlad je zakon, to je konec avgusta al pa junija, smo naredili dan odprtih vrat, kjer smo predstavili naše počitniške aktivnosti, povedali kaj lahko delaš kje. Avgusta pa je tut temu namenjen in so prišli in starši in otroci iz vrtca, babice in dedki, in pa tut mladi. Preko tega ti gradiš zaupanje skupnosti vate, da delaš nekaj dobrega za njih, seveda skupaj s folkom ki je v skupnosti.	- Vključevanje celotne skupnosti	Odnosi z okolico
MDD36	Jaz bi štartala prvo s šolo ker je tam največ naše ciljne populacije, pa z vsemi okoliškimi šolami, ki so. Pol bi šla pa v naslednji rundi na četrtno skupnost, pol bi se povezala z vsemi društvi v bližini	- Stik s šolo - Stik s četrtno skupnostjo - Stik z okoliškimi društvi	Zagon mladinskega centra
MDD37	Da greš mogoče na roditeljski sestanek, ker so dostikrat starši odločevalci, da mladi lahko pridejo. Pa tudi, da greš po razredih predstavljat,	- Roditeljski sestanek - Predstavitev po razredih	Pridobivanje uporabnikov

	najboljše je oboje. Mogoče tut kake kontakte met, da maš kakega informatorja da on pol širi besedo.		
MDD38	In pol probaš za dobre med sosedske odnose, decembra ne, k je itak tak dobrodelni mesec, smo vsi na to ok bomo pekli piškote za prijatelje in smo pol to sosedom v bloku dali, s sporočilom da je od mladinskega centra jih povabli na kavico in zaželeli lepe praznike.	- Gradnja odnosov - Jih pogostiš - Izrečeš dobrodošlico	Odnosi z okolico
MDD39	Mestna občina itak, k nam je pomagala kakšne komunikacijske kanale odpret do predstavnikov četrtne skupnosti pa tak. Šola, je ful pdpore dajala, ker poznamo situacije ko je šola lih kontra delala kar je ful bedno.	- Mestna občina - Četrtna skupnost - Osnovna šola	Na koga se obrniti

8.12. KODIRANJE UPA

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
UPA1	Zato, ker mi je zabavn tle, vedno kej novega spoznam, k se pogovarjamo velik, k različne stvari delamo.	- Zabava - Spoznavanje novosti - Pogovarjanje - Raznolikost aktivnosti	Razlog za obisk
UPA2	Eno sem spoznala.	- Spoznavanje novih ljudi	Vpliv na mlade
UPA3	Doma bi bla,	- Preganjanje	Razlog za obisk

	dolgočasla bi se.	dolgčasa	
UPA4	Spoznam kej novega, recimo kako se peče palačinke s tisto stvarco. Pa dóns k smo gledal videe o avtomobilih.	- Pridobivanje novega znanja - Širjenje obzorji	Vpliv na mlade
UPA5	Igram se, pogovarjam se, pomagam.	- Igranje - Pogovarjanje	Vrste dejavnosti
UPA6	Recimo čistla sm za otvoritev pa kdaj ko je konec že avtobusa pomagam notr znest stvari.	- Skrb za avtobus - Pospravljanje	Vloga uporabnikov
UPA7	Ne vem, enkrat smo hotl naredit že lov na zaklad sam nm ni ratal pol.	- Izkušnja z izzivi	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
UPA8	Pomoč, ker ne morm sama. Kakšna od vas pa kakšen od prijateljev	- zavedanje odgovornosti - zavedanje, da izvedba ideje zahteva delo	Vpliv aktivne udeležbe na mlade
UPA9	Od mlajših eno punco pa enga fanta. Od starejših nikogar. Gospoda s kužkoma sem spoznala.	- Eno dekle in en fant - En moški	Spoznavanje ljudi
UPA10	Nikoli se nismo tukaj igrali, ker je mela prijateljica trampolin, tukaj pa ni bilo nič za početi.	- Pred avtobusom ni bilo nič za početi tu	Vpliv avtobusa na spoznavanje soseske
UPA11	Ali se ti zdi, da bi šel lahko vprašati kogarkoli iz soseske, če bi kaj potreboval (na primer jajca, mleko, sol, vodo, telefon za poklicati starše)? Ja mogoče, res je, da nobenga tle ne poznam, poznam od prjatlce babico tle, mogoče bi njo šla. Ostalih pa ne. Odvisno kakšne težave bi ble.	- Pogojno bi lahko vprašala kogarkoli iz soseske za pomoč	Odnosi v skupnosti

UPA12	Ful različnih idej mate tle. Dobre, zanimive, zabavne.	- Dobre - Zanimive - Zabavne	Vrednotenje trajnostnega razvoja
UPA13	Zato, da rata za kompost, pa tut kam bi šlo to, bi ogl razkopat pa cevi dt, pa to vzame ful časa, več kot je že zdej trajal. Več bi blo onasneževanja, zdej pa še tko pomagaš naravi.	- Bolj praktično - Bolj kratkotrajno - Manj onesnaževanja	Razumevanje trajnostnega razvoja
UPA14	Lepo se mi zdi skrbeti za naravo, ker pomagaš. Ml onesnažuješ naravo. Jaz bi tudi tako delala, za enkrat pa nič podobnega še ne delam doma.	- Skrb za naravo - Želja po prevzemanju tovrstnih idej	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
UPA15	Tut uredi ker bi bilo velik več odpadkov in spet pomagamo naravi, pa tut otroci namesto da gledamo v telefone se tuki pogovarjamo pa igramo, delamo različne nove stvari.	- Prepoznavanje dobrih vidikov	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
UPA16	V bistvu sm šla enkrat do prijatelja in sm vidla da so tle neki repal in pol sm šla do prijatelja in je rekla, da je ta avtobus zdej za otroke tle. In se tuki igramo zdej.	- Dogodek - Prijateljica	Pridobivanje uporabnikov
UPA17	A bi še enkrat probala? Loh, sam to ful časa traja	- Ni motivacije - Nezaupanje v uspeh	Razlog za prevzemanje pasivne vloge

8.13. KODIRANJE UPB

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
UPB1	Za Borca sm zvedu	- Aktraktivnost	Pridobivanje

	tko, k smo se s prjatlji ful igrali, že preden je bilo naselje zrihtano in pol sm na enkrat vidu, da je bus tukej in me je začel zanimat. In hodim od kar je odprt.	infrastrukture	uporabnikov
UPB2	Ker je ful zanimu, velik stvari lah počnemo, prjazni so usi.	- Zanimivo je - Raznolikost aktivnosti - Prijaznost zaposlenih in prostovoljcev	Razlog za obisk
UPB3	Nisem spoznal novih prijateljev, razen vsa treh.	- Spoznavanje novih odraslih	Vpliv na mlade
UPB4	Velikrat ustvarjamo, kuhamo, vse skupi.	- Ustvarjanje - Kuhanje	Vrste dejavnosti
UPB5	Ja loh, sam po navad nimamo dost sestavin. Lah bi vsakič k prideš prneseš eno stvar za palačinke.	- Nedostopnost sredstev	Razlog za prevzemanje pasivne vloge
UPB6	Ja bil sem, velki kupi zemlje so bli, stare hiške.	- Že prej je zahajal na ta konec	Vpliv avtobusa na spoznavanje soseske
UPB7	Vsi so bli v hišah ves čas. Zdej je ful bl živo	- Druženje zunaj svojih hiš	Odnosi v skupnosti
UPB8	Ja ta wc je ful zanimiv, k daš namest da potegneš vodo posuješ z žagovino. Tko se porab ful mn vode, pa ne uporabljamo pitne vode ampak deževnico.	- Manjša poraba vode	Razumevanje trajnostnega razvoja
UPB9	Ful so mi všeč take ideje.	- Zelo so mi všeč	Vrednotenje trajnostnega razvoja
UPB10	To mi je ful všeč, ker velik stvari lah nrđiš tut iz stvari k niso več uporabne.	- Želja po ponovni uporabi	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
UPB11	Zlo dobr, ker če avtobus daš v smeti	- Prepoznavanje dobrih vidikov	Rezultati spodbujanja

	je ful enih odpadkov in smo ga dobr izkoristl.	- Izkoriščanje obstoječih dobrin	trajnostnega razvoja
--	--	----------------------------------	----------------------

8.14. KODIRANJE UPC

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
UPC1	Prijateljica mi je povedala.	- Preko prijateljev	Pridobivanje uporabnikov
UPC2	Ker mi je tuki zabano, nikol nm ni dolgčas, vedno neki delamo	- Zabava - Pregarjanje dolgčasa - Dejavno	Razlog za obisk
UPC3	Recimo pletemo verižice, kej barvamo, gledamo kej.	- Ustvarjanje - Izobraževanje	Vrste dejavnosti
UPC4	Si spoznal kakšne nove prijatelje? Ja, velik ljudi.	- Spoznavanje novih prijateljev	Vpliv na mlade
UPC5	Ne vem, velikrat kej pospravljam, skuham kavo, pomagam pečt palačinke.	- Skrb za avtobus - Skrb za ljudi na avtobusu - Skrb za skupnost	Vloga uporabnikov
UPC6	Ja mogoče bi rabila malo pomoči, od vas treh ali pa tudi od koga od mladih, če bi se kdo ponudu.	- Zavedanje, da izvedba ideje zahteva delo	Vpliv aktivne udeležbe mladih
UPC7	Samo te ki prihajajo na bus, mlajše.	- Spoznavanje mladih	Spoznavanje ljudi
UPC8	Si že prej prihajal na ta konec? Ne	- Avtobus je razlog, da je spoznala ta konec naselja	Vpliv avtobusa na spoznavanje soseske
UPC9	Ja, bl zabavn.	- Pozitivno vrednotenje soseske	Vpliv avtobusa na spoznavanje soseske
UPC10	Ja, zakaj pa ne, enostavno greš vprašat a lahko to pa to, pa se lahko pol neki dogovorimo.	- Občutek, da se lahko zanese na ljudi v soseski	Odnos v skupnosti
UPC11	Ali veš zakaj si umivamo roke z deževnico in izplakujemo na	- Manjša poraba vode	Razumevanje trajnostnega razvoja

	način kompostnika? Da ne porabimo veliko vode.		
UPC12	V redu, ker ne bomo porabili tok vode	- Odobravam	Vrednotenje trajnostnega razvoja
UPC13	Res varčno tut uprabljamo vodo	- Varčevanje vode	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja
UPC14	Super, če bi ga zavrgli bi bilo velik plastike pa vsega za brez veze	- Pozitivni vidiki ponovne uporabe	Razumevanje trajnostnega razvoja

8.15. KODIRANJE UPČ

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
UPČ1	Ko sm šla po naselju igrt se s prijateljico sm ga vidla.	- Atraktivnost infrastrukture	Pridobivanje uporabnikov
UPČ2	Zato, da se lah tle pogovarjam in družim.	- Pogovarjanje - Druženje	Razlog za obisk
UPČ3	To da se lah igramo tut kšne igre, da se lah pogovarjamo in da nm pol ni doma dolgčas.	- Igranje družabnih iger - Pogovarjanje - Pregarjanje dolgčasa	Vrste dejavnosti
UPČ4	Ne, ko ni blo tega naselja me ni blo tuki. Zato ne vem kaj je blo prej tuki.	- Avtobus je razlog, da je začela hoditi na ta konec naselja	Vpliv avtobusa na spoznavanje soseske
UPČ5	Eno sm spoznala, eno k sm jo srečala na novem igrišču in sva se igrale.	- Nova prijateljica	Spoznavanje ljudi
UPČ6	Ali se ti zdi, da bi šel lahko vprašati kogarkoli iz soseske, če bi kaj potreboval (na primer jajca, mleko, sol, vodo, telefon za poklicati starše)? Mislím, da bi lahko.	- Občutek, da se lahko zanese na ljudi v soseski	Odnosi v skupnosti
UPČ7	Zato, da ne uporabljamo pitne vode.	- Varčevanje pitne vode	Razumevanje trajnostnega razvoja
UPČ8	To je dobr za	- Dobro za naravo	Vrednotenje

	naravo. Dobr se mi zdi, da je to tuki.		trajnostnega razvoja
UPČ9	To počnemo tut doma,	- Upoštevanje teh idej	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja

9.16. KODIRANJE UPD

Številka izjave	Izjava	Pojem	Kategorija
UPD1	Za ta bus sem izvedl na igrišču pred osnovno šolo, k ste mel še tm avtobus in ste rekl da se boste preselil sm	- Mobilni mladinski center iste organizacije	Pridobivanje uporabnikov
UPD2	Tko sm zvedu, pa tut zrd tega, ker živim v tem naselju.	- Prostorska dostopnost	Pridobivanje uporabnikov
UPD3	In k sm vidu, da se je začela gradnja tega avtobusa sm ene 20-30% tut pomagu k drgac nisem mogu.	- Pomoč pri preoblikovanju avtobusa	Vloga uporabnikov
UPD4	Včasih ker mi je dolgčas, če ni kej za delat	- Pregarjanje dolgčasa	Razlogi za obisk
UPD5	Ja povezuje notranjost naselja z zunanjim delom. Sej ste vidl na prireditvi, odrasli so bolj iz tle, otroci so bli pa iz vse povsod, nism niti vedu, da jih je tok.	- Povezovanje ljudi v lokalni skupnosti	Vpliv na mlade
UPD6	Pogovarjam se	- Pogovarjanje	Vrste dejavnosti
UPD7	Všeč mi je blo, da je blo dost več interesiranja kokr sm pričakoval. Ta nova igrala pa avtobus je privabu dost novih otrok, ne sam iz naselja ampak tut iz tm dol. Pa tut vem da sm prhajajo tut k vs ni, pridejo tle gor	- Točka zbiranja ljudi, povezuje ljudi	Vpliv avtobusa na spoznavanje soseske

	se igrat, starši pa gledajo, ne vem, če veste to, pač pridejo sm. Pa tut mi učasih pridemo tko ponoč kle gor k se vidjo zvezde, gledamo zvezde.		
UPD8	Ja spoznal sem par novih otrok za katere nism ni vedu	- Nova poznanstva	Spoznavanje ljudi
UPD9	Ali se ti zdi, da bi šel lahko vprašati kogarkoli iz soseske, če bi kaj potreboval (na primer jajca, mleko, sol, vodo, telefon za poklicati starše)? Ne to mislm, da ne bi mogu, nima z vsemi tako dobrega odnosa.	- Nima občutka, da se lahko obrne na kogarkoli iz soseske	Odnosi v skupnosti
UPD10	Ta ideja mi je dost všeč, kot prvo prihranil ste na dnarju dost, u bistvu sam les ste rabl, pa zemljo. To se u bistvu ne bo nikol zrušl, k te školjke zrjavijo, prhranl ste na stroških z vodo, s pomivanjem, izplakovanjem.	- Finančni prihranek - Dolgotrajna uporabnost	Razumevanje trajnostnega razvoja
UPD11	Pa tut ideja mi je všeč, da je stranišče v naravi.	- Dobra ideja	Vrednotenje trajnostnega razvoja
UPD12	Realno se mi zdi dost ekološko in poučno, ker men prej ni blo jasn kaj so tes stvari.	- Izobraževanje	Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja

8.17. KATEGORIJE MLADINSKI DELAVCI

Kategorije razvrščene po raziskovalnih vprašanjih (mladinski delavci):

Raziskovalno vprašanje: Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

1. Razlogi za obisk:

- Aktivnosti, mladinski delavec (MDA1)
- Pregarjanje dolgega, zabava, želja po aktivnem sodelovanju, sprostitve (MDA2)
- Želja po deljenju lastne izkušnje (MDA18)
- Družba, dolgčas, dostopnost (MDB1)
- Zaposleni, prostovoljci, študenti, program (MDB2)
- Dobro počutje (MDB3)
- Občutek, da je nekomu mar (MDB4)
- Želja po aktivnosti (MDB5)
- Delo z mladimi, uresničevanje želj in ambicij (MDB6)
- Pridobivanje izkušenj, zaslužek (MDB7)
- Informiranost (MDB8)
- Druženje, sproščanje (MDC1)
- Računalnik za video igrice, fitnes (MDC2)
- Koordinator, pridejo pozdravit, sproščanje, varen prostor, izobraževanje (MDČ1)
- Radovednost, prijatelji, sproščanje, zabava (MDD1)
- Reševanje osebnih težav, koordinator (MDD2)
- Učna izkušnja, pridobivanje znanja, veščin in spretnosti (MDD3)
- Iskanje družbe, osmišljanje svojega časa (MDD4)
- Sodelovanje pri projektih (MDD5)

2. Vrste dejavnosti:

- Pisanje projektov, pogovor, družabne igre, igranje glasbil (MDA4)
- Učenje (MDA6)
- Sproščanje (MDA7)

- Šport (MDA8)
- Pripravljanje hrane (MDA9)
- Pogovarjanje, grajenje odnosov, kuhanje, igre z žogo (MDB11)
- Učna pomoč, skupnostna kosila, freestyle delavnice, delavnice veščin za življenje (MDB12)
- Delavnice z aktivističnimi temami (MDB13)
- Delo za šolo (MDC3)
- Sproščanje, igranje video igrice (MDC4)
- Kuhanje (MDC5)
- Igranje družabnih iger (MDC6)
- Urjenje v borilnih veščinah (MDC7)
- Sodelovanje pri projektih (MDC8)
- Glasbene delavnice (MDČ2)
- Igranje nogometa (MDČ3)
- Ustvarjanje (MDČ4)
- Učenje za šolo (MDČ6)
- Učenje tujih jezikov (MDČ7)
- Razstave (MDČ8)
- Fotografske delavnice, izdelava nakita (MDČ9)
- Sproščanje, igranje družabnih iger, dolgočasenje (MDD7)
- Kuhanje, praktično ustvarjanje (MDD8)
- Organiziran pogovor na temo duševnega zdravja (MDD9)

3. Vloga uporabnikov:

- Aktivnost, sodelovanje, podajanje lastnih predlogov, pomoč (MDA3)
- Predlagajo aktivnosti, pripeljejo prijatelje (MDA10)
- Osmišljanje idej, prepoznavanje lastnih želj in udejanjanje le teh (MDB9)
- Druženje (MDB10)
- Pomoč pri večjih dogodkih (MDC9)

- Sproščanje, zabavanje (MDC10)
- Skrb za center, skrb za druge (MDČ5)
- Skupno razmišljanje o najboljših rešitvah, prispevanje idej (MDČ21)
- Uporabniki kot sestavni del centra s koordinatorji, sobivanje (MDD6)

4. Vpliv na mlade:

- Aktivacija zdravega življenjskega duha, socialna aktivacija (MDA5)
- Grejo iz cone udobja (MDB14)
- Družba, občutek pripadnosti, varen prostor, osebe, ki jim lahko zaupajo, odklop, sproščanje, pobeg, odmik (MDB15)
- Se aktivirajo (MDČ10)

Raziskovalno vprašanje: Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

5. Razlog za prevzemanje pasivne vloge:

- Ni izkušenj s prevzemanjem aktivne vloge, sistem spodbuja pasivno vlogo (MDA13)
- Primoranost izpolnjevanja pričakovanj drugih (MDA14)
- Nimajo idej, nimajo predstav, nimajo ambicij, nimajo nekoga, ki bi jih vodil (MDA15)
- Neizkušenost, ne veš kaj bi (MDA16)
- Pred samoaktualizacijo imajo prioriteto druge potrebe (MDA17)
- Ne vejo, kaj so njihove možnosti, prenizka informiranost (MDA21)
- Sistem, vzgajani, da prejemamo (MDB16)
- Pasivni načini preživljanja prostega časa (Tik Tok, Instagram, Snapchat) (MDB17)
- Vzgoja (MDB18)
- Posledice ukrepov za zajezitev Covida19 (MDC11)
- Lenoba (MDC12)
- Velika obremenjenost (MDC13)
- Nezainteresiranost (MDČ11)
- Utrujenost, osebne skrbi (MDD10)

- Niso informirani (MDD11)
- Pomislek, če je dejavnost dovolj popularna, da ne bo negativno vplivalo na ugled (MDD12)

Raziskovalno vprašanje: Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

6. Stopnja aktivne udeležnosti:

- Premalo (MAD19)
- Prenizka (MDB19)
- Prenizka (MDC14)
- 17% pod normo (MDC15)
- Visoka, tri različne aktivnosti v enem dnevu (MDČ12)
- Nizka (MD13)

7. Načini spodbujanja aktivne udeležbe:

- Mladi za mlade (MDA11)
- Poslušanje, vključevanje (MDA12)
- Informiranost (MDA20)
- Vključevanje mlajših uporabnikov (MDA23)
- Podpora vseh z interesom (MDA24)
- Različne možnosti (MDA25)
- Med vrstniško sodelovanje (MDB20)
- Prepoznavanje idej mladih (MDB21)
- Programi, finančna in mentorska podpora (MDB22)
- Možnost napredovanja znotraj organizacije, od uporabnika do zaposlenega (MDB23)
- Grajenje ekipe zaposlenih, študentov in prostovoljcev, vzor ekipe (MDB24)
- Aktivnost zaposlenih, študentov, prostovoljcev (MDC16)
- Kazanje zanimanja za uporabnike (MDC17)
- Upoštevanje uporabnikovih želj (MDC18)
- Hitra realizacija ideje (MDC19)

- Mladinska pobuda, projekti (MDC20)
- Upoštevanje uporabnikovih zanimanj (MDČ13)
- Mladinska pobuda (MDČ17)
- Mladinska pobuda, priložnost, da izpeljejo lastno idejo, dobijo denarna sredstva (MDD15)
- Sodelovanje pri projektih (MDD16)
- Sredstva in izobraževanja za izpeljavo večjih idej (MDD17)

8. Vpliv aktivne udeležbe na mlade:

- Napredek, razvoj (MDA22)
- Asertivnost (MDA26)
- Ugotovijo kaj bi radi (MDA27)
- Kariera (MDA28)
- Napredek (MDA29)
- Poklicno usmerjanje (MDA30)
- Želja po znanju (MDA31)
- Spoznavanje sveta (MDA32)
- Spoznavanje tujih izobraževalnih sistemov (MDA33)
- Spoznavanje različnih možnosti (MDA34)
- Informiranost (MDA35)
- Samoiniciativnost, asertivnost, prevzemanje odgovornosti (MDA36)
- Zavedanje odgovornosti (MDA37)
- Vpogled v možnosti, povezovanje mladih (MDB25)
- Dobijo glas (MDB26)
- Moč za soustvarjanje (MDC21)
- Samozavest (MDC22)
- Pridobijo na samozavesti, ponos, zaupanje v svoje sposobnosti (MDČ14)
- Vrednotenje dela, pridobitev znanja (MDČ15)
- Pridobijo veščine za življenje, krepitev odgovornosti, ugled (MDČ16)

- Samoiniciativnost(MDD14)
- Občutek večje lastne vrednosti, samozavest, možnost povezovanja, izkušnje dela v skupini, spoznavanje različnih vlog (MDD18)
- Finančna pismenost, opremljenost za življenje (MDD19)

Raziskovalno vprašanje: Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

9. Načini spodbujanja trajnostnega razvoja:

- Čistilne akcije (MDA39)
- Uporaba javnega prevoza (MDA41)
- Izobraževanje (MDA42)
- Izobraževalni dogodki (MDB27)
- Kuharske delavnice, trajnostno naravnane (MDB28)
- Kompostno stranišče, zgled (MDB29)
- Ločevanje odpadkov (MDC23)
- Sodelovanje pri čistilni akciji (MDC24)
- Ločevanje smeti (MDČ19)
- Ozelenjevanje urbanih površin, izkoriščanje sredstev, ki so na voljo (MDČ20)
- Pohištvo iz palet (MDČ22)
- Ločevanje odpadkov, varčno ravnanje s hrano (MDD20)
- Čistilne akcije (MDD22)
- Izmenjevalnice oblačil (MDD24)

10. Pristopi spodbujanja trajnostnega razvoja:

- Vzgajanje (MDA40)
- Trajnostna naravnost, delovanje organizacije v skladu s trajnostnimi načeli (MDA43)
- Ozaveščanje (MDA44)
- Spodbujanje skupnosti, povezovanje, sodelovanje (MDB30)
- Ponudimo izkušnjo, soočenje s posledicami (MDB34)

- Podajanje jasnih navodil (MDC25)
- Izobraževanje (MDC18)
- Vzgajanje(MDD21)
- Dajanje zgleda(MDD23)

11. Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja:

- Čistejše lokacije (MDA39)
- Občutek za skupnost, sodelovanje (MDB31)
- Skrb za skupno dobro, varčevanje z viri (MDB32)
- Interes, popravljanje (MDB33)
- Varčevanje s hrano (MDB35)
- Ni zanimanja, ni zavedanja (MDC26)
- Vzбудilo je zanimanje (MDD25)
- Navadili so se (MDD26)

Raziskovalno vprašanje: Kako zagnati nov skupnostni center?

12. Pridobivanje uporabnikov:

- Kakovosten program (MDA48)
- Strategija, promocija (MDA49)
- Določen karakter mladinskih delavcev (MDA50)
- Opremljenost mladinskih delavcev (MDA51)
- Promocija, obisk šol, dogodki (MDA52)
- Doslednost, stalnost (MDA55)
- Rednost, konsistentnost (MDB36)
- Uniforma, prepoznavnost (MDB37)
- Dostopnost, prijaznost, spoštovanje njihovih pravil (MDB38)
- Vzpostavitev osebnega odnosa (MDB39)

- Pripomočki (MDB40)
- Pomoč že obstoječih organizacij v bližini, podpora med mladinskimi centri (MDC27)
- Upoštevanje uporabnikovih želj, program (MDČ23)
- Poslušanje, dostopnost (MDČ24)
- Angažma ostalih deležnikov, fizični pristop (MDD28)
- Imaš nekaj kar pritegne pozornost (sok, prigrizek) (MDD29)
- Pridobiti skupino mladih, ki so tvoji predstavniki (MDD32)
- Spodbujanje širjenja besede (MDD33)
- Organizacija dogodkov (MDD34)
- Roditeljski sestanek, predstavitev po razredih (MDD37)

13. Zagon mladinskega centra:

- Ideja, iniciativa, preveriš delovanje, obdržiš in nadaljuješ z delom (MDA45)
- Potrebe iz strani različnih akterjev (MDA46)
- Prisluhniti željam uporabnikov (MDA53)
- Prilagodljivost (MDA54)
- Vztrajnost (MDA60)
- Potreba iz skupnosti (MDB41)
- Samo promocija, predstavitev tega kar že delaš (MDB42)
- Raziskava (MDB43)
- Upoštevanje potreb lokalne skupnosti (MDC28)
- Stik s šolo, stik s četrtno skupnostjo, stik z okoliškimi društvi (MDD36)

14. Odnosi z okolico:

- Zanimanje (MDA56)

- Sobivanje (MDA57)
- Druženje, vzpostavljanje osebnih stikov (MDB44)
- Osebni stiki (MDB45)
- Sledenje njihovim navadam (MDB46)
- Grajenje odnosov (MDC29)
- Sodelovanje z osnovno šolo (MDČ25)
- Vključevanje v aktivnosti (MDČ26)
- Sodelovanje z neposrednimi sosedi (MDČ27)
- Mreženje (MDD30)
- Poudarjanje skupnega dobrega (MDD31)
- Vključevanje celotne skupnosti (MDD35)
- Gradnja odnosov, jih pogostiš, izrečeš dobrodošlico (MDD38)

15. Možne pasti:

- Samo sebi namen, pretirana previdnost, prekomerno načrtovanje (MDA58)
- Prehitro obupati (MDA59)
- Vsiljevanje svojega mnenja, neupoštevanje njihovih potreb (MDB47)
- Upoštevanje rokov za oddajo poročil (MDČ28)

16: Na koga se obrniti:

- Sodelavci iz organizacije iz drugih področji (MDA61)
- Direktorica organizacije (MDA62)
- Lpp, Mestna občina (MDB48)
- Četrtna skupnost (MDB49)
- Prebivalci v skupnosti, ki prispevajo (MDB50)

- Šole, društva, športne organizacije (MDC30)
- Prijatelji, upravitelj prostora, župan, osnovna šola (MDČ29)
- Četrtna skupnost (MDD27)
- Mestna občina, četrtna skupnost, osnovna šola (MDD39)

8.18. KATEGORIJE UPORABNIKI

Kategorije razvrščene po raziskovalnih vprašanjih (uporabniki):

Raziskovalno vprašanje: Kako vpliva sodelovanje v mladinskem/skupnostnem centru na uporabnike?

1. Razlog za obisk:

- Zabava, spoznavanje novosti, pogovarjanje, raznolikost aktivnosti (UPA1)
- Preganjanje dolgčasa (UPA3)
- Zanimivo je, raznolikost aktivnosti, prijaznost zaposlenih in prostovoljcev (UPB2)
- Zabava, preganjanje dolgčasa, dejavno (UPC2)
- Pogovarjanje, druženje (UPČ2)
- Preganjanje dolgčasa (UPD4)

2. Vrste dejavnosti:

- Igranje, pogovarjanje (UPA5)
- Ustvarjanje, kuhanje (UPB4)
- Ustvarjanje, izobraževanje (UPC3)
- Igranje družabnih iger, pogovarjanje, preganjanje dolgčasa (UPČ3)
- Pogovarjanje (UPD6)

3. Vloga uporabnikov:

- Skrb za avtobus, pospravljanje (UPA6)
- Skrb za avtobus, skrb za ljudi na avtobusu, skrb za skupnost (UPC5)
- Pomoč pri preoblikovanju avtobusa (UPD3)

4. Vpliv na mlade:

- Spoznavanje novih ljudi (UPA2)
- Pridobivanje novega znanja, širjenje obzorji (UPA4)
- Spoznavanje novih odraslih (UPB3)
- Spoznavanje novih prijateljev (UPC4)
- Povezovanje ljudi v lokalni skupnosti (UPD5)

Raziskovalno vprašanje: Kako doseči bolj aktivno sodelovanje mladih v mladinskih centrih?

5. Vpliv aktivne udeležbe na mlade:

- Izkušnja z izzivi (UPA7)
- Zavedanje odgovornosti, zavedanje, da izvedba ideje zahteva delo (UPA8)
- Zavedanje, da izvedba ideje zahteva delo (UPC6)

Raziskovalno vprašanje: Kako vpliva delovanje skupnostnega centra na skupnost?

6. Spoznavanje ljudi:

- Eno dekle in en fant, en moški (UPA9)
- Spoznavanje mladih (UPC7)
- Nova prijateljica (UPČ5)
- Nova poznanstva (UPD8)

7. Vpliv avtobusa na spoznavanje soseske:

- Pred avtobusom ni bilo nič za početi tu (UPA10)
- Že prej je zahajal na ta konec (UPB6)

- Avtobus je razlog, da je spoznala ta konec naselja (UPC8)
- Pozitivno vrednotenje soseske (UPC9)
- Avtobus je razlog, da je začela hoditi na ta konec naselja (UPČ4)
- Točka zbiranja ljudi, povezuje ljudi (UPD7)

8. Odnos v skupnosti:

- Pogojno bi lahko vprašala kogarkoli iz soseske za pomoč (UPA11)
- Druženje zunaj svojih hiš (UPB7)
- Občutek, da se lahko zanese na ljudi v soseski (UPC10)
- Občutek, da se lahko zanese na ljudi v soseski (UPČ6)
- Nima občutka, da se lahko obrne na kogarkoli iz soseske (UPD9)

Raziskovalno vprašanje: Kateri so pozitivni dejavniki delovanja po načelih trajnostnega razvoja na mladostnike?

9. Razumevanje trajnostnega razvoja:

- Bolj praktično, bolj kratkotrajno, manj onesnaževanja (UPA13)
- Manjša poraba vode (UPB8)
- Manjša poraba vode (UPC11)
- Pozitivni vidiki ponovne uporabe (UPC14)
- Varčevanje pitne vode (UPČ7)
- Finančni prihranek, dolgotrajna uporabnost (UPD10)

10. Vrednotenje trajnostnega razvoja:

- Dobro, zanimivo, zabavno (UPA12)
- Zelo so mi všeč (UPB9)
- Odobravam (UPC12)

- Dobro za naravo (UPČ8)

- Dobra ideja (UPD11)

11. Rezultati spodbujanja trajnostnega razvoja:

- Skrb za naravo, želja po prevzemanju tovrstnih idej (UPA14)

- Prepoznavanje dobrih vidikov (UPA15)

- Želja po ponovni uporabi (UPB10)

- Prepoznavanje dobrih vidikov, izkoriščanje obstoječih dobrin (UPB11)

- Varčevanje vode (UPC13)

- Upoštevanje teh idej (UPČ9)

- Izobraževanje (UPD12)

Raziskovalno vprašanje: Kako zagnati nov skupnostni center?

12. Pridobivanje uporabnikov:

- Dogodek, preko prijateljice (UPA16)

- Atraktivnost infrastrukture (UPB1)

- Preko prijateljev (UPC1)

- Atraktivnost infrastrukture (UPČ1)

- Mobilni mladinski center iste organizacije (UPD1)

- Prostorska dostopnost (UPD2)

Raziskovalno vprašanje: Kakšni so razlogi za prevzemanje pasivne vloge mladih ob vključevanju v mladinskem/skupnostnem centru?

13. Razlog za prevzemanje pasivne vloge?

- Ni motivacije, nezaupanje v uspeh (UPA17)

- Nedostopnost sredstev (UPB7)

